

DARBININKAS

Vol. LX, Nr. 19
Gegužė-May 9, 1975

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA

VILNIUS

TSRS Generaliniam Prokuro-
ruiValstybės Saugumo Komiteto
prie TSRS Ministrų Tarybos
Pirmininkui MaskvojeVlado Lapienio,
gyv. Vilniuje, Dauguviečio
5-11

Pareiškimas

1973 lapkričio 20 saugumo darbuotojai, vadovaujami vyr. leitenanto Gudo, padarė mano bute kratą ir paėmė rašomąją mašinėlę ir daug senų religinių knygų. Dalis jų spausdinta rašomąja mašinėle. Ne visos knygos buvo įtrauktos į kratos protokolą ar apyrasą prie paimtų knygų, o tiesiog suverstos į maišus ir išvežtos. Maišai neužantspauduoti. Tuo pačiu norėtusi priminti, kad knygos yra kultūrinės vertybės ir todėl su jomis reikia atitinkamai elgtis. Tokiu būdu buvo grubiai pažeistas Lietuvos TSR BPK 192 str.

Todėl 1974 sausio 4 kreipiausi į Lietuvos TSR Prokurorą, prašydamas, sutinkamai su BPK 24 str., atitaisyti įstatymo pažeidimą ir knygas man grąžinti arba bent įrašyti į papildomą apyrasą neužrašytas knygas. Tuo būdu būtų atitaisytas saugumiečių įvykdytas grubus tarybinių įstatymų pažeidimas.

Tačiau veltui. Šių metų sausio 14 gavau iš Prokuratūros tokio turinio laišką:

“Atsakydamas į Jūsų 1974 sausio 4 pareiškimą, pranešu, kad 1973 lapkričio 20 Jūsų bute buvo prokuroro sankcionuota krata ryšium su atliekamu baudžiamojo byloje tardymu. Klausimą dėl kratos metu paimitos pas Jus literatūros grąžinimo išspręsimu tardymo eigoje”.

Toks prokuroro atsakymas iš esmės yra nepatenkinamas, nes man jau kratos metu buvo aišku, kad tai daroma su prokuroro sankcija. Todėl aš klausiau ne šito, bet konstatavau, kad saugumiečiai grubiai pažeidė LTSR BPK 192 str. Toks atsakymas perša mintį, kad pats Prokuroras yra priklausomas nuo Saugumo arba kartu su jais nori dar kartą pasityčioti iš piliečio. Jei Prokuroras būtų turėjęs bent kiek geros valios, tai jis būtų patvarkęs, kad knygos man būtų grąžintos arba surašytos į naują apyrasą ir man pranešta. Jeigu pati Prokuratūra ignoruoja tarybinius įstatymus, tai kaip galima norėti, kad eiliniai piliečiai jų laikytųsi? O, gal būtų, vienos teisinės normos yra popieriuje, o kitos — užsienio propagandai?

LTSR BPK 12 str. tvirtina, kad visi piliečiai yra lygūs prieš įstatymą, o kasdieniniame gyvenime matome ką kitą. Iš tikinčiųjų — šiuo atveju katalikų — atimamos rašomos mašinėlės, religinio turinio knygos ir rankraščiai, jų butuose daromos kratos. Tuo tarpu ateistai viso šito nežino, turi progos laisvai sleisti savo pažiūras, jų paslaugoms valstybinės masinės informacijos priemonės — spauda, radijas, televizija, kinas ir teatras.

Katalikai už senas religines knygas arba naujas, spausdintas

kraščiai vieningai išrinktas Jonas Brazauskas.

Geresnei Balfio veiklai išvystyti organizuotos Hartfordo, Bostono, Waterburio, New Yorko ir Philadelphijos apskritys.

Suvažiavimą sveikino vysk. V. Brizgys, gen. konsulė J. Daužvardienė, Waterburio LB, Philadelphijos skyrius. Per A. Keturą Bostono 17-tas skyrius su sveikinimu įteikė 1,800 dol. čekį.

Centro valdybos pirmininkė padėjo už visus darbus Balfiui ir už pamokymus, kurie esą svarbūs, norint žinoti, kas ką galvoja ir ko nori.

Balfininkai neklausia, ką jie gali gauti, bet kuo jie gali padėti.

A. Lipčienė

mašinėlę, yra šaukinėjami į Saugumo komitetą tardomi, gąsdinami arba vargsta kalėjimuose. Per 30 Lietuvoje tarybinės santvarkos metų katalikai neturėjo ir neturi nei vieno laikraščio ar žurnalo, negali atsispausdinti nei vieno katekizmo.

Jei prieš įstatymus visi lygūs, kaip teigia tarybinės teisės šaltiniai, tai kodėl mums, katalikams, taikomos ne įstatymų normos, bet ateistų — saugumiečių arba kitų valdžios pareigūnų — nuomonės, pažiūros ar žodinės instrukcijos.

Spaudoje ir per radiją nuolat rodoma, kad visiems tarybiniams piliečiams suteiktos didžiausios teisės bei laisvės. Mes, katalikai drąsiai tvirtiname, kad ne tik neturime žodžio ir spaudos laisvės, bet, priešingai, neturime ir elementarių žmogaus teisių. Kunigai — Antanas Šeškevičius, Juozas Zdebskis, Prosperas Bubnys — buvo nuteisti vien už tai, kad jie drįso, eidami savo tiesiogines pareigas, paaiškinti vaikams katalikų tikėjimo pagrindus — katekizmą, o Jonas Stašaitis, Petras Plumpa, Paulius Petronis ir V. Jaugelis areštuoti ir laikomi kalėjime vien už tai, kad drįso gaminti maldaknyges.

Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija, kurią pasirašė ir Tarybų Sąjunga, jokio praktiško poveikio į mūsų gyvenimą neturi. Katalikai nuolat susiduria su Tarybinės Konstitucijos, garantuojančios sąžinės laisvę, pažeidimais ir nuolatine diskriminacija darbe, mokykloje ir gyvenime.

Manau, kad sutiksite, jog, kaip normaliam žmogui gyvenimui — tikintis ir ateisto — yra reikalingas oras ir maistas, taip ir visiems piliečiams reikalinga laisvė ir lygybė prieš įstatymus, lygios teisės ir pareigos.

“Be susirinkimo, spaudos ir žodžio laisvės, — mokė Leninas, — visokios kalbos apie religiją yra melas” (Lenino raštai, VI t. 1951, str. Patvaldystė svyruoja).

Jei valdžios atstovai diskriminuoja savo piliečius dėl jų religinių įsitikinimų, tai tuo pačiu jie kenkia ir visai tautai. Mat, savaime nustato tikinčius — o jų dauguma — prieš esamą santvarką.

Kas mano, kad persekiojimais galima sunaikinti Bažnyčią ir tikinčiuosius, tas skaudžiai klysta. Be to, ir Leninas tvirtino, kad ateizmo skleidimas „nugalėjusios proletarinės revoliucijos šalyje“ įmanomas ne religiją uždraudžiant (tuo tik paskatinant religinį fanatizmą), o nuosekliai įrodinėjant tikintiesiems tiesą, įtraukiant juos į aktyvų visuomeninį gyvenimą (str. Mokslinė pasaulėžiūra ir ateistinis auklėjimas, “Tiesa”. 1974.III.1).

Gyvenimas rodo, kad ateistai nepaiso Lenino nurodymų, vartoja grubią prievartą, ir yra duomenų, kad tikinčiųjų skaičius ne tik nemažėja, bet, atvirkščiai, didėja.

Pasaulis įvairus, žmonės — taip pat. Netikslinga ir nežmoniška visus per prievartą daryti ateistais. Tokia politika, siekianti unifikuoti žmonių mintis, automatizuoti jų poelgius, yra žalinga ir valstybei, ir piliečiams.

Didėjanti girtuoklystė, chuliganizmas, šeimų įrimas, vagystės, nepilnamečių darbo kolonijos kalėjimai ir lageriai — ar ne prievartinio ateizmo paseka?

— Teisės įstatymo gerbimas, — nurodė L. Brežnevus TSKP XXIV suvažiavime, — turi tapti asmeniniu kiekvieno žmogaus įsitikinimu. Tuo labiau tai liečia pareigūnų veiklą. Bet kurie mėginimai nukrypti nuo įstatymo arba jį apeiti, kad ir kuo jie būtų motyvuojami, negali būti pakentami. Negali būti pakentami ir žmogaus teisių pažeidimai, piliečių orumo menkinimas. Mums, komunistams, humaniškesnių idealų šalininkams, tai principo reikalas.

Todėl prašau nurodyti Lietu-

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

JAV, išleidusios 141 bil. dol., netekusios 46,229 žuvusiųjų Vietnamo kare ir padariusios nepateisinamų klaidų, iš P. Vietnamo pasitraukė. Hanoi triumfuoja, o Saigonas pavadintas Ho Chi Minh.

Paskutinis P. Vietnamo prezidentas gen. Duong Van Minh paragino kariuomenę sudėti ginklus ir buvo išgabentas nežinia kur.

Revoliucinė P. Vietnamo vyriausybė paskelbė karą pasibaičius. Jos politika būsianti už taiką ir už nesusiirimą su jokiais blokais. Partijos ir laikraščiai uždaryti.

Buvęs P. Vietnamo planavimo min. Nguyen Tien Hung viešai paskelbė prez. Nixono 1972 ir 1973 rašytus laiškus, kuriuose tvirtinama, kad JAV imsis greitų ir griežtų priemonių ir panaudos visą jėgą, jei Š. Vietnamas pažeistų Paryžiaus paliaubų susitarimus.

Paskutinis JAV ambasadorius P. Vietnamui Graham A. Martin pareiškė, kad, įvykdytus tai, kas buvo P. Vietnamui pažadėta, JAV būtų nereikėję trauktis iš Saigono.

JAV laivai, būdami tarptautiniuose vandenyse, žvejoja mažais laiveliais atbėgusius P. Vietnamo gyventojus. Manoma, kad pabėgėlių susidarys 80,000. Vyriausybė prašys 500 mil. dol. pabėgėliams įkurdinti.

125 P. Vietnamo karo lėktuvai su apie 2000 pabėgėlių nusileido Taphao aviacijos bazėje, Tailande. Vyriausybė reikalauja pabėgėlius išgabenti, o karo lėktuvus grąžinti Vietnamui, bet JAV su tuo nenori sutikti.

Tailando vyriausybė pareikalavo sumažinti čia esančių JAV karių skaičių.

JAV prašo ir kitas Europos, Azijos, Afrikos ir P. Amerikos valstybes įkurdinti P. Vietnamo pabėgėlius.

Dėl įvykių Indokinijoje JAV turi patikinti Azijos sąjungininkus — Japoniją, P. Korėją ir Filipinus, kad ji išpildys savo pažadus juos ginti.

Per Portugalijos rinkimus į konstitucinį parlamentą komunistai surinko tik 12.5% balsų. Už socialistus balsavo 37.3% ir už populiarius demokratų — 26%. Rinkimuose dalyvavo 92%.

Kambodijoje vykęs Khmer Rouge kongresas pareiškė, kad nebus toleruojamas jokios svetimos bazės (tai taikoma Š. Vietnamui), kad Kambodija bus nepriklausoma ir neutrali. Visi užsieniečiai iš krašto turi išvykti.

Australai yra labai nepatenkinti savo vyriausybės žygiu uždaryti ambasadą Saigone, neįševakavus turėjusių teisę išvykti p. vietnamiečių.

Portugalija pranešė, kad ji yra pasirengusi pradėti derybas su JAV dėl bazės Azorų salose ateities. Salų gyventojai, bijodami Portugalijos komunistėjų, nori pasisiskelbti nepriklausomi.

JAV atstovų rūmai, vengdami įteisinti prezidento žygius ryšium su vietnamiečių evakuacija, atmetė prezidento prašymą skirti pinigų evakuacijos ir įkurdinimo reikalams.

Jungt. Tautos pripažino naują Kambodijos vyriausybę, o Švedija ir Laos — Pietų Vietnamo vyriausybę.

JAV vyriausybė, persvarstydama savo politiką Art. Rytų atžvilgiu, nenumato jokių dramtinių žingsnių Izraelio atžvilgiu. Ji stiprins ryšius su arabų valstybėmis ir ves aktyvią diplomatinę politiką.

(nukelta į 2 psl.)

POKALBIS SU SENATORIUM CARL T. CURTIS

Sen. Curtis, Washington sklandina gandai, kad valstybės departamentas planuoja pripažinti Baltijos tautų okupaciją Europos saugumo konferencijoj. Ar, Jūsų nuomone, šie gandai turi pagrindo? Ar toks užsienio politikos pakeitimas yra svarstomas prez. Fordo administracijoje?

Aš neturiu informacijų, kurios patvirtintų šiuos gandus. Tikiuosi, kad tai netiesa. Aš nemirsiu tokių nuotaikų. Tačiau dažnai iš valstybės departamento pasklinda gandai, kurie pataikauja komunistam. Dažniausiai jie nevirsta realybe, tačiau mes turim budėti. Valstybės departamentu biurokratijoje, atrodo, yra žmonių, kurie tokias nuotaikas palaiko. Kitaip tokie gandai nesklintų. Aš nesutinku su tokia galimybe (Baltijos kraštų atžvilgiu) ir tikiu, kad turim priešintis.

Ar sieksit šiuo reikalu pasitarti su Baltaisiais Rūmais ir valstybės departamentu?

Šiuo metu nenumatau specifinės konferencijos. Tačiau ir toliau reikšiu savo nuomonę ir remsiu bei pats pristatysiu rezoliucijas, kurios pareikš mūsų tautų principus niekuomet

nedaryti nieko, kas pripažintų nuolatinį šių žmonių pavergimą. Kur yra Jūsų rezoliucija šiuo metu?

Ji buvo pristatyta užsienio reikalų komitetui. Aš ją pristaciau, nes tikiu, kad ji prisidės prie viešosios nuomonės, remiančios Baltijos kraštų klausimą. Taip pat manau, kad ši rezoliucija įspės valstybės departamentą, kaip mes kongrese jaučiamės Baltijos kraštų reikalu.

Ar Jūs tikėtės susilaukti daug paramos iš kitų senatorių?

Žinau, kad yra daug senatorių, kurie galvoja šiuo reikalu kaip ir aš. Tikiuosi daug paramos.

Atsižvelgiant į Amerikos pralaimėjimus Viduriniuose Rytuose ir Indokinijoje, ar Jūs manot, kad Amerika bus nuolaidesnė Baltijos kraštų atžvilgiu, siekdama iš Sovietų įvairių nuolaidumų, ar galvojat, kad dabartiniu metu Amerika sustiprins savo paramą Baltijos tautom, bandydama įrodyti savo aliantam, jog ji yra dar laisvės pusėj?

Tik laikas atsakys į šį klausimą. Aš manau, kad spaudimas bus iš dviejų pusių. Pirmia, tikiu, kad JAV-bėse yra nuotaikų, jog žmonės nori išvengti JAV įsivėlimo į kitų valstybių reikalus,

nes daug kur reikalai nuėjo JAV nenaudinga kryptim. Ši pusė reikalauja, kad JAV pasitrauktų iš visų reikalų, kurie liečia kitas valstybes. Nemanau, kad tai būtų dauguma. Iš kitos pusės, bus daug ir tokių balsų, kurie sakys, kad Vietnamas įrodė, jog komunistai buvo ir pasiliko agresoriais, jog jie sunaikina žmogaus laisvę ir pačius žmones. Todėl mes turim budėti labiau, negu bet kada, ir ginti laisvę bet kuriojo pasaulio daly. Laisvės gynimą aš suprantu ne karine prasme. Aš turiu galvoj mūsų moralinę jėgą, įtaką ir kitas priemones. Manau, kad šios pažiūros turės svorio. Žiūrint toliau į ateitį, aš manau, kad JAV nepasitrauks iš savo pozicijos, kaip laisvės gynėja pasauly.

Kokią veiklą, Jūsų nuomone, turėtų šiuo metu išvystyti baltai?

Pirmiausia jie turėtų išvystyti informacinę veiklą. Jie turėtų pasidaruoti, kad JAV žmonės pažintų Baltijos kraštų istoriją, tų žmonių pažeistas teises, visą esamos padėties neteisėtumą, kad bendrai daugiau žinotų faktų apie tuos kraštus ir jų sieki-

(nukelta į 2 psl.)

Balfio direktorių suvažiavimo dalyviai balandžio 12 Waterbury, Conn., Šv. Juozapo lietuvių parapijos salėj. Nuotr. V. Šimkaus

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS WATERBURY, CONN.

Balfio direktorių suvažiavime, vykusiam balandžio 12 Waterbury, Conn., Šv. Juozapo lietuvių parapijos salėj, iš 32 direktorių dalyvavo 29. Chicagai atstovavo 13.

11:30 val. ryto prasidėjusį posėdį atidarė Jonas Brazauskas, suvažiavimo šeimininkas, Waterburio Balfio skyriaus pirmininkas. Pasidžiaugė gausiu suvažiavimu.

Klebonas kun. J. Vilčiauskas sukalbėjo maldą. Jis parapijos bažnyčioj leidžia daryti rinkliavas Balfio naudai.

Buvo sugiedoti himnai.

Posėdžiui pirmininkavo direktoriato pirmininkas Vladas Selenis, sekretoriavo generalinis sekretorius Jonas Jasaitis.

Po varoškausio kalbėjo Marija Rudienė, Balfio centro valdybos pirmininkė.

Balfas rūpinosi pabėgėliais stovyklose, išrūpino jiems leidimą emigruoti į JAV. Tuo jo veikla nesibaigė. Dabar jis rūpinasi lietuviams visam pasauly. Teikiama pagalba ir krašto lietuviams, patekusiems į vargą. Kai Lietuva atgaus laisvę, kuo pirmininkė tvirtai tiki, parama ir ten bus labai reikalinga. Labai svarbu didinti skyrius ir įtraukti

į juos jaunų jėgų, kad pakeistų pavargusius.

Centro valdyba yra nauja. Jos nariai labai pareigingi, dirba be atlyginimo. Valdybą sudaro pirmininkė, keturi vicepirmininkai, gen. sekretorius, išdinininkas, protokolų, finansų sekretorius. Kun. A. Trakis yra vicepirmininkas socialiniam reikalams.

Po 10 metų pertraukos Balfas vėl įtrauktas į amerikiečių savanoriškos šalpos organizacijų eiles, bet materialinės paramos negauna.

Nuo 1974 liepos 1 iki 1975 kovo 31 Balfas yra pasiuntęs už geležinės uždangos 246 siuntinius už \$44,898.60. Į Suvalkų Trikampį padėvėtų drabužių 213 siuntinių pasiuntė už \$6,732.73. Vasario 16-osios gimnazijai kas mėnesį siunčia po \$200. Kituose kraštuose lietuviams paremti išleido \$7,879.61. Stipendijom į Braziliją išsiuntė \$1,400. Per šį laikotarpį Balfas yra išleidęs \$78,450.16.

Kas turi padėvėtų drabužių ir norėtų juos pasiųsti Suvalkų Trikampio lietuviams, adresų gali gauti Balfio centre, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Surinkty padėvėtų drabužių Balfui nesiųsti. Jų perrinkimas ir supakavimas į siunti-

nus brangiai atsieina. Galimas ir kai kur daromos dėvėtų drabužių išpardavimas.

Balfė dažnai teiraujamasi, ar negalima sumažinti maito siuntiniam į Lietuvą. Negalima, nes maituoja ne amerikiečiai. Ar galima siuntinių išlaidas nurašyti nuo pajamų mokesčių? Siunčiant siuntinius giminėm, negalima, nes tai laikoma dovana (gift). Šelpiant negimėnį ir turint pakvitavimą, išlaidas galima nurašyti. Tai galima padaryti per Balfą.

Jei imigracijos įstaiga išsikviečia tardymam, kaip jau yra kelėtą kartų buvę, Balfas pataria nieko neatsakinėti arba pasakyti, kad nieko nežino, ir pranešti Balfui.

Į tariamą 60,000 žydų kvotą įėjo ir kitos mažumos, jų tarpe ir lietuviai, bet nebuvo tai žinoma. Keletas lietuvių gavo vizas emigracijai į Izraelį, bet Vienoj pakeitė nuomonę ir atsisakė ten vykti. Dabar jie jau yra šiame krašte. Balfas yra žinomas ir Vienoj.

Svarbus dalykas — testamentiniai palikimai gyvenantiems Lietuvoje. Šiuo reikalu taip pat patariama kreiptis į Balfą.

Vieton mirusio dr. B. Matulionio direktorium rytiniam pa-

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

JAV ambasadorius Indijai William B. Saxbe tikina, kad Indija tolsta nuo JAV ir kad per du mėnesius jis neradęs nė vieno pareigūno ar laikraščio, kuris JAV būtų laikęs drauginga valstybe.

Columbia univ. prez. dr. William J. McGill pranešė, kad jis nesantykia su jokia Sov. S-gos svečiu, kol Sov. S-ga sutiks, kad kinų filosofijos specialistas Vitali Rubin užimtų profesoriaus postą Columbia universitete. 1973 Rubin sutiko čia dėstyti, bet negauna išvažiavimo vizos. McGill darys visa, kad įtikintų savo kolegas atsisakyti dalyvauti bet kuriuose mokslininkų pasitarimuose su Sov. S-gos mokslininkais.

Prez. Fordas reikalavo privaromų kalėjimo bausmių visiems prievartą ir ginklus naudojančiam nusikaltėliams.

1972 ištėkėjusiai už amerikiečio prof. McClellan Irinai Astaškovi Sov. S-ga atšaukė išduotą vizą emigruoti į JAV ir neleidią jos vyrui ją aplankyti.

Dirbęs JAV ambasadorį Maskvoje amerikietis Aleksandras Dolgun 1948 buvo gatyvė areštuotas už "antisovietinę" veiklą ir išlaikytas kalėjime 8 metus. Tik 1971 jam buvo leista išvykti į JAV. Dabar jis išleido savo išgyvenimų knygą — Aleksandro Dolgun istorija: amerikietis Gulage.

JAV marinų komendantu prez. Fordas paskyrė Pacifiko srities operacijų viršininką ltn. gen. Louis H. Wilson. Dabartinis komendantas gen. Cushman išeina į atsargą.

Dėl Sov. S-gos jautrumo Suomijos knygų leidyklos buvo nutarusios nespausdinti A. Solženicyno knygos Gulago salynas, bet šią knygą išspausdino Švedija ir pasiuntė į Suomiją kur ji pasidarė "best-seller".

JT gen. sekr. priežiūroje vykstančių pasitarimų tarp Kipro graikų ir turkų metu buvo sutarta sudaryti komitetą siūlymam dėl būsimos Kipro vyriausybės svarstyti.

Kinija pareiškė visokeriopą paramą Š. Korėjos pastangoms sujungti abi Korėjas, bet davė suprasti, kad sujungimas turi būti pasiektas taikingomis priemonėmis.

JAV teis. sekr. Edward H. Levi įspėjo kongresą, kad susiaurinimas prezidento teisių, renkant žinias apie svetimas valstybes, pažeis tautinį saugumą.

Graikija ir JAV sutarė panaikinti susitarimą dėl Eleusis uosto ir Atėnų aviacijos bazės naudojimo VI karo laivyno reikalui. Kitiem amerikiečių įrengimam Hellenikon bazėje bus leista ir toliau veikti.

Kanada paprašė Kiniją atšaukti jos ambasados Ottawoje spaudos attaché Kuo Chiang-an saugumo sumetimais.

60 sovietų maištininkų apeliavo į pasaulio gyventojus, ragindami

BALTIJOS REZOLIUCIJŲ REIKALU

Atstovų Rūmuose iki gegužės 1 buvo įneštos 32 rezoliucijos Baltijos kraštų reikalui. Tai House Concurrent Resolution 3, 11, 79, 105, 111, 118, 122, 132, 140, 149, 159, 161, 165, 169, 179, 180, 182, 183, 186, 189, 193, 194, 195, 199, 200, 201, 216, 226, 231, 238, 242, 176.

Kai kurie kongresininkai įnešė net po keletą rezoliucijų: E.J. Derwinski (R.-Ill.) — 165, 179, 189, 199, S. Stratton (D.-N.Y.)—159, 183.

Daugiausia kongresininkų yra prisidėję prie 165 rezoliucijos kaip "co-sponsors".

Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas balandžio 15 paskyrė 165 rezoliuciją pakomitečiui dėl tarptautinių politinių ir karinių reikalų (Subcommittee on International Political and Military Affairs). Čia 7 kongreso atstovai svarstys ar rezoliucija reikalinga.

dami pakelti balsą už areštuotą Amnesty International Maskvoj sekretorių Tverdochlebovą.

Honduras karinė junta pareiškė valdysianti kraštą net ir 10 metų, kol spės įvykdyti socialines ir ūkines reformas ir paruošti kraštą demokratijai.

Izraelio iškilo naujas didelis ūkinis skandalas, liečiąs kyšius, išieškojimus ir apgavystes rangovam atliekant karinius įrengimus. 8 gynybos m-jos pareigūnai, brig. generolas ir eilė rangovų buvo areštuoti.

Nors V. Berlyno rinkimus socialdemokratams pralaimėjo, bet, sudarė koaliciją su laisvais demokratams, miesto burmistru vėl išrinko Klaus Schultz.

Švedijos vyriausybė deportavo 4 vokiečių teroristus, kurie buvo užpuolę Vokietijos ambasadą Stockholme, nužudė 3 asmenis ir susprogdino pastatą.

D. Britanijos darbo partija nutarė nedalyvauti Europos bendrojo rinko.

Buęs P. Vietnamo prez. Nguyen Van Thieu atvyko į Taiwaną, o buvęs min. pirm. Nguyen Cao Ky yra karo laive.

Indijos parlamentas priėmė įstatymą, padarantį Sikkim karalių 22-ą Indijos valstybę.

Trečdalis visų iš Sov. S-gos išemigravusių per sausio-kovo mėn. žydų iškūrė ne Izraelyje. JAV per šiuos biudžetinius metus Izraelio ūkinei pagalbai suteikė 324.5 mil. dol.

Trim JAV Apollo astronautams buvo leista aplankyti Sov. S-gos Baikonur erdvės stotį ir susipažinti su Sojuz raketa.

Indira Gandhi pasiuntė Vietkongo vyriausybei sveikinimus dėl Saigono užėmimo.

Prez. Fordas vėl atidėjo mokesčių pakėlimą už importuotas aliejaus žaliavas.

Prezidento ekon. patarėjų tarybos pirm. Alan Greenspan teigia, kad ūkio atoslūgis dar truks ir antrąje š.m. pusėje.

Prez. Fordo ir Brežnevo susitikimas atidėtas iki š.m. rudens.

Buv. prez. Johnson manė, kad į prez. Kennedy nužudymą galėjo būti įsivėlę ir tarptautiniai veiksniai.

Rezoliucija pirmiausia turi būti pirmta šiame pakomitety. Gal ne visi jo nariai yra pakankamai susipažinę su Baltijos kraštų padėtimi ir gali suabejoti rezoliucijos reikalingumu. Edvardas Šumanas, Baltų komiteto reikalų vedėjas Washingtone, balandžio 21 kalbėjosi su pirmininko Fascell patarėju Michael Finley. Jis patarė, kad baltai siųstų laiškus pakomitečio pirmininkui Fascell ir kitiem jo nariams. Štai to pakomitečio nariai:

Pirmininkas Dante B. Fascell, demokratas iš Miami, atstovauja South Miami, Coral Gables, Fla. Katalikas, italų kilmės, kongrese nuo 1954.

Benjamin S. Rosenthal, liberalas demokratas iš Flushing, N.Y., atstovauja Queens, Flushing, Jackson Heights ir Jamaica, N.Y. Žydų kilmės, kongrese nuo 1962.

Roy A. Taylor, demokratas iš Ashville, No. Carolina, atstovauja vakarų North Carolinai. Baptistas, anglų kilmės, kongrese nuo 1960.

Charles Wilson, demokratas iš Lufkin, Texas, atstovauja Orange City, rytų Texas. Baptistas, anglų kilmės, kongrese nuo 1972.

Donald W. Riegle, Jr., liberalas demokratas iš Flint, Mich., atstovauja Flint ir Saginaw County. Buvo profesorius Harvard universitete. Nuo 1966 respublikonas, 1973 perėjo į demokratų.

Larry Winn, respublikonas iš Kansas City, Kansas, atstovauja Kansas City, Lawrence. Metodistas, anglų kilmės, kongrese nuo 1966.

POKALBIS SU SEN. CURTIS

(atkelta iš 1 psl.)

mus. Daug amerikiečių pradėjo dalyvauti visuomeniniame gyvenime po antrojo pasaulinio karo. Daug yra jaunų, o taip pat ir senų amerikiečių, kurie gyvena tokiose aplinkose, kur visai nėra baltų, ir tose vietose žmonės nieko apie baltus nežino. Šis ir turėtų būti jūsų pagrindinis siekis — informuoti žmones apie esamą padėtį. Jūsų žmonės turėtų pasinaudoti visomis organizacijomis, prie kurių jie priklauso, rašyti laiškus atitinkamoms progoms, išdėstant visą Baltijos kraštų istoriją. Žmonės reikia įtikinti jūsų padėties tikrumu. Kongresas ir senatas yra labai paveikiami tų nuotaikų, kurios vyrauja jų atstovaujamose apylinkėse. Aš esu įsitikinęs, kad jūsų padėtis ir siekiai nėra žinomi JAV žmonėms. Jie nežino jūsų istorijos, tradicijų, nesupranta, ką jums reiškia laisvė ir kokiame pavojų yra atsidūrę jūsų kraštai.

Pokalbį su JAV senatorium Carl T. Curtis (iš Nebraskos) paruošė Laisvės Žiburio radijas New Yorke. Jis buvo perduotas per L.Ž. angliškąją dalį. Pokalbį pravedė Daiva Kezienė.

John Buchannon Jr., konservatyvus respublikonas iš Birmingham, Alabama. Baptistų kunigas, kongrese nuo 1964.

JAV Senate Baltijos reikalų yra tik viena rezoliucija, įnešta sen. Carl T. Curtis (R.-Nebr.) (Senate Concurrent Resolution No. 29). Jam pritarė senatoriai Jesse Helms (R.-N.C.), Strom Thurmond (R.-S.C.), Roman Hruska (R.-Nebr.).

Rašant JAV senatoriam po pavardės užrašyti tokį adresą: U.S. Senate, Washington, D.C. 20510, rašant kongresmanam: House of Representatives, Washington, D.C. 20515.

Okupuotoj Lietuvoj

(atkelta iš 1 psl.)

vos TSR teisingumo organams, kad būtų ištaisyti tarybinių įstatymų pažeidimai (LTSR BPK 192 str.), užkirstas kelias tikinčiųjų diskriminacijai, nepažeidžiamos elementariausios žmogaus teisės, užtikrintos Tarybinės Konstitucijos ir Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos.

Vladas Lapienis
1974 liepos 12

BYLA NR. 345

1974 liepos 4 rytą saugumiečiai iškrėtė suimtojo J. Gražio butą Kaune. Po pietų krata buvo pakartota. Sekančią dieną trečią kartą buvo daroma krata.

Nors jau praėjo 9 mėnesiai nuo masinių kratų ir areštų, tačiau Valstybinis saugumo komitetas, atrodo, parengtinio tyrimo nesiruošė užbaigti, nes "LK B Kronika" tebeina.

Tardymams šaukinėjami įvairūs asmenys, pas kuriuos buvo darytos kratos. Tardomieji suvedami akistaton su suimtaisiais.

Suimtųjų kalinimo sąlygos nežinomos.

Lietuvos katalikai apgailestauja, kad laisvasis pasaulis per mažą reaguoja į šią saugumo sauvalę — kalėjime kenčia visiškai nekalti asmenys!

(Bus daugiau)

KOMUNISTAI BIJO "ŠALTOJO KARO"

Lietuvos komunistų vadai labai susirūpinę vakarietiškos kultūros įtaka menininkams ir bendrai visiem kultūros darbuotojams. Tai pabrėžė komunistų partijos sekretorius A. Barkauskas, sakydamas ilgą prakalbą kultūros darbuotojų suvažiavime (jos santrauka išspausdinta kovo 7 Tiesoj). Kalbėtojas pasakė: "Žodžiu, į meną mes žiūrime kaip į neatskiriama socialistinės visuomenės formavimo dalį, kaip į vieną iš jos sąmonės formų. Partijos politika meno srityje yra neatskiriama jos bendros politikos dalis. Todėl, jei politika socialistinė, tai meninė sąmonė negali būti bespalvė". Kalbėdamas toliau, jis kategoriškai pasisako prieš "šaltojo karo" metodus, kai, persiėmus iš užsienio ateinančia buržuazine ideologija, mėginama kurti neutralų meną. Tai esąs tik klaidingas "meninės laisvės" apgaudinėjimas, kuriuo siekiama palaužti komunistų principus. "Tokiais idėjas mėgina paburkti įvairūs reakcingi emigraciniai sluoksniai", pasakė kalbėtojas.

Iš daugybės komunistų vadų ir jų spaudos pasisakymų, kurie mus pasiekia, ir iš kai kurių atvykusių svečių gerai patirta, kad Lietuvos komunistai labiausiai yra jautrūs šiem trim dalykam: kai iš užsienio kritikuojama komunistų ideologija, jų ateistinė religija ir kai pasisakoma prieš Lietuvos rusifikaciją, kuri juo toliau, juo labiau plečiama.

Laisvųjų lietuvių, o ypač mūsų intelektualų, uždavinys būtų kuo daugiau kalbėti ir rašyti prieš šiuos opius rusų komunistų primetamus, lietuvių tautai visai nepriimtinius dalykus. (Elta)

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prle Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Gilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — mprtuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŲ R.C. SUSIVIENIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dviejoje patarnauja apdraudamas gyvybės netekimo ar ligos atveju. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiem. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. NEW YORK 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minikus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos — gaunamos pigia kaina ypač siuntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklų sukūrimai ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA VYTIS
Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:	Specialios nuolaidos:
LĖKTUVAI	INDIVIDAMS (ekskursiniai bilietai)
VIESBUČIAI	
LAIVAI (Cruises)	GRUPĖMS
AUTOBUSAIS įdomių vietų	JAUNIMUI
lankymas	SEIMOMS
TRAUKINIAI	

Pabaltiečių Moterų Taryba balandžio 20 estų namuose Manhattane atšventė 28-sias metines. Rotacine tvarka pirmininkė pareigas iš latvių perėmė estė Mrs. Mall Jurma. Iš k. Mall Jurma, Regina Žymantaitė, Helga Ozolins ir pagrindinis kalbėtojas Mr. M. Kobilinski, iš Washingtono, eksporto — importo direktorius. Nuotr. L. Tamošiūčio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 20 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Maldos diena už Lietuvą

Gegužės 13 yra tradicinė maldos diena už Lietuvą. Šiomet tą dieną per Vatikano radiją vysk. A. Deksnys pasakys į Lietuvą kalbą. Jis primins, kad viso pasaulio lietuviai meldžiasi už persekiojamus ir kenčiančius lietuvius, už Lietuvos laisvę. Kreipsis ir į tėvynės lietuvius prisijungti prie tų maldu.

Kardinolas Mindszenty šios dienos proga parašė gražų laišką lietuviam. (Laiško originalo nuotrauką dedam Darbininke.)

Amerikoj gi veikia Mėlynosios Armijos lietuvių sąjūdis, kuris propaguoja šią maldos dieną už Lietuvą. Sąjūdžio dvasios vadas kun. Albertas Kontautas dabar išleido atsisaukimą ir kviečia kaip maldos dieną švęsti gegužės 11, sekmadienį. Jis prašo tą dieną specialiai už Lietuvą melstis, taip pat ir visą gegužės mėnesį prisiminti savo maldose pavergtąją tėvynę. Ragina prašyti Nekalčiausią Marijos Širdį, kad ji užtartų mūsų tautą pas savo Sūnų ir išmestų Lietuvai religinę bei tautinę laisvę, o visam pasauliui teisingą taiką.

Kad būtų aiški ši maldos dienos prasmė ir jos istorija, čia spausdinam kun. dr. J. Vaišnoros, MIC, straipsnį.

Marija, tapusi Dievo Sūnaus, žmonijos Atpirkėjo, Motina, dalyvavusi jo atpirkimo darbe, tapo tarpininke tarp savo Sūnaus ir žmonijos. Jau pirmojo Kristaus stebuklo metu išryškėjo jos motiniškas rūpestis žmonių reikalais: ji krepiausi Sūnų, kad padėtų jaunavedžiam Kanos vestuvėse, kad nebūtų vyno trūkumo sudrumsta ir užtemdyta vestuvių linksmoji puota, o žmonės išpėja: "Darykite, ką tik jis jums pasakys" (Jon. 2,5). Ji neabejoja Sūnaus intervencija, nors atsakymas į jos prašymą neatrodė palankus.

Kai amžių būvyje žmonija atsidurdavo sunkiose padėtyse,

Marija, vykdydama savo motiniškąją tarpininkės misiją, iš naujo išpėdavo žmones: Darykite, ką jis jums yra pasakęs.

Vienas iš tokių žmonių išėjimų įvyko 1917 Fatimoj, kur Marija, apsirėišusi vaikam, įspėjo žmoniją dėl jai gresiančių pavojų ir paragino imtis atitinkamų priemonių išsigelbėti. O tos priemonės yra: atgaila, gyvenimo pataisymas, malda, pasitikėjimas jos motiniška galia ir globa, pasivedimas jos Nekalčiausiai Širdžiai, kitaip tariant, jos motiniškai meilei. Marija Fatimoj ragino žmones vykdyti maldos ir atgailos praktikas ir pažadėjo už tai pasauliui taiką ir Rusijos, to bedievybės židinio ir centro, atsivertimą. Drauge išpėjo — jei žmonės jos prašymo nepaklausys, klaidos plis toliau, kils baisūs karai, Bažnyčia bus persekiojama, daug tautų bus sunaikinta, bet galų gale vis tiek laimės jos Nekalčiausioji Širdis. Žmonia savo pažadus tęsė, jei žmonės paklausys jos patarimo.

Daug kas ieško Fatimos Marijos apsirėišimuose tik sensacijų, apreiškstųjų paslapčių atidengimo. Tuo tarpu Fatimos apsirėišimuose reikia įžiūrėti esmę, nes Marijos noras buvo ne kažkokias paslaptis vaikams patikėti, ne žmonijos ateitį atskleisti, o tik viešai pasakyti, ko iš žmonijos jos motiniškas rūpestis laukia, kad išvengtų baisių nuo Dievo nutolimo pasekmių.

Bažnyčia, pripažinusi Fatimos apsirėišimų tikrumą ir Marijos prašymo atitikimą Kristaus ir Bažnyčios mokslui, ėmėsi visa daryti, kad Marijos prašymai būtų įgyvendinti.

Pop. Pijus XII 1942 spalio 31 paaukojo visą pasaulį Nekalčiausiai Marijos Širdžiai ir paragino visus jo pavyzdžiu pasekti: paaugoti Marijai atskiras tautas, valstybes, organizacijas ir atskiras šeimas.

Lituanistikos Instituto V-tasis suvažiavimas vyks gegužės 16-18 Lietuvių Namuose, 877 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. Telefonas (216) 531-2131.

Gegužės 16, penktadienį, 8 v.v. LI narių ir suvažiavimo svečių susipažinimo pobūvis.

Lietuvos vyskupai, atstovaudami Lietuvos tikintiesiems, susirinkę Romoj, 1952 gegužės 13 iškilmingai pavedė ir paaukojo Marijos Širdžiai (jos motiniškai globai) visą lietuvių tautą: "Aukojame save, mūsų bažnytinės provincijos ir visos Lietuvos sūnus ir dukteris — tuos, kurie neša sunkų jungą svetimųjų pavergtoje mūsų tėvynėje, tuos, kurie yra žiauriai kalinami ir ištremti į neįtikėtinai šaltas ir neturi tenai jokios dvasinės paguodos, ir visus kitus tremtinius, išsisklaidžiusius visuose pasaulio kraštuose — aukojame tau, tavo Nekalčiausiai Širdžiai, kad tavo meilė ir užtarimas pagreitintų Dievo karalystės pergalę, o visos tautos, susitaikiusios tarp savęs ir su Dievu, vadintų tave palaiminta ir nuo vieno žemės pakraščio iki kito kartu su tavim giedotų nesiliaujančių garbės, meilės ir padėkos Magnificat širdžiai Jėzaus, kuriame viename žmonija gali rasti tiesą, gyvenimą ir taiką."

Tai nebuvo vien tik graži apeiga, iškilmė, o tik dvasios vadų, tikinčiųjų ganytojų visų vardu padarytas įsipareigojimas Marijos nurodytu būdu vykdyti jos prašymą į pageidavimą, kurio pagrindą randam Kristaus moksle.

Jau susidarė lietuvių katalikų tarpe tradicija gegužės 13-tąją dieną ypatingai paminėti ir švęsti, pavadinus ją atgailos maldos diena, pagal Marijos pageidavimą. Būtų klaida, jei gegužės tryliktoji būtų vien tik "paminėjimas", prisiminimas, kas tą dieną prieš 23 metus įvyko. Tas paminėjimas turi būti kaskart naujas įsipareigojimas, plaukiąs iš lietuvių tautos pasivedimo ypatingai Marijos globai ir vykdamui jos prašymų, jei norima išvengti Marijos nurodytų bausmių, subdievėjimo pasekmių, ir pasiekti tai, ką ji ištikimiesiems jos sekejams ir garbintojams yra pažadėjusi — pasaulio taiką ir net bedieviškosios Rusijos grįžimą prie Dievo, kitaip tariant, jos motiniškos širdies galutinę pergalę prieš visas klaidas.

Pop. Paulius VI paskelbė Mariją Bažnyčios — mistinio Kristaus kūno — Motina. Tai nauja paskata, ypač šiais audringais ir

(nukelta į 5 psl.)

LITUANISTINIO INSTITUTO V-TOJO SUVAŽIAVIMO PROGRAMA

Gegužės 17, šeštadienį:
9-10 v. registracija.
10-10:30 — atidaromasis posėdis.

10:30-12:00 — mokslinis posėdis. Istorijos paskaitos, vadovauja dr. J. Puzinas. Paskaitas skaito: Vincas Trumpa — Valančius istorikas, dr. Juozas Jakštas — Žinios apie Lietuvą prancūzų 15 amžiaus autoriaus Pilypo de Mezieres traktate.

12:00-1:30 — bendri pietūs. Kalba JAV LB valdybos pirm. J. Gaila.

1:30-3:30 — mokslinis posėdis. Istorijos paskaitos, pirmi-

ninkauja dr. J. Puzinas. Paskaitas skaito: Jonas Dainauskas — Krevos akto autentiškumas, dr. Julius P. Slavėnas — Lietuva amerikoniškuose istorijos vadovėliuose, dr. Jonas Puzinas — Lietuvos genčių prekybiniai santykiai su Romos imperijos provincijomis pirmaisiais amžiais po Kristaus.

1:30-3:30 — mokslinis posėdis. Literatūros paskaitos, vadovauja dr. Bronius Vaškelis. Paskaitas skaito: Antanas Vaičiulaitis — Valančiaus raštų stilius, dr. Rimvydas Šilbajoris — Iechoko Mero kūryba, dr. Kęstutis Keblys — Vaizduojamojo požiūrio

technika Skėmos ir Sluckio romanuose.

3:30-5:00 — mokslinis posėdis. Sociologijos paskaitos, vadovauja dr. Domas Krivickas. Paskaitas skaito dr. Benediktas V. Mačiūka — Socialinės ir kultūrinės problemos suklektyvinant Lietuvos kaime, dr. Vytautas S. Vardys — Tautiškas ir socialinė kaita Baltijos respublikose.

3:30-5:00 mokslinis posėdis. Tautotyros ir kraštotyros paskaitos, vadovauja Ant. Mažiulis. Paskaitas skaito: Elena Bradūnaitė — Eglės pasakos kilmė, Birutė Saldukienė — Lietuvos geologinių sluoksnių amžius.

5:15-6:30 Lituanistikos Instituto narių susirinkimas.

8:00 suvažiavimo banketas. Meninę dalį atlieka Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras, vadovaujamas Onos Mikulskienės.

Gegužės 18, sekmadienį:
8:30-10:00 — pusryčiai, Lituanistikos Instituto skyrių posėdžiai.

10-11 — mišios lietuvių parapijos bažnyčioje, kun. L. Zaremba, S.J.

11-12 — Lituanistikos Instituto tarybos posėdis.

12-1:00 — pertrauka kavineje.

1:00-3:00 — mokslinis posėdis. Kalbotyros paskaitos, pirmininkauja L. Dambriūnas. Paskaitas skaito: dr. William R. Schmalstieg — Priešalių palatizacija prieš priešakinius balsius baltų kalbose, specialiai atsižvelgiant į prūsų kalbą; dr. Antanas Klimas — Baltų ir slavų kalbų santykių tyrinėjimai 1970-1975 metais; Leonardas Dambriūnas — Bendrinės kalbos raida per pastarąjį pusšimtį metų.

1:30-3:00 mokslinis posėdis. Psichologijos paskaitos, vadovauja dr. I. Užgiriene. Paskaitas skaito: dr. Vytautas Černius — Akulturacijos klausimu; dr. Ina Užgiriene — Apie psichologinę dvikalbiškumo reikšmę vaikystėje.

3:10-5:30 — mokslinis posėdis. Menotyros paskaitos, pirmininkauja A. Tamošaitis. Paskaitas skaito: Jonas Mulokas — Lietuvių architektūros problemos išeivijoje, kun. Algimantas Kezys, S.J. — Lietuvių išeivijos sukurtos kultūros vaizdinė dokumentacija, dail. Antanas Tamošaitis — M. K. Čiurlionio dailės bruožai.

5:30-5:45 — suvažiavimo uždarymas.

**Kardinolas J. Mindszenty,
sulaukęs 83 m. amžiaus, mirė
Vienoj gegužės 6.**

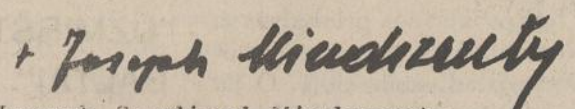
Vienna, 75 02 22

Dear Lithuanians,

I have heard of the consecration of Lithuania and all Lithuanians living throughout the world to the Immaculate Heart of Mary on May 13, 1952 and observed yearly since then as a day of prayer and penance for the liberation of Lithuania and World Peace. Those responsible for this noble gesture have asked me to give a word of encouragement to the Lithuanian people. I am happy to do this.

You are one of the oldest nations on European soil and firmly rooted in the Faith and in the Church of Christ. Together with my own people, you have lived through glorious times and—more important—through times of persecution and suffering. Your nation now faces probably the hardest ordeal of its history. Do not lose heart. Injustice, wrong and crime will never be transformed into justice, right and blessings merely by the fact that a long interval has elapsed. Have confidence, pray and renew yourselves spiritually and your country and your nation will be restored to freedom and dignity. Do not hate; the more and better we pray for our persecutors, the sooner will their hearts be converted to what we pray for. In my own heart I have always cherished a special feeling of love for your small but valiant and generous nation.

With my cordial blessing and prayers

Joseph Cardinal Mindszenty

Kardinolo Mindszenty laiškas lietuviam

BRIEDŽIO ŠUOLIS

Aleksandrą Kutkų minint

STASYS SANTVARAS

6

Originalus ir stiprus Al. Kutkus buvo Canio Leoncavallo Pajacuose, giliai savo vaidmenį supratęs Don Jose Bizet operoj Carmen, jautrus ir vėjavaiškas atjaunintas Faustas Gounod Fauste, charakteringas ir subtilus tėvas Eleazaras Halvey Žydėj, nelaimingas Manriko Verdi Trubadūre ir tikrai savaimingas Wagnerio Tannhauseris. Be to, buvo ir tokių vaidmenų, kurių Kipras negrįžo dainuoti ir vaidinti, kai pamatė, kad Al. Kutkus yra neabejotinas vaidmens viešpats. Tokia vaidybiškai sunki ir atsakinga rolė buvo D'Alberto Pakalnės Pedro. Piemenišku naviu su svajonėm, nelygia kova su darbaviu dėl savo laimės Pedro vaidmeny reikėsi tik vienas Al. Kutkus.

Vadinas, kai vieną kitą akimirklą nugrimztam į praeitį ir susitelkiam, ten išgirstam Al. Kutkaus balsą, pamatom kaip dažnai scenoj jis keitė savo pavidalus! Taip, jis buvo riteris, atgailautojas, jaunikaitis ir tėvas, atstumtas ir nelaimingas mylimasis, vargšas, didikas, dangaus šviesa

spindintis Lohengrinas, kalnų piemuo Pedro ir kvailys Grenišė, bet esmė jis buvo vis tas pats Aleksas Kutkus, mūsų brolis, gyvenantis Donelaičio gatvėj...

Al. Kutkus Valst. operos teatro repertuaro vežimą tempė 22 metus, tame teatre sukurdamas 43 atskirus pirmojo tenoro vaidmenis. Tik antrajam dešimtmeciui įpusėjus, pradėjo kilti jo pavaduotojai, jaunesnieji tenorai, kaip Antanas Sprindys, K. Gutauskas, gerai ir sėkmingai Trubadūro Manrico rolę pasirodęs Kazys Kraučiušas, Lukštaraupis, jau tada buvo pradėjusi kilti ir St. Baro žvaigždė. Ir Al. Kutkus iš teatro pasitraukė anaip tol dar neišsemtom jėgom... Deja, tolimesnė ir vis stiprėjančią mūsų operos teatro raidą sugriovė karas ir besikeičią Lietuvos okupantai.

-0-

Teatro menas, jeigu jo istoriją pradėsime antikinės Graikijos teatru (o jis, tas menas, kiek aš nuvokiui, yra gerokai senesnis) dabar jau baigia trečiąjį tūkstantį metų. Per tą netrumpą

amžį teatro menai yra išgyvenę pakilimo ir nuosmūgio dienas, pažangos, garbės, liaupsų ir laurų vainikų laikus, persekiojimą, paniekos, pažeminimo ir sutėmų laikotarpius. Žinot gi, visi menai, o jų tarpe ir teatro menas, per amžių kovoją dėl laisvo ir nepriklausomo pasisakymo. O buvo valdovų, karalių ir įvairaus pobūdžio despotų, kurie dramaturgus ir aktorius į kalėjimus kišo ir net jų galvas kapojo. (mūsų dienom Stalinas Maskvoj nužudė žymų teatro žmogų Mejerholdą, o Lietuvoj dar visai neseniai už laisvesnį žodį iš teatro buvo pašalintas talentingas režisierius Jonas Jurašas). Atseit, teatro meno istorija nėra labai saulėta ir linksma.

Mūsų dienų teatras, kaip mano galvai atrodo, yra nuklydęs į neabejotinas klystkeles ir nuosmūkj (čia jau jis pats ne vienu atveju savanoriškai nusirengė begėdžio marškinius). Įvairaus plėkio teatro realistinės mokyklos iš dramaturgijos išvijo poeziją, prasmingą, skambų ir dailių žodį, suniekino scenoj ir patį žmogų. Neretas juk dabar atsitikimas, kada vaidinimo aikštėj matai ne žmogiškąją dramą, o nevalyvių kiaulių pasi-vaikščiojimą. Ir tokie "vaidinimai" tęsiasi jau nevieneri metai, pirklių ir teatro išgamų apšaukiamas pažangumu, modernizmu, "sekso revoliucija"...

Al. Kutkus —
Čaikovskio op. Pikų Dama,
Germanas

Bet ar tokiam jėviam teatras galėtų ištverti ilgą laiką? Pati teatro istorija rodo, kad šis menas visada sugebėjo net ir iš painingiausių būklių išsipainioti, kartais, kaip Feniksas, iš pelenų

pakilti. Tai ir dabar, jei dramaturgijos ir teatro nuosmūgio nesugebės užgesinti literatūros ir scenos meno žinovai kritikai, tai ji numarins žiūrovai, pasiilgę žmoniškesnio, meniškesnio ir poetiškesnio teatro. Mes nebeminim, gal jau daug metų esam pamirę dievą Dionisą, įkvėpusį tautos poezijos teatrą senovinėj Graikijoje. Bet Dionisas dar nemirė, tad turėkim vilčių, kad jis pasirūpins pirklių, fariziejų ir galvijų išvayrum iš teatro šventovių.

Kas nori, gali su manim susitikti, kas kitaip galvoja — gali nesutikti, bet, kiek mano akys aprėpia, mūsų amžiaus poetiškiausias teatras dar vis tebėra operos teatras. Realizmai, italų verizmo vardu, buvo pradėję kopti ir į operinę sceną (tas koptimas ir dabar dar nėra pasibaigęs), bet, ačiū Viešpačiui, jiems iki šiol nesisekė operos teatro taip nupoetinti ir suvulgarinti, kaip tas yra atsitikę su dramos teatru (tiesa, ir dabar ieškoma, parašoma ir yra statomas vienas kitas gerėlesnis dramos veikalas, bet tie darbai dingsta rėksnių be paliovos keliamam triukšme).

Nepriklausomos Lietuvos operos teatrą leiskit man vadinti pavasario giesme, gal net lakštingalų chorą (pagal Br. Railos pageidavimą, dainuojantį ne

taip jau monotoniškai). Gana dažnai mes mėgstame pasigirti, kad nepriklausomos Lietuvos operos teatras "gimė iš nieko". Pasigyrimas gal ir saldus, tačiau tai nėra teisybė. Stokojom mes tada medžiaginių teatro gėrybių, bet žmonių 1920 m. jau turėjome dailių pulkelių. Ir jį sudarė ne vienas Kipras Pateauskas. Dar jame buvo J. Žilevičius, J. Tallat-Kelpša, A. Galaunienė, J. Vencevičaitė, Vl. Grigaitienė, J. Dvarionaitė, V. Podėnaitė, Ant. Sodeika, J. Bieliūnas, P. Oleka, gan greit į tą pulką įsijungė Al. Kutkus, M. Rakauskaitė, V. Jonuškaitė, Ant. Kučingis, Ip. Nauragis, St. Sodeika, V. Puškorius, o po kiek laiko ir dar daugiau jaunesniųjų. Visos operos solistės ir visi solistai buvo jauni, tetrokštą tik vieno dalyko — kaip galima greičiau įkopti į to žavaus meno kalną. Jaunos ir dailios buvo choro artistės ir choro artistai, žavios ir gracingos balerinos, smarkūs ir pavydūs baletų vyrai. Po kelerių metų buvo jaunas ir orkestras, St. Šimkaus išaugintas Klaipėdoj. Na, galite tai vadinti net ir nedroviu pasigyrimu, bet, iš tikro, visi mes tada buvom prisikėlusios tautos pavasario paukščiai, besistengią kaip galima gražiau giedoti...

To pavasario žalioj ir žydinčioj erdvėj aš regiu Aleksą Kutkų, tartum briedį, "sustingusį amžinam šuoliui"...

ILGAS ATSIMINIMAS

Jau dvylika metų su viršum praėjo nuo to laiko, kada Aiduose buvo išspausdintos mano pastabos apie Igno Malėno elementorių E, o to elementoriaus autorius ir dabar dar negali užmiršti tų mano pastabų — paskutinai vis prisimena, vis guodžiasi, kad aš nesupratęs jo elementoriaus esmės, vis prikašioja man už tas pastabas, vis teisinga ir gina savo darbą, tą elementorių E. Gal ir gerai, kad gina. Viena lietuvių patarlė sako: Kas savo prekės negiria, tą iš turkaus varo. Tik tai Ignas Malėnas ne vien savo giria, bet užsipuola ir kitą, kas randa kiek ko prikišti jo elementoriui.

1974 metų "Švietimo gairėse", Nr. 11 (15), Ignas Malėnas rašo straipsnį "Iš skiemų metodo istorijos". Čia vėl, jau kelintą kartą (įskaitant "Aidus", "Draugą", o gal ir dar kurį kitą laikraštį), be kita ko, iš naujo prisimena mane, tik šį kartą jau pristato ir kaip buvusį mokyklų inspektorių šitoki sakiniu (48 psl.): "Teorinio ir praktinio elementoriaus pažinimo atžvilgiu menkiausiai užsirekomendavo buvęs mokyklų inspektorius Giedraitis, nors turėtotos pareigos verstų byloti atvirkščiai."

Šia proga norėčiau pasakyti, kad mokyklų inspektorių ne privalomai turi būti pranašesnis už geriausius jo žinioje esančius mokytojus: jam, kaip ir aukštesniųjų mokyklų direktoriams, reikia kitos dovanos, kuri pasireiškia per intuiciją.

Kam Ignas Malėnas čia iškelia tą mano inspektorystę? Ta dingstis verčia mane pasakyti ir Igno Malėno turėtąsias pareigas: nuo 1941 vidurio Ignas Malėnas buvo pradžios mokslo departamento direktorius, o aš, jo priimtas, buvau Kauno apskrities prad. mokyklų inspektorius. Aš labai dėkingas buvusiam departamentui direktoriui Ignui Malėnui, už ką priėmė mane į Kauno apskritį: norėjau į Kauną, o svarbiausia — norėjau daugiau pažinti Lietuvos, kai dvi apskrities (Raseinių ir Šakių) jau buvau pažinęs.

Tik niekada nemanau ir nemanau, kad aščiau už save pareigose esančio žmogaus, nelyginant dievačio, negalima būtų dėl ko nors paliesti. Toks jau turbūt esu apsigimęs: nusilenkiu tik Dievui, o žmogui — gerbiu ir myliu ar bent pakęčiu. Pripažįstu Igno Malėno autoritetą per jo platų pedagoginį pasirušimą ir gyvenimo patyrimą, bet taip pat nemanau, kad jo įsitikinimai ir nuveikti kaiku rie darbai būtų be jokių prieštų. Ta dingstis 1962 ir pareiškiau anas savo pastabas "Apie elementorių E" (Aidai, 1962 Maironio metai, Nr. 6, 271 psl.).

Apie ką ten mano rašyta?

Savo straipsnio pradžioje, be kita ko, pažymėjau: "Iki šiol apie jį (elementorių E) jau buvo spaudoje kelios mintys. Norėčiau ir aš ką pridėti. Tik man rūpės daugiau kalba, prasmė, estetika." Taigi išstos recenzijos nemanau rašyti ir nerašiau. Ir štai kokios mano straipsnio skyrelių antraštės:

Mažam vaikui turėtume kalbėti ir rašyti aiškiai ir suprantamai.

Kur kalba ir prasmė tamsoka. Dar painiau. Svirtis ir žagrė.

Pagaliau... (Apie tai, kad tik po šimto puslapių tepradėtos vartoti mažosios raidės.)

Autoriaus pastabos tėvams ir mokytojams.

Knygos išvaizda.

Tokie skyreliai, ir kiekvienam kas nors mano paaiškinta pavyzdžiais. Pagaliau, pabaišioje, šitaip dar mano buvo parašyta:

"Knygai padariau daug prieštų. Mano nuomone, reikėjo. Praktiškai, įgudę mokytojai be abejojimo ir patys pastebės elementoriaus silpnųbės ir sugebės jas paaiškinti ir pataisyti savo mokiniams. Bet pasitaiko ir mažiau įgudusių mokytojų, o kartais iš didelio reikalo eina mokyti ir nemokytojai, nepasiruošę mokytojo darbui.

"Kodėl nieko nepagyriau toje knygoje? Bet ir nepeikiau, tik pareiškiau kitą kaikių dalykų supratimą. O iš tikro gera jau tai, kad knyga išleista ir pirmą kartą tokia. Ją parašė žinomas pedagogas, parašė, ilgiai galvojęs ir brandinę pasiskirtą idėją įkūnyti. Galima tikėtis, kad kitas elementoriaus E leidimas išeis tobulesnis, nes juk tuo rūpinasi kiekvienos knygos, ypač vadovėlio, autorius."

Taigi taip. Ir šiandien nemanau, kad nešališkas mokytojas ar kitas skaitytojas, perskaitęs anas mano pastabas apie elementorių E, pasakytų, kad buvau grynai neteisis. Ogi išspausdino jas ir žinomas žurnalas, to žurnalo redaktorių tą straipsnį tikriausiai buvo ir skaitęs, o gal ir patį elementorių peržiūrėjęs.

Per vieną naktį, miegodamas, išmokau skaityti

Ignas Malėnas savo straipsnyje primena, kad jau seniai esą vartoti žodžių skiemens, pradedant mokyti skaityti. Skiemėnims ir aš pradėjau mokyti.

Mano abi vyresnias seseris mokė motina iš maldaknygių, ir juodvi gerai išmoko skaityti. O man tėvas nupirko elementorių su beaba, kurią Ignas Malėnas mini savo straipsnyje "Švietimo gairėse".

Būdavo, parodo man tėvas kelias eilutes, paaiškina raides ir liepia išmokyti:

Ba be bi bo bu

Ca ce ci co cu

Taip ir skiemėnavau visas baltes ligi paskutinės priebalsės ž. Nežinau, kaip mano tėvų mokė rusų prad. mokykloje. O jis mane po tos beabos jau pristatė prie žodžių ir sakinių. Kur atskiri buvo žodžiai su paveiksliais ir trumpi sakineliai, tuos atmintinai ir gerai išmokau, kad ir kur kiek paklysdamas, patariau tėvui. Bet paskui jis įdėvė man maldaknygę. Nėra ko gaisuoti: turiu išmokyti iš knygu melstis.

Parodė po kelis kartus, abu skaitėva, rodos, supratau. Iš pradžios, žinoma, vėl atmintinai išmokau, ypač tokius sakinius, kuriuos jau buvau girdėjęs. Tik tai kai tėvas ėmė raginti skaityti toliau ir toliau, tai ir susimaišiau — nieko negalėjau paskaičiuoti.

Vieną vakarą, jau vėlybą rudeni, kada paantvadyje ir kitose slėnose vietose visos balos dailiai užšalusios, ir man nebuvau laimo mokytis, tėvas grynai paeigaminavo mane ir, kantrybės pritrūkęs, o dar žinodamas, kur dienas praleidžiu, nusijusęs diržą ir apšventino mane. Atseit, turiu rimtai mokytis, o ne

lakstyti su vaikais per dienas!

Tą vakarą jau nė vakarienes nenorėjau. O rytą pasibūdęs tuojau pasiėmiau maldaknygę. Atsi-verčiau žiūriu — ogi paskaitau. Verčiu kitą lapą — paskaitau. Verčiu dar toliau ir dar toliau — visur paskaitau. Šaukiu motiną, bėgu pas ją. Atsi-verčiu Mišių maldas, skaitau jai — gerai. Dar skaitau — gerai. Motina patvirtino, kad iš tikro moku skaityti. O aš džiaugiuos, lyg stebuklingus akinius užsidėjęs.

Ir tėvui nereikėjo daugiau su manim vargti. Dabar jis mokė mane lietuviškai rašyti. O kai jau mokėjau lietuviškai skaityti ir rašyti, kitą rudeni išvežė mane į rusų mokyklą. Ten nesunku man buvo mokytis.

Mokymas ir išmokymas

Ignas Malėnas pasisako (Šviet. g. 49 psl.), kaip jis pats jau Amerikoje mokęs keturis mažus (4-5 m.) vaikus. "Jie išmokdavo paprastus žodžius ir tekstus paskaityti ir parašyti per 5-15 savaičių." Su jais kasdien dirbdavęs po 15-25 min.

Tai ne naujiena. Žinau tėvų, kurių tokio pat amžiaus vaikai išmoko skaityti, nors tie tėvai Igno Malėno elementoriaus visai nežinojo ir mokymo metodų nebuvo studijavę.

Man teko mokyti jaunesniuosius savo brolius, kai pats tik buvau baigęs prad. mokyklą. Mokiau ir savo kaimynų vaikus. Apie jokių metodų nieko nežinojau. Ir tuos savo mokinius išmokiau skaityti, rašyti ir skaičiuoti.

Mokiau ir savo dukteris. Tada jau ir vyraujančius metodus pažinojau. Ir ne vieną kurį metodą vartoju: žiūrėjau, kaip aiškiau, lengviau supranta skaitymo techniką. Ir neapsirikau: nereikėjo visos abėcėlės išieiti — abi išmoko skaityti ir kad ir ne tvirtai rašyti. Beje, jaunesniąją dukterį dažniau pamokydavo mano žmona.

Ignas Malėnas nepasako, ar visiem vaikam, pav. visai klasei, vienodai gerai tinka tas pats, kad ir jo teikiamasis skiemų metodas.

Tikiuos, kad pagaliau Ignas Malėnas bus man nors kiek atlaidesnis.

A.G. Giedraitis

PROF. J. ERETO

"UŽMIRŠTIEJI

BALTAI"

Profesoriaus Juozo Ereto knygutė "Užmirštieji baltai", išspausdinta nemažu tiražu jau keliom kalbom, daug pasitarinėjau Lietuvos reikalui. Greitu laiku ji pasirodys dar trimis kalbomis: prancūzų, italų ir portugalų.

Prancūziškas vertimas ruošiamas Šveicarijoje to paties vertėjo Pierre Maurice, kuris išvertė tą leidinį ir ispanų kalbą. Finansinės pagalbos susilaukta iš dosnaus visiem svarbiem lietuviškiem reikalom aukotojo dr. Leono Kriaučeliūno, kuris bus šio leidinio mecenatas.

Italisko vertimo darbas atliekamas prel. L. Tulabos rūpesčiu Romoj. Leidinio mecenatai yra ateitininkai sendraugiai. Į portugalų kalbą verčia kun. Antanas Saulaitis, SJ, Brazilijoj III jaunimo kongreso rengėjų rūpesčiu.

Čia suminimos išėjusios laidos. Originalas išleistas vokiškai paties autoriaus prof. J. Ereto. Anglų kalba šis leidinys pasirodė Chicagoj Altos rūpesčiu. Ispanišką laidą išleido Argentinos Lietuviškų Organizacijų ir Spaudos Taryba. Mecenatas buvo prof. Balys Vitkus, irgi pamiršęs ne vieną svarbų tautinį reikalą.

Ypatinga mūsų visų padėka priklauso pačiam autoriui, nuosirdžiam lietuvių tautos draugui prof. J. Eretui už jo darbą ir pastangas, kad šis svarbus informacinis leidinys iš viso pasirodė ir dabar beldžiasi į laisvojo pasaulio sąžines, primindamas lietuvių, latvių ir estų tautų kančias bolševikinėj vergijoj.

A.P.B.

Prof. Simas Sužiedėlis kalba prof. Brazaičio akademijoje balandžio 13 Kultūros Židinyje. Nuotr. Lino Vytuvio

ROMANO, DRAMOS, NOVELĖS KONKURSAŠ VALANČIAUS TEMA

Lietuvių Rašytojų Draugija skelbia vysk. Motiejaus Valančiaus tema romano, dramų, novelės konkursą ir tuo atžymi jo mirties 100 metų sukaktį.

Romanas — 1000 dol. premija. Parašyti mašinėlė mažiausiai 200 psl. romaną, kuriame atspindėtų vysk. M. Valančiaus veikla ir jo reikšmė lietuvių tautai.

Drama — 500 dol. premija. Ji gali vaizduoti vieną vysk. Valančiaus iškarpa, kuri išskeltų jo asmenybę, reikšmę lietuvių tautai. Drama turi būti pritaikyta mūsų teatro sąlygom, maždaug per 2 val. suvaidinama.

Novelė — 250 dol. premija. Ji gali vaizduoti vieną vysk. Valančiaus gyvenimo momentą, kuris išreikštų jo idėjas. Novelės

ilgis — 20-35 puslapiai (ne ilgesnė).

Terminas. Visi kūriniai turi pasiekti Lietuvių Rašytojų Draugijos nurodytą adresą iki 1976 kovo 31.

Adresuoti: Vysk. Valančiaus Konkursas, c/o Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pasirašoma slaptyvardžiu. Atskirame voke, ant kurio užrašytas slaptyvardis, reikia įrašyti vardą, pavardę, adresą, telefoną.

Kūriniam įvertinti bus sudaryta komisija. Jos sąstatas bus paskelbtas spaudoj.

Premijos mecenatas — dr. Jonas P. Lenkaitis, Patrijos leidyklos savininkas, buvęs Vilniaus filharmonijos direktorius, Vilniaus operos organizatorius ir direktorius, lietuviškos kultūros puoselėtojas ir rėmėjas.

Atsiųsta paminėti

PSALMYNAS. Penkios knygos. Vertimas iš Neovulgatos. Vertė kun. A. Liesis. Redagavo kun. V. Aliulis ir kun. Č. Kavaliauskas. Išleido Krikščionis Gyvenime. Finansavo kun. Saulius P. Laurinaitis. Bostonas, 1974. Kietais viršeliais. 264 psl. Kaina 3.50 dol.

Leidiny perspausdintas iš Lietuvoj išleistojo. Įvadė sakoma: "Į lietuvių kalbą Psalmynas dabar verstas iš naujausio bažnytinio lotyniškojo vertimo ("Neovulgatos"), išleisto Romoje 1969 m. Atsižvelgta ir į Romos 1945 m. lotyniškąjį tekstą. Taip pat naudotasi vertimu iš hebrajų originalo į prancūzų kalbą ("Bible de Jerusalem", Paris 1961) bei kitais moderniais vertimais, tekstas lygintas su keliais lietuviškaisiais katalikų ir evangelikų vertimais."

"Didysis izraelitų religinės poezijos lobynas išliko mums Psalmyne", sakoma tame pačiame įvade. "Psalmynas, Dovydo pradėtas, apima kelių amžių poetinę kūrybą."

Stasys Barzdukas — LIETUVIS SAVO TAUTOJE, VALS—TYBĖJE, BENDRUOMENĖJE. Mintys tautiniam ir visuomeniniam ugdymui bei ugdymuisi. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas, Chicago, 1973. Didelio formato. Kietais viršeliais. Daug iliustracijų — nuotraukų. 260 psl. Kaina 6 dol.

Knyga, pagal savo pavadinimą, yra suskirstyta į tris dalis. Kiekviena dalis skirstoma smulkiau. Iterpiami klausimai ir skyreliai "Zinioms pagilinti". "Ar tai vadovėlis?" klausia autorius savo įvadinėse pastabose. Jis čia pat ir atsako: "Tik iš dalies, nes vadovėlį būtų reikėję kitaip rašyti. Man rūpėjo teikti ne "sugromuliuotą", bet gyvą medžiagą, kurią būtų galima

svarstyti, aiškintis ir tuo būdu pokalbių keliu prie išvadų prieiti."

Tuo tarpu Jonas Kavaliūnas, JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkas, pristato šią knygą kaip naują vadovėlį. Su čia cituojamu jo vertinimu gali sutikti ir skaitytojas:

"Autorius gausiais duomenimis duoda sintetinį vaizdą lietuvių krašto, kalbos, gyvenimo būdo ir ypač istorinio tautos likimo, tai pats dėstydamas bei svarstydamas, tai leisdamas patiems veikėjams kalbėti bei kitiems pasakyti, bet visur su ta pačia meile savajai tautai tiek jos laimės, tiek nelaimės metais, nejuokiomis nuteikiančią už sąvąją tautą apsispręsti ir į jos kultūrinį gyvenimą bei kultūrinę kūrybą įsijungti."

Ignas Medziukas — ŠV. KAZIMIERO LITUANISTINĖ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLĄ. 1949-1974. Los Angeles, California. Viršelyje: mokyklos patalpos. Tekstas gausiai iliustruotas nuotraukom. 64 psl.

Gražus leidinukas paminėti lietuviškos mokyklos 25-erių metų sukaktiui. Turiny: pradžioj — prel. Jono Kučingio, mokyklos steigėjo ir globėjo, nuotrauka ir jo žodis; toliau — Mintys steigti mokyklą. Tolimesnis mokyklos kelias, Aukštesnieji lituanistikos kursai, Mokyklos patalpos, Pamokos ir kiti trumpi straipsneliai.

LAIKO ŽINYNAS — KALENDORIUS. 1975 metai. Paruošė Pijus Gudelevičius. Su Lietuvos žemėlapiu. Išleido "Laikas" — Mendoza 2280, Avellaneda, Argentina.

Leidiny yra daug Pietų Amerikos lietuvių adresų ir kitų naudingų informacijų lietuviams.

Juozas Daubėnas gavo magistro laipsnį Arizonos universitete. Jo tezės tema: "Algirdas Landsbergis, a Lithuanian Playwright in Exile". Daubėnas žada siekti ir daktarato, išversdamas ir pastatydamas kurio nors lietuvių rašytojo dramų veiklą.

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— Prof. Juozo Brazaičio monografiją paruošti pakviestas dr. J. Girnius. Ruošiami spaudai ir prof. J. Brazaičio raštai. Juos suredaguoti pakviestas A. Vaičiulaitis. Šiuos leidinius išleis Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, kuriai vadovauja pirm. prof. dr. A. Liūma, SJ.

— Studiją apie rašytoją Vincą Mykolaitį-Putiną lenkų kalba pavadintą "Putinas, zarys Zycia i Tworzości Oraz Jego Znajomosc w Literaturze Polskiej", Lenkijoje išleido profesorius Josef Mikolajtis, gyvenęs Čenstachovoj. Studijoj — žvilgsnis į Putino kūrybą apskritai, jo pažinimas vertimuose Lenkijoje; duodama poezijos ir prozos vertimų pavyzdžių ir nemažas kiekis laisvų ištraukų (tarp autoriaus ir Putino). Studija iliustruota Putino gyvenimo svarbesnių laikotarpių nuotraukom. Viršelyje — siluetinis Putino atvaizdas.

— Laureatas Jurgis Gliuda aptars Andriaus Norimo romaną Miršta tik žmonės gegužės 25 Los Angeles, Calif., Lietuvių Tautiniuose Namuose. Rengia knygos leidėjas L.K.V.S. Ramovės Los Angeles skyrius. Ištraukas iš romano skaitys aktorai Ema Dovydaitytė, Ona Mironienė, Vincas Dovydaitytis ir Vladas Gylis. Programą praves teis. Stasys J. Paltus.

— Prof. Simas Sužiedėlis, buvęs Ateitininkų Federacijos vadovas, kelių knygų ir daugybės straipsnių autorius, Lietuvių Enciklopedijos angliškiosios laidos redaktorius, skaitys paskaitą per jubiliejinę ateitininkų stovyklą Dainavoj. Stovykla prasidės rugpiučio 24.

— Rašytojo Algirdo Landsbergio dramą "Paskutinis piknikas", kurią buvo suvaidinę Los Angeles teatralai, anglų kalba išleidižia Manyland Books leidykla.

— "Pijus nebuvo protingas" — dramaturgo Juozo Grušo okupuotoj Lietuvoj vėliausiai sukurta pjesė. Jos premjera pereinę metų paskutinėm dienom įvyko Panevėžio teatre, kuriam vadovauja režisierius Juozas Miltinis.

— Pauliaus Jurkaus novelę "Atsklęstos durys" paskelbė V. Vokietijoj leidžiamas buvusių Lietuvos vokiečių metraštis "Heimatgruss 1975".

— Albino Baranausko humoristinį pasakojimą apie kapso ūkininko Pultinevičiaus gyvenimą Lietuvoj ir Amerikoje netrukus išleis Lietuviškos knygos klubas Chicagoj. Knygai autorius parinko pavadinimą: "Rudenys ir pavasariai arba Užplyni Pultinevičius namie ir svetur". A. Baranausko novelių rinkinys "Sniego platumos" yra laimėjęs Aidų žurnalo premiją, romanas "Karklupėnuose" — Draugo premiją. Jis taip pat yra išleisdinęs novelių rinkinį "Kalvos ir lankos", eilėraščių rinkinį "Pasaga ir vyšnios".

— Pulgio Andriūšo penktosiom mirties metinėm artėjant, A. Zubras Tėviškės Aidų velykiniam numerį primena planuotą pomirtinį leidinį. Jį buvo sutikusi išleisti ALB krašto valdyba, raginama kultūros tarybos pirm. V. Baltučio. Redaktoriūm buvo pakviestas Vincas Kazokas. Kol kas tylima ne tik dėl veikalo turinio, bet ir dėl lėšų.

— Poezijos šventė "Poezijos pavasaris Chicagoj" šiemet įvyks Jaunimo Centre gegužės 30-31. Jau pažadėjo savo kūrybą skaityti Liūnė Sutema, Vitalija Bogutaitė, Aloyzas Baronas ir Rimas Vėžys.

— Vilniuje įsteigta nauja knygų leidykla "Mokslas", kuriai bus pavesta leisti mokslines knygas, monografijas, žodynus, tikslųjų mokslų knygas, o taip pat vadovėlius aukštesiom mokyklom.

Rašytoja B. Pukelevičiūtė su Clevelando Šv. Kazimiero aukšt. mokyklos alumnais. Iš k. Ignatavičiūtė, Šamatauskaitė, Jogaitė, Kazlauskas, rašytoja, Čyvas, Belzinskis ir Miškinytė. Nuotr. V. Bacevičiaus

JAV LB VEIKĖJŲ KRONIKA

— Kun. Kaz. Pugevičiaus, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos nario, laišką redakcijai išspausdino The Baltimore Sun balandžio 1 laidoj. Laiške reiškiamas susirūpinimas žinia, jog dr. H. Kissinger planuoja pripažinti Baltijos valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Stebimasi, kad tokia žinia girdima šiuo laiku, kai baltam pavyko laisvajam pasauliui įrodyti, jog 35 okupacijos metai ir pavergėjo kariuomenė nepajėgė užgniaužti jų laisvės troškimo. Klausima, kas leidžia dr. Kissingeriui nustatyti "statute of limitations" dėl žmogaus teisių.

— Saulius Kuprio laišką ryšium su galimu Baltijos valstybių inkorporacijos į Sov. Sąją pripažinimu išspausdino Chicago Tribune kovo 24 laidoj. Laiške teigiama, jog "tai būtų ne tik politinis trumparegiškumas, bet taip pat ir apgailėtinas pavyzdys dabartinėms valstybės departamentų vadovų moralinio supuvimo". S. Kuprys vadovauja Chicagos studentams ateitininkams ir yra LB Vidurio Vakarų apygardos Talkos Lietuvai komisijos pirmininkas.

— Jonas Urbonas, Detroito LB apylinkės valdybos pirmininkas, lankėsi JAV senatorių Philip A. Hart ir Robert P. Griffin įstaigose Detroito, kur asmeniškai prašė, kad senatoriai ištirtų Baltijos valstybių inkorporacijos klausimą ir, esant pagrindo, įneštų rezoliucijas į senatą.

— Daiva Kezienė, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos narė, palaiko artimus ryšius su New York Daily News redaktoriu Don McCormick. Į šio tiražu didžiausio laikraščio Amerikoje redaktorių kreiptasi prašant vedamuoju straipsniu pasisakyti Europos saugumo konferencijos klausimu. Vedamasis buvo išspausdintas š.m. kovo 23. Jame teigiama, kad "mes būtume daugiau negu kvailiai, jei pasirašytume bet koki dokumentą, kuris — tiesiogiai ar netiesiogiai — patvirtintų Sov. Sąj. teisę į agresijos būdu gautus vaisius".

— Omahos LB darbuotojai kelis kartus per metus Lietuvos interesus pristato amerikiečių spaudoj. Šiais metais Vasario 16-osios sukakties proga apie įvykstantį minėjimą rašė Omaha World Herald (vasario 20) ir The Catholic Voice (vasario 21). Pastarasis laikraštis vasario 28 išspausdino ilgą, nuotraukomis iliustruotą kun. K. Pugevičiaus straipsnį apie tikėjimo persekiojimą pavergtoje Lietuvoje.

— Jonas Činga, LB Vakarų apygardos pirmininkas, ir dr. Jonas Žmuidzinas, apygardos vicepirmininkas visuomeniniam reikalui, sėkmingai rūpinasi kongreso narių įtaigojimo akcija Baltijos valstybių inkorporacijos nepripažinimo klausimu. J. Čingos laiškas redakcijai dažnai užtinkami Los Angeles amerikiečių spaudoj. Ir šiais metais jo laiškus Lietuvos reikalais išspausdino Los Angeles Times

Pasauliečių teisėms apsaugoti Šv. Kazimiero kapinėse komiteto pirm. Algis Regis apžiūri sunaikintus paminklus. Nuotr. A. Gulbinsko

(vasario 24) ir Herald Examiner (vasario 27). Sėkmingai amerikiečių spaudoj reiškiama ir Santa Monicos LB apylinkės pirm. Arvydas Gričius, kurio laiškas išspausdintas Evening Outlook vasario 21 laidoj.

— New Haven Register vasario 20 išspausdino vedamąjį straipsnį "Lietuvių sukaktis". Į tą patį laikraštį vasario 23 buvo įdėtas LB New Haveno apylinkės pirmininko Antano Gruzdzio laiškas redakcijai, kuriame jis iškėlė sovietų vykdomos naujosios represijos būdus prieš laisvės trokštančią lietuvių tautą. Vietos spauda atskiromis žinutėmis paminėjo New Haveno burmistro B.F. Guida išleistą proklamaciją Vasario 16-osios sukakties proga.

— Teresės Gečienės, Philadelphia LB Talkos Lietuvai komisijos narės, pastangomis, plačiai skaitomas Philadelphia dienraštis The Evening Bulletin vasario 17 išspausdino vedamąjį straipsnį Lietuvos laisvė — gerbtini žmonės". "Vakar paminėta sukaktis", rašoma straipsnyje, "priminė pasauliui, kad pavergtosios Baltijos valstybės dar tebesama kankinių".

— Philadelphia LB aukštesnioji liuanistinė mokykla šiais metais skiria ypatingą dėmesį mokinių įjungimui į Lietuvos tragedijos pristatymą amerikiečiams. Per paskutinius keturis mėnesius mokinių Danutės Pliuskonytės, Vidos Bendžiūtės, Gintarės Gečytės ir Lidijos Radikaitės laiškas redakcijom buvo išspausdinti Philadelphia Inquirer ir The Evening Bulletin laikraščiuose. Mokiniai jungėsi į akciją dėl muz. A. Jurgučio žmonos išleidimo, rašydami laiškus kongreso nariams. Taip pat, patyrę apie pavojų Lietuvos valstybingumui, mokiniai parašė arti 60 laišku prezidentui Fordui ir kongreso nariams. Aukštesniąją liuanistinę mokyklą lanko 10 mokinių.

— Worcester Telegram vasario 17 ilgam straipsnyje aprašė Worcesterio Lietuvių Organi-

zacijų Tarybos suruoštą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą. Straipsnyje plačiai paminėta JAV LB krašto valdybos vicepirm. Aušros Mačiulaitės-Zerr kalba minėjimo metu; pabrėžtas jos išreikštas susirūpinimas JAV vystoma detente politika. Minėjime kalbėjęs JAV atstovų rūmų narys Joseph D. Early prie savo pareiškimo kongrese prijungė ir minėtą straipsnį ir visa tai išspausdino Congressional Record vasario 25 laidoj. Minėjimą organizavo Organizacijų Tarybos pirmininkas, žymus Lietuvos vyčių veikėjas Antanas Miner.

— Philadelphia miesto respublikonų partijos centrinis komitetas nominavo JAV LB krašto valdybos vicepirmininką dr. Antaną Novasitį kandidatūrai į miesto aukštesniojo teismo teisėją. A. Novasitis vadovauja Philadelphia respublikonų tautybių tarybai, yra vicepirmininku respublikonų partijos centro komitete (šiam komitetui pirmininkauja kongr. E. Derwinski), o taip pat, prez. Nixonui jį paskyrus, yra National Center for Voluntary Action direktorių tarybos narys.

— Laisvinimo veiksmų nepaprastoj konferencijoje, kuri vyko balandžio 12-13 Chicagoj, JAV LB atstovavo krašto valdybos vicepirm. Aušra Zerr, visuomeninių reikalų tarybos pirm. inž. Alg. Gečys ir Vidurio Vakarų apygardos Talkos Lietuvai komisijos pirm. Saulius Kuprys. PLB atstovavo vicepirmininkai inž. Donatas Šatas, Jonas Kavaliūnas ir Romas Kasparas. Kanados LB atstovavo krašto valdybos pirmininkas Jonas Simanavičius.

— Detroito Baltų Komitetas įgaliojo Liną Stonį ir kitus du baltus apsilankyti Detroit News redakcijoj, kur jie pristatė redakcijos pareigūnams savo susirūpinimą žinia, jog JAV galinčios pripažinti Baltijos valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Apsilankymo rezultatas buvo toks, kad Detroit News balandžio 14 išspausdino ilgą David Green straipsnį, kuriame

sėkmingai pristatytas mūsų rūpimas klausimas. Baltų Komitete lietuviai yra atstovaujami LB atstovų L. Stonio, Vyto Sirgėdo ir Jono Urbono.

CHICAGOJ

Išniekintos lietuvių kapinės

Nežinomi piktadarių balandžio 27 naktį bauriai išniekino Šv. Kazimiero lietuvių kapines Chicagoj. Išvartė keliuose blokuose įvairius paminklus, sudaužė skulptūras, kryžius. Sunaikinta ir išvartyta per 400 paminklų. Įvykio vietą apžiūrėjo Chicago didžiųjų laikraščių bei televizijos ir radijo reporteriai. Šią skaudžią lietuviams žinią perdavė televizijos bei radijo stotys ir plačiai aprašė spauda.

Policija stropiai ieško nusikaltėlių. Manoma, kad tai atliko gerai organizuota vandalų gengė, narkotikų vartotojai jaunuoliai. Prileidžiama, kad tai galėjo atlikti komunistų inspiruoti ekstremistai.

Sunaikintus paminklus apžiūrėjo ir LB Pasauliečių teisėms apsaugoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse komiteto pirmininkas Algis Regis ir Sklypų savininkų draugijos pirmininkė Lottie Giedraitienė. Pareikštas protestas kapinių administracijai. Bus daromi žygiai, kad nukentėję paminklų statytojai būtų atitinkamai atlyginti. Reikalaujama, kad kapinių administracija įvestų kapinių budresnį saugojimą bei paminklų apsaugą.

J. Janušaitis

Lietuvių televizija kovo 26 sulaukė savo gyvavimo 9 metų sukakties. Sunku buvo tikėti, kad taip ilgai ji išsilaikys. Dabar ji spalvota. LTV rėmėjų pirm. T. Šlutas kas savaitę prašo paramos, nes dabar, pasunkėjus ekonominei padėčiai, yra skolų stovai. Lietuviai padėtį supranta ir aukėja. Kovo 9 programoj pasirodė trys sesutės Drutytės, jau kelintus metus savo dainom džiuginančios Chicago lietuvių. Jaunesniajai pritariant akordeonu, jos aiškiai ir suprantamai sudainavo apie dešimt dainų. Detroito šokių sambūris, vadovaujamas G. Gobienės, pašoko Rankluostėli.

Maldos diena už Lietuvą

(atkelta iš 3 psl.)

Bažnyčiai pavojingais laikais, dar karščiau ir nuoširdiau kreiptis į Mariją, kad ji nugaltų visas klaidas, kad neišleisėtų krikščionių iš savo motiniškos globos, kad jos Širdis nugaltų Kristaus mokslui pavojingą ateizmo ideologiją. O kai tai įvyks, tada ir mūsų tėvynė atgaus laisvę, kurios ji neteko kaip tik bedievybės įsigalėjimu pasauly. Šiandien Lietuvos katalikai, irgi pavesti Marijos globai, veda sunkią kovą už savo tikėjimą, už savo meilę Marijai. Toji meilė juos palaiko, juos stiprina. Padėkim savo maldomis jiems išverti iki galutinės pergalės — kada Nekalčiausioji Marijos Širdis galutinai viešpataus pasauly. Tai mum primena ir ragina daryti gegužės 13 dienos minėjimas.

Iš VISUR

— Lietuviškų studijų savaitės Europoj laikas ir vieta pakeičiami. Ji nebeįvyks rugpjūčio 3-10 prie Romos Frascati, kaip buvo skelbta, bet bus liepos 10-17 Šiaurės Italijoje prie Lago Maggiore Verbania mieste Collegio Santa Maria. Savaitės pravyvenimas kaštuos apie 80 dol. Norintieji dalyvauti kviečiami tuoj užsiregistruoti adresu: A. Grinienė, Diamantstrasse 7, 8 Muenchen 50, W. Germany.

— Liet. Kar. Veter. Sąjungos Ramovė centro valdybą sudaro: pirm. K. Dabulevičius, vicepirm. tarporganizaciniam reikalui — A. Juškevičius, vicepirm. kultūr. reikalui — J. Švedas, narys kultūr. reikalui — K. Oželis, sekr. — Ed. Vengianskas, išd. Alg. Repšys, narys — K. Juškaitis, J. Gaižutis ir St. Juras, į centro valdybą išrinkti 1974 m. skyrių atstovų suvažiavime, dėl nuomonių skirtumo veikloje iš valdybos pasitraukė. (S.J.)

— Dr. Petro Kisieliaus, Ateitininkų federacijos vado, laišką, kuriuo protestuoja prieš netiksliai Encyclopedia Britannica informaciją apie Lietuvą, išspausdino New World balandžio 25. Dr. P. Kisieliui primena skaudžius tikėjimo persekiojimus Lietuvoje ir stebisi, kaip Encyklopedia Britannica pakvietė straipsnį apie Lietuvą parašyti komunistų ideologą K. Meskauską, kuris nepamini Lietuvos okupacijos ir nutyli apie persekiojimus.

— III Jaunimo kongresui paremti ir atstovams pasiūsti gegužės mėnesį Pasaulio Lietuvių Bendruomenė skelbia vaizų sutelkti lešom jaunimo kongresui įgyvendinti. Šamata numatyta 75,000 dol. Ši suma numatyta sutelkti iš JAV ir Kanados lietuvių.

— Kun. Vaclovas Martinus, Providence, R.I., švėsdamas 40 metų kunigystės sukaktį, gavo ir JAV prezidento Fordo sveikinimo telegramą.

— Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo trečias suvažiavimas yra numatytas gegužės 17-19 London. Ont. Suvažiavime dalyvaus JAV ir Kanados jaunimo tarybų nariai ir III PLJ kongreso atstovai, kurie bus išrinkti gegužės pradžioje. Suvažiavimo organizaciniam komitetui vadovauja Jurgis Valaitis Londone.

— The Washington Post kovo 24 išspausdino savo korespondento Maskvoj, Peter Osnos, straipsnį "Was the Security Conference Worth It?" Kritikuodamas taip ilgai nusitęsusių saugumo konferencijos gremėdyską procedūrą, autorius apžvelgia visus argumentus už ir prieš sovietams daromas nuolaidas. Pastebi, kad saugumo konferencija gali sukaupti ant kokios nors mažos valstybės, pvz. Graikijos, pasipriešinimo. Kadangi konferencijos nutarimai turi būti priimti vieningai, Kremlius nieko negalėtų padaryti. (E)

— Lituanistinio Instituto suvažiavimas įvyks gegužės 16-18 Clevelande.

Ieškomas leidėjas. Prieš dvidešimt metų mano išleistas knygos "Buriavimas ir jūrininkystė" jau nebegalima gauti. Naujai paruostai knygai "Būrės ir varikliai", skiriamai buriavimo mėgėjams, motorvalčių ir kreiserių savininkams bei sportininkams žvejui, ieškomas leidėjas. Rašyti adresu: B. Stundžia, 53 Yorkleigh Ave., Weston, Ont., Canada M9P-1Y3. Telef. (416) 247-5634.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Eva Gicavičius, Waterbury, Conn., R. Tekutis, La Salle, Canada. Užsakę kitiems: J. Juodis, Woodhaven, N.Y. — J. Digriui, Brooklyn, N.Y., S. Šašys, Ozone Park, N.Y. — E. Laurinovics, Naples, Fla. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam už sakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 8 dol. Atnaujinant prenumerata visiem 10 dol. metams.

PAŽINKIME

M. K. Čiurlionis

17.

JŪROS SONATA — ALLEGRO

M. K. Čiurlionis 1908 vasarą praleido Palangoj. Apie tą vasarą savo atsiminimuose rašo Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė. Dar jie nebuvo vedę, dar tik draugavo. Ta draugystė buvo prasižėjęsi Vilniuje. Nuviliojo abu įsimylėjęlius į Palangą. Paskyrė pasimatymą labai romantiškai: tokią ir tokią dieną, tokią valandą susitikti ant Palangos tilto. Rodos, Sofija kiek pasivėlinė, nes netikėjo, kad taip viskas bus tiksliai padaryta. Rado jau Kostuką belaukiantį.

Čiurlionis (visų vadinamas Kostukas) daug dirbo tą vasarą. Dirbo nuo ankstauro ryto iki popiečio. Paskui pavakariams su Sofija eidavo pasivaikščioti. Sofija tuo metu bandė rašyti. Kostukas jai daug kalbėjo apie formas, apie muziką, filosofiją ir reikalavo, kad kūrinyt turėtų savo gelmes.

Toj Palangoj jis ir sukūrė šią sonatą — skirtą jūrai. Tai labai įspūdinga, labai originali, pilna minčių ir išraiškos. Sonata parodose susilaukė didelio dėmesio. Visi buvo ja sužavėti, ypač jos finalu, kuris yra lengviausiai suprantamas.

Čiurlionis jau buvo parašęs simfoninį veikalą Jūrą. Jis turėjo gilių sąlytį su jūros galybe. Tad savo mintis ir jausmus jis ryžosi išdėstyti teptuku popieriuje, sukurdamas spalvinį — vaizdinį sonatos įspūdį.

Jūros sonata turi tik tris dalis — Allegro, Andante ir Finale.

Allegro

Allegro — pirmoji dalis — yra judri, greito tempo, dramatinio pobūdžio. Kaip minėjome praeitame numery, pirmoji dalis dar turi savo skyrius — savo keturias dalis. Pirmoji dalis — ekspozicija — tempo pristatymas, antroji — temos perdirbimas ir suvedimas į konfliktą, trečioji dalis vadinama repriža, kur pirmoji dalis pakartojama vieningame plane, ketvirtoji dalis — coda, kur užbaigiama judriais ritmais, susumuojant pagrindines mintis.

Nežinia, kaip ši jautri sonatos dalis bus atspausdinta laikraštyje, kiek iš jos išeis. Kartais pasikeičia taip stipriai, kad subyra pagrindinės dalys, taip dingsta ir jų mintis. Tačiau mėginsime paliesti esminius dalykus.

Bendrai visame paveiksle matome judesį. Judesys horizontalus, sudrausmintas. Pažiūrėkime tik truputį, tuoj pamatysime keturis paveikslų perdalinius. Tai ir yra pirmosios Allegro dalies keturi skyriai, kuriuos buvome prisiminę anksčiau.

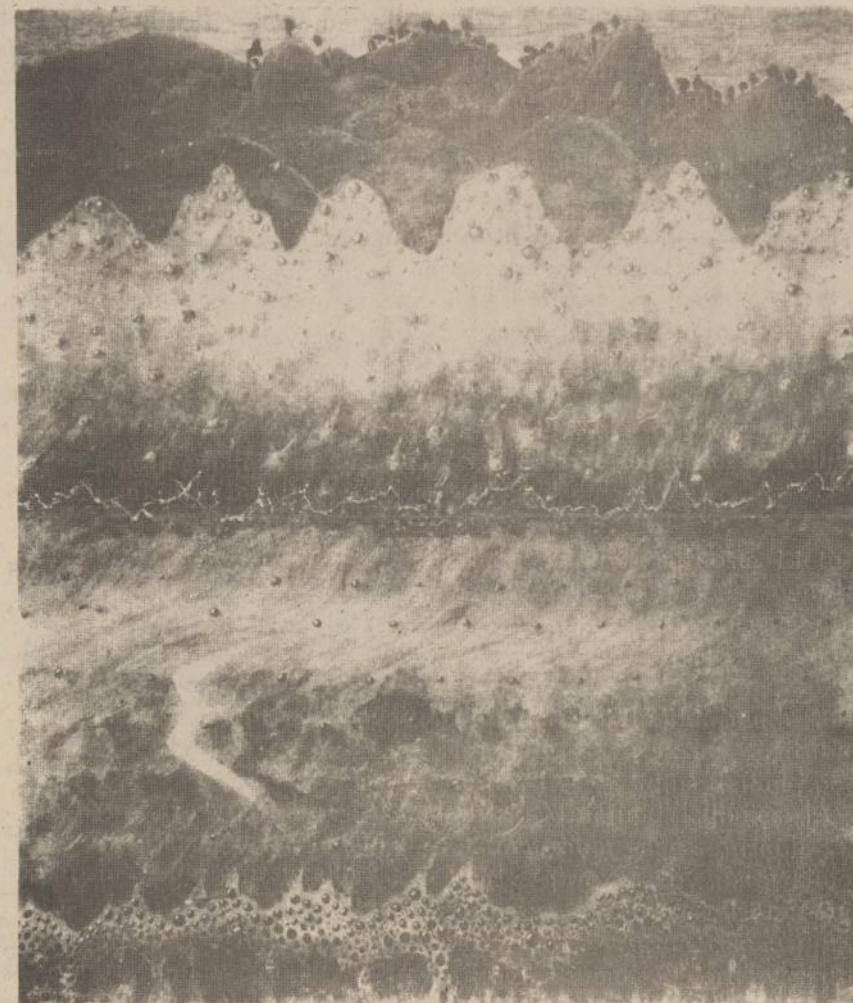
Allegro prasideda viršų. Čia matom dvi temas — ramų horizontą ir besiritančias audringas bangas. Bangos kaip kalnagūbriai eina, kaitaliojasi. Ant pirmosios bangos viršaus — matome neaiškius pavidalus, tamsius siluetus. Tai tik sudramatina bangų asmenis.

Allegro dalys skiriamos siaura bangų putele. Tos putelės atrodo lyg kokie perlai. Pirmame perskyrime tų perlių dar nedaug, paskui, einant į jūrą, perlai vis daugėja. Antrojo dalyje atrodo viskas ištempta, paslaptinga, ir tie putų perlai ritasi, sudarydami lyg tinklą. Dalis, eidama žemyn, tamsėja.

Trečioji Allegro dalis kartoja pirmosios dalies temas viename išlygintame tone. Čia yra dingęs rūstus aštrumas, bet abu pirmos dalies tonai yra gana gyvi. Jie kaitaliojasi ir pinasi į smulkias bangeles.

Šioj daly matom žuvį ir skrendantį paukštį. Suprantama, žuvis gyvena vandenyje, tai ji gali ir plaukti, bet kodėl čia paukštis? Paukščio skrydis pagelbsti jam sustiprinti judesio įspūdį, slinkti ir drauge suteikia mistiškumo, kad jūra nėra taip sau lengvai išsenkamas puodas. Ji turi ir savo paslaptis.

Žemai matome codą — pabaigą. Jūros bangos pilnos perlių, putelių. Viskas sutirštėja, aštriai pinasi tamsūs ir šviesūs tonai, ir tuo baigiasi Allegro. (p.j.)

M. K. Čiurlionis — Jūros sonata — Allegro

Maralin Niska, Metropolitan Operos ir New York City Operos primadona, pasibaigus šių metų New Yorko sezonui, šią savaitę gastroliavo Washington, D.C. Kennedy centre. Gegužės 31 su vyru smuikininku ir kompozitorium William Mullen koncertuos New Yorko lietuvių Kultūros židinyje. Nuotraukoj — Maralin Niska atlieka pagrindinę rolę Carlisle Floyd operoj "Susannah".

KAMBARIŲ DEDIKACIJA KULTŪROS ŽIDINYJE

Gegužės 4, sekmadienį, 1 val. popiet Kultūros židinyje buvo surengtos trijų kambarių dedikacijos iškilmės. Žmonių atsilankė per 200. Pasiliko visi, kurie buvo jaunimo pamaldose, kiti atvyko specialiai į šias iškilmes.

Tėv. Paulius Baltakis, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas ir Kultūros židinio administracinio komiteto pirmininkas, pradėjo šias iškilmes trumpu žodeliu. Jis prisiminė, kaip susidarė biblioteka, — savo knygas paaugojo Antanas Maceika, o Philadelphijos lietuviai davė per 10,000 dol. Iš Bostono dr. J. Leimono Fondas prisidėjo prie posėdžių menės įrengimo.

Garbės prezidiumas

Į garbės prezidiumą pakviestas: Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, pranciškonų viceprovincijolas Tėv. Placidus Barius, OFM, LB New Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis, dr. Leimono Fondo pirmininkas dr. P. Kaladė, St. Leimonicienė-Gimbutienė, Liet. Skaučių Sėserijos vyriausia skautininkė Lilija Milukienė, studentų atstovas Petras Tutinas.

Iškilmių aktui pravesti pakvietė A. Vakselį.

Skaitomi aktai

Pradėta nuo dedikacijos aktų skaitymo. Visus aktus perskaitė Petras Tutinas. Aktus pasirašė Tėv. Paulius Baltakis, OFM, vienuolyno viršininkas ir K.Z. administracinio komiteto pirmininkas, ir Aleksandras Vakselis, LB New Yorko apygardos pirmininkas ir K.Z. administracinio komiteto vicepirmininkas. Aktai surašyti buvo tokie.

Bibliotekos aktas

Steigiant Kultūros židinio biblioteką, Antanas Maceika padarė didžiausią įnašą — paaugojo savo rūpestingai rinktas ir sukatologuotas knygas. Todėl ši biblioteka pavadinama Antano Maceikos vardu.

Ivertinant Philadelphijos lietuvių nuoširdžią pagalbą, telkiant lėšas bibliotekos patalpoms, Kultūros židinio Antano Maceikos vardo biblioteka yra dedikuojama Philadelphijos lietuvių pagerbti.

Posėdžių menės aktas

Lietuvių Kultūros židinio Komitetas, įvertindamas didžiojo jaunimo auklėtojo ir visuomenininko dr. Juozo Leimono nuopelnus lietuvių tautai, dedikuoja posėdžių-organizacijų menę jo šviesiam atminimui.

Sportininkų kambario aktas

"Nėra didesnės meilės, kaip savo gyvybę už draugus atiduoti" (Jon. 15, 13).

Kultūros židinio vadovybė, norėdama atkreipti jaunimo dėmesį į tikrąją bičiulystę ir didįjį pasiaukojimą šių dviejų taurių jaunuolių, gelbėjant viens kito gyvybę, nutarė daugiausia jaunimo lankomą patalpą dedikuoti Rimantui Biručui ir Tomui Dičpinigaičiui atminti.

Sveikina gen. konsulas

Perskaičius aktus, pirmasis sveikino Liet. gen. konsulas A. Simutis. Jis pasidžiaugė įrengta biblioteka. Prisiminė vysk. Valančiaus 100 metų sukaktį nuo jo mirties, kaip žmonės net pirmojo pasaulinio karo metu suėję bendrai skaitė jo raštus, kaip jis žmonėse išugdė lietuviškos knygos pamėgimą. Ta meilė savai knygai tebėra ir šiandien, nes židinyje įrengta graži biblioteka.

Po jo kalbos sugiedotas Lietuvos himnas.

Tėv. Placidus Barius, OFM, viceprovincijolas, prisiminė, kad ši šventė duoda progą atnaujinti padėkas visiems, kurie prisidėjo prie K. židinio statybos ir įrengimo.

Antanas Maceika, atidavęs savo knygas bibliotekai, kalbėjo apie išeivijos kūrybą ir jos sukurtus kultūros lobius. Toks kultūros lobis ir yra lietuviška knyga. Kvietė visus pasinaudoti biblioteka ir skaityti lietuviškas knygas.

Dr. Petras Kaladė, dr. J. Leimono fondo pirmininkas, savo kalbą skyrė velioniai Leimoniui. Priminė jo svarbiuosius gyvenimo faktus. Šiomet jam būtų buvę 75 metai. Gimęs 1900

PRISIMINTAS GEN. P. PLECHAVIČIUS

Balandžio 27, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros židinio mažoji salė ramovėnai surengė akademiją gen. Povilui Plechavičiui pagerbti. Žmonių atsilankė per 100. Buvo atvykusių ir iš Conn. vietovių. Iš Detroito buvo atvykusi velionio sesuo Balandienė.

Ant juodo skydo buvo pakabinta V. Maželio daryta generolo nuotrauka, papuošta auksine šakele, vyties kryžiumi, Gedimino stulpais ir dideliu gėlių krepšiu. Minėjimą pradėjo ramovėnų pirmininkas Jonas Rūtenis. Jis ir vadovavo visai programai. Pirmas kalbėjo Kario redaktorius Zigmas Raulinaitis. Jis ryškino komunistinį pavojų, kaip žūsta vienas kraštas paskui kitą, kaip prieš tą komunizmą kovojo gen. Plechavičius.

Po jo trumpos kalbos K. Motuzas perdavė gen. Plechavičiaus kalbą, kuri buvo pasakyta 1944 balandžio 30 per Kauno radiją, steigiant Lietuvos rinktinę. Perduota buvo tik tos kalbos dalis, tik pradžia, nes pati kalba yra ilgoka.

Apie gen. Plechavičiaus karinę karjerą kalbėjo svečias iš Chicago gen. Mikas Reklaitis. Jis palietė velionio karinę tarnybą pirmojo pasaulinio karo metu, paskui jo veiklą Sedoje ir Mažeikiuose, jo žygius laisvės karuose ir tarnybą Lietuvos kariuomenėje, vadovavimą sukilimui ir paskui vokiečių okupa-

cijos metais jo vietinės rinktinės steigimą, jo pastangas apginti karius nuo vokiečių, jo areštą. Pabaigoj buvo paliesta jo veikla Chicagaj, kaip jis organizavo ramovėnus ir kaip pirminkavo centro valdybai, kas tuo metu buvo padaryta.

Paskaita užtruko apie pusę valandos. Pabaigai buvo pakviestas Paulius Jurkus. Jis paskaitė apybraižą, kaip 1944 kovo mėnesį į vysk. Borisevičiaus ingresą Telšiuose atvyko gen. Plechavičius, kokį padarė žmonėms išpūdį, kaip jis ėjo pasvei-

kinti naujojo vyskupo.

Tuo skaitiniu ir buvo baigta truputį daugiau nei valandą trukusi akademija, kuri visiems paliko gerą išpūdį. Toliau buvo vaišės — pabendravimas. Žmonės dar ilgai šnekučiavosi prie stalų, stalelių. Visi buvo pavaišinti vynu, kava, pyragaičiais, įvairiais užkandžiais. (p.j.)

Gen. P. Plechavičiaus pagerbime giminės ir prelegentas. Iš k. dr. P. Legeckis, dr. R. Legeckis, P. Balandienė — generolo sesuo iš Detroito, svečias kalbėtojas gen. M. Reklaitis, iš Chicago, E. Legeckienė — generolo sesuo. Nuotr. L. Tamošaičio

DAR VELNIŠKO MASKVOS PLANO REIKALU

Jau eile straipsnių buvo atskaityta į "Darbininkę" paskelbtą pasikalbėjimą su 1974 metais Vilniuje lietuvių kalbos kursų lankiusiu studentu. Atsakymai, paskelbti "Darbininke" ir "Akiračiuose", iškelia "pasikalbėjimą" paskelbtus netikslumus, iš kurių aiškiai matosi, kad šis "pasikalbėjimas" sukurtas kursuose nedalyvavusio asmens. Argumentų, remiančių šią nuomonę, nereikia kartoti. Čia tik rasite pareiškimą, pasirašytą visų

sudėtos, stiklinės stumdomos durys užrakintos. Ant sienos pakabintas dail. C. Janušo meniškai išrašytas dedikacijos dokumentas.

Kambarys yra vienas iš jaučiausių pirmame aukšte.

Posėdžių menėje

Posėdžių menės aptvarkyme įdėta daug darbo, bet viskas dar nebaigta.

Dabar įėję kairėje matome per visą sieną didelį dail. J. Bagdono paveikslą. Šį abstraktą jis čia ir tapė, įdėdamas daug triūso. Paveikslas su jam būdingomis skrendančiom formomis, padarytas su gausia tekstūra, kad visas paviršius virpėtų virpėtų.

Šiam paveikslui dar trūksta rėmų, dar neužkalta apačia iki grindų.

Priešingoj sienoje, įėjus dešinėje, yra padarytos organizacijų spintos. Ant durų užkalti ateitininkų, skautų ženklai ir vytis. Spintas padarė meistras K. Visockis.

Siena su langu balta, nutinkuota su rupia tekstūra, darbą atliko irgi K. Visockis. Priešinga siena, į koridorių išklijuota "vy-

Amerikoje gyvenančių kursantų, kuris parodo, jog nė vienas iš jų tokiame pasikalbėjime nedalyvavo.

Dalia Navickienė

-o-

"Darbininke" atspausdintame pasikalbėjime su šiais metais Vilniaus universiteto lituanistikos kursų lankiusiu asmeniu ("Velnis Maskvos planas", 1974-XI-29) privertė mus, šį pareiškimą pasirašiusius kursų dalyvius, viešai pareikšti, kad šis pasikalbėjimas nebuvo pravestas nė su vienu iš mūsų.

Mūsų nuomone, šis pasikalbėjimas yra surežisuotas kursuose nedalyvavusio asmens ir neat-

nel" plastika, kuri atrodo kaip drobę primenančių popierių. Viduryje padarytas specialus posėdžių stalas, padarė tas pats K. Visockis.

Sportininkų kambaryje

Sportininkų kambaryje ant sienos pakabinti dviejų jaunuolių — R. Biručio ir T. Dičpinigaičio paveiksai — spalvotos nuotraukos drauge įremtos. Reminti padėjo A. Matulaitis, o meniškai aptvarkė, įrašus padarė dail. C. Janušas.

Prie šio paveikslų buvo lietuviškom staltiesėm uždengtas stalas ir pastatytas didžiulis gėlių krepšys. Priešais ant kitos sienos pakabinta medžio inkrustacija — Vilniaus panorama. Dovanojo Ona Klausevičienė iš Ridgewoodo. Šią sieną numatoma ateityje iškloti tamsiu medžiu.

Vaišės

Apžiūrėjus patalpas, garbės svečiai buvo pakviesti į Perkūno choro kambarį, kur Elena Mickeliūnienė surengė gražias vaišes. Buvo visokių valgių. Čia turėjo progos pailsėti ir pasišnekučiuoti.

Administracija dėkoja

Šia proga Kultūros židinio administracijos komitetas nuoširdžiai dėkoja dail. J. Bagdonui, kuris nutapė didelį paveikslą posėdžių menei, dail. C. Janušui — už menišką aptvarkymą jaunuolių paveikslų, bibliotekos akto gražų parašymą ir kitą talką. Dėkojama architektui A. Vytuviui, kuris parengė vidaus dekoravimo planus, V.A. Steponiam, nemokamai išklėjusiem posėdžių menės sieną, A. Matulaičiui, padėjusiam įreinti paveikslus, V. Kidoliui už stiklą paveikslam, M. Jankauskui, padariusiam organizacijų ženklus, El. Mickeliūnienė — už surengtas vaišes. (p.j.)

stovauja kursantų pažiūrų šių kursų atžvilgiu.

Algirdas Avižienis, Antanas Dambriūnas, Danutė Janutienė, Vitalija Keblienė, Perkūnas Krukonis, Frances Laurence, Dalia Navickienė, Danutė Radzevičiūtė, Petras Vaškys, Edward Walker, Šarūnas Zikaras.

REDAKCIJOS PASTABOS

1. Skelbiame D. Navickienės ir kitų lituanistinių kursų okup. Lietuvoje dalyvių pareiškimus, tačiau "Darbininko" 1974.XI.29 numeryje paskelbto pasikalbėjimo autentiškumu neabejojame.

2. Nors p. Navickienė sako, kad pareiškimą pasirašė visi iš Amerikos vykę kursų dalyviai, tačiau, mūsų žiniomis, pasirašė ne visi, nekalbant apie kursų dalyvius iš kitų kontinentų.

3. Akcija po šiuo pareiškimu surinkti parašus prilygsta pastangom išsifruoti pasikalbėjimo autorių. Jei tos pastangos pasisektų, būtų pasitarnauta okupantui. Neveltui "Gimtas kraštas" (nr. 14-426) tam reikalui skiria daug dėmesio. Atsikleisti okupanto nusikaltimus prieš lietuvių tautą laikome reikšmingesniu uždaviniu, negu okupanto kerštui pristatyti tam tikrus asmenis.

4. Daugiau tuo reikalu raštų ir pareiškimų nespausdinsime. "Darbininko" skaitytojams, kurie į okupuotą Lietuvą nori pažiūrėti Amerikos lietuvių jaunimo akimis, patariame pasiskaityti š.m. "Ateities" žurnale (kovo mėn.) paskelbtus šešių studentų ateitininkų išpūdžius. Jie daug kuo skiriasi nuo kai kurių šį pareiškimą pasirašiusių. "Ateities" redakcija išmintingai pasielgė, neskelbdama pasakymo dalyvių pavardžių.

Aukos Tautos Fondui

— A. a. Juozui Valiusaičiui, mirusiam balandžio 14, atminti Lietuvos laisvinimui per Tautos Fondą aukojo šie asmenys: Stasys ir Sofija Kuzminskai (Waterbury, Conn.) — 20 dol. Ona ir Kazys Bačauskai (Woodhaven, N.Y.) — 15 dol., Aldona Liutienė (Stamford, Conn.) — 10 dol. ir Mary Spokas (Waterbury, Conn.) — 5 dol. A. a. Valiusaitis buvo Tautos Fondo įgaliotinis ir kasmet surinkdavo nemažą auką. Ir pats gausiai aukodavo Tautos Fondui. (E.)

— A. a. Jonui Petroniui, vasario 3 mirusiam Los Angeles, atminti Antano Skiriaus pastangomis Tautos Fondui buvo surinkta 415 dol. aukų. (E.)

LTS-gos 1 skvriaus 25 metu sukakties akademija, įvykusi balandžio 13 Congregational bažnyčios salė Woodhavene. Prezidiume iš k. L. Zitkevičius, dr. E. Noakas, I. Vebaitienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, dr. Br. Nemickas, p. Krulikienė, J. Butkus, J. Kiaunė, L. Virbickas, K. Krulikas. Nuotr. L. Tamošaičio

KAD EGLUTĖ ŽALIUOTŲ!

Kai kurie iš jūsų gal pastebėjot spaudoj, kad Eglutė, vienintelis lietuvių vaikų laikraštėlis laisvame pasauly, šiemet mini 25 metų sukaktį.

Sveikinam pirmuosius leidėjus ir kūrėjus. Vienas pirmųjų tai mielas prelatas P. Juras, — jam nuoširdi padėka. Jis pats pasakojo, kad ilgai svarstė, kaip išlaikyti vaikučiuose, o paskui jaunime lietuvišką rašytą žodį. Pergalvojęs visa tai, jis pirmasis kibė į darbą, nelaukdamas padėkos nei įvertinimo. Pirmuoju redaktorium pakvietė tik atvykusį į Ameriką poetą Bernardą Brazdžionį, vaikam pažįstamą Vytes Nemunėlio vardu.

Nuoširdi padėka pirmiesiems redaktoriam — Bernardui Brazdžioniiui, Pranui Naujokaičiui, Stepui Zobarskui. Prisimenam mus palikusį ir nuėjusį amžinybėn dr. Antaną Serkšnį, paskutinį redaktorių prieš laikraštėlių perimant seserim. Jis po visų darbų tegu ilsis ramybėje.

Eglutę spausdino nuo pirmųjų metų Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų kongregacijos spaustuve. Administruoti seserim Eglutė buvo perduota nuo 1952. Redagavimą seserys perėmė nuo 1959. Redagavimo darbe seserys atliko pasikeisdamos ir viena kitai talkindamos, nes tai atlikti jom teko studentavimo laiku arba turint eilę kitų

pareigų. Šiuo metu vyriausia redaktorė yra sesuo. Ona Mikalaitė, gyvenanti Toronte ir ten įsipareigojusi šalia redaktorės eilei kitų darbų. Redakcinis kolektyvas — Elena Juknevičienė ir Danguolė Sadūnaitė.

Kaip negalima apskaičiuoti įdėto darbo, pastangų, taip lygiai negalima apskaičiuoti ir rezultatų. Visi, kurie rašė, redagavo, rėmė finansiškai, tai darė iš gilaus idealizmo, negalėdami savęs neskaiciuoti darbu valandų. Dirbančiųjų noras buvo, kad laikraštėlis kuo plačiau paplistų, kuo daugiau būtų skaitomas lietuviškose šeimose. Prisimenu ne kartą girdėtus prel. P. Juro žodžius: Kad nė viena šeima nebūtų be Eglutės! Manau, ir dabar jis ir kiti dirbusieji ir dirbantieji panašiai galvoja ir nori, kad šeimos Eglutė domėtųsi ir ją skaitytų. Kokie nelaimingi būtų redaktoriai ir leidėjai, žinodami, kad jų kruopščiai išleistas laikraštis nepasieks nė vieno skaitytojo. Suprantama, visi nori, kad laikraštis, dėl kurio dirbama dienomis ir vakarais, būtų skaitytojų laukiamas.

Gal šia proga ir tektų sveikinti ne tik pirmūnus, Eglutės redaktorius, administratorius ir leidėjus, bet ir skaitytojų, buvusius, esamus ir būsimus.

Pirmieji skaitytojai pravedė kelius dabartiniam. Jiem padėka, kad skaitė ir praturtino savo kalbą, o tuo pačiu praturtino ir lietuvišką visuomenę. Lygiai padėka dabar prenumeruojantiems ir tiems, kurie ateity įsijungs į Eglutės skaitytojų šeimą. Malonu, kad ne vienas iš tų pirmųjų skaitytojų, jau dabar sukurusių šeimą, prenumeruoja Eglutę savo vaikam. Džiugūs ir buvusių skaitytojų pasisakymai. Rašo: "Labai ačiū už Eglutę, už įdomius eilėraščius joje, už pasakas bei galvosūkius. Kai buvau visai maža ir skaityti nemokėjau, man skaitydavo mano mamytė, o aš atidžiai klausydavau. Vėliau, kai išmokau skaityti, skaitydavau pati. Eglutė mūsų namus lankė 20 metų, bet jau tenka skirtis, kad ir su gailėsčiu. Iš tikrųjų tik adresą pakeičiame, nes Eglutę perleidžiame vienai mažai mergytei, kuri iki šiol jos negaudavo. Prašau jai siuntinėti Eglutę kaip Kalėdų dovaną." Kita skaitytoja rašo: "Eglutė buvo labai įdomi. Kalba graži. Pasakojimai įdomūs, o iliustracijos — piešiniai tokie gražūs! Kiti laikraščiai turėtų jai pavydėti. Dėkui, kad atsiųsdavote ją. Dabar jau baigiu gimnaziją ir Eglutę perleidžiu tėvelių draugų šeimai, nes jie turi Eglutei tinkamo amžiaus mergytę ir bėmiuką."

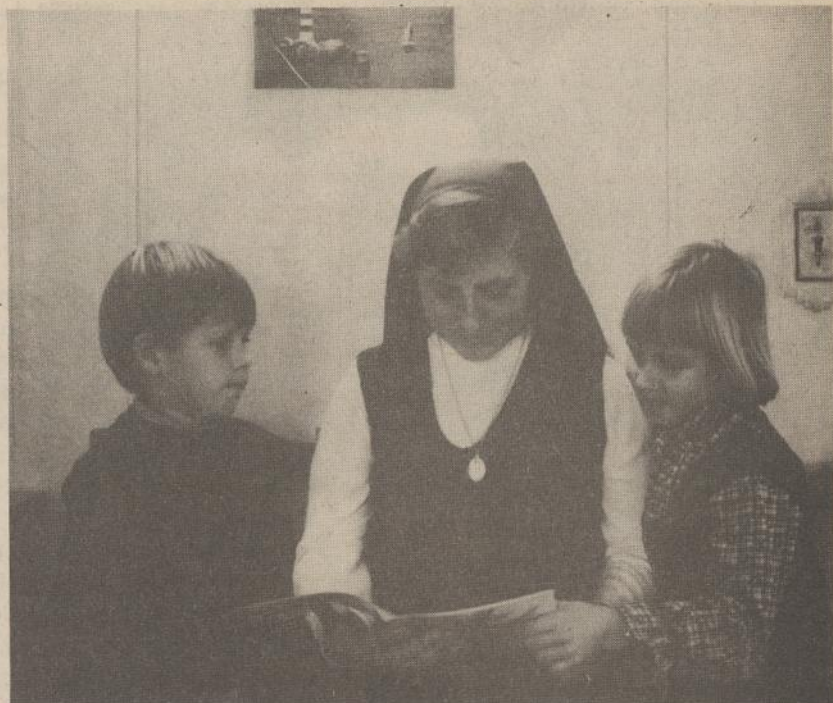
Didžiausias mūsų noras ir yra, kad šiais sukaitytiniais metais neprarastume nė vieno skaitytojo, o tik užaugusius pakeistume mažaisiais. Nuoširdžiai prašom šeimas, kurių vaikučiai išaugo iš Eglutės skaitytojų amžiaus, surasti naują skaitytoją, o tai nėra taip sunku. Kartais turim giminių, draugų, o kiti anūkėlių —

vaikaičių. Gimtadienių, vardiinių ar kitų švenčių progomis panaudokim Eglutę kaip dovaną, vietoj kokio žaisliuko. Tai būtų graži dovana, lyg nauja šakelė Eglutės 25 metų sukakčiai paminėti. Norim naujų skaitytojų, ne tik į užaugusių vietą. Jei kiekvienas skaitytojas surastų tik po vieną naują skaitytoją, tai jau būtų padaryta labai daug!

Kaip anksčiau minėjau, yra daug asmenų, prisidėjusių ir nuoširdžiai dirbusių per tą šimtmečio ketvirtį. Bet yra vienas asmuo, kuris vertas nuoširdžios padėkos; tai dabartinės redakcijos narė ponja Elena Juknevičienė. Ji eilę metų su rūpestingu dėmesiu ir ne eilinais gabumais vaikų literatūrai yra sukaupti vertingos medžiagos Eglutės puslapiuose. Jos pastangų dėka Eglutė pagražėjo ir pagyvėjo. Ji stropiai ieško straipsnių ir iliustratorių. Redakcijos, administracijos, ir, manau — nesuklysiu sakydama, skaitytojų vardu jai nuoširdus ačiū. Daugelis gal net nežino autorias, skaitydami gražias pasakas ir eilėraščius.

Prašytume atkreipti dėmesį į Eglutę ir kitą spaudoj skelbiamus pranešimus, kad mūsų kongregacijos rėmėjai Chicago spalio 17 ruošia Eglutės šventę. Kartu organizuojama ir piešinių paroda. Parodėlės ruošimo komiteto pirmininkė kreipiasi į mus. Štai jos pagėdavimas:

"Eglutės skaitytojai, lituanistinių mokyklų mokiniai ir viso laisvojo pasaulio lietuviukai! Eglutės laikraštėlio sidabrinių sukaityvių proga 1975 spalio 17-26 Čiurlionio galerijoje, Chicago, įvyks laisvojo pasaulio

Sesuo Teresė Lukoševičiūtė su Šarūnu ir Vilija Abromaičiais džiaugiasi nauju Eglutės numeriu.

lietuviukų-aičių iki 14 m. amžiaus, dailės, piešimo ir tapybos paroda. Tokio didelio pobūdžio paroda rengiama pirmą kartą. Kuriniai neįreminami ir gali būti įvairaus dydžio prisūnčiami iki birželio 15 su šia informacija: vardas, pavardė, gyvenamoji vieta ir amžius. Premijos bus skiriamos pagal amžių."

Tėvai ir lituanistinių mokyklų mokytojai yra prašomi vaikučius paskatinti tapyti, paišyti, geresnius darbelius atrinkti ir nedelsiant nusiųsti parodos rengimo komisijos pirmininkei Grasilijai Meiluvienėi, 4525 So. Rockwell Ave., Chicago, Ill. 60632.

Kitas dėmesio vertas reikalas tai Eglutės šventė, kuri bus šių metų birželio pirmą sekmadienį Putnamo seserų sodyboje. Dienos programoj pusę dvyliktos bus vėliavų pakėlimas. Vaikučiai organizuojami pagal kolonijas arba mokyklas. Po to organizuotai eina į pamaldas. Po pamaldų — pietūs ir apžiūrėjimas, kur spausdinama Eglutė. 2 val. bus meninė programa salėje. Po meninės programos — grupiniai žaidimai lauke, aikštėje.

Lituanistinės mokyklos, kurios atvyksta su programa, prašomos registruotis iki gegužės 15, kad galėtume suderinti meninės programos eigą.

Prašom tėvelius, lituanistines mokyklas ir organizacijas sudaryti sąlygas, kad vaikučiai draugų ir gamtos aplinkoj galėtų džiugioj nuotaikoj praleisti dieną, kuri jiems paliks nepamirštamus įspūdžius.

Informacijos reikalau kreiptis: Eglutės administracija, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Telef. 203-928-5828.

Sesuo Marija Palmira

WASHINGTON, D.C.

Washingtono Kristijono Donelaičio lituanistinė mokykla mokslo metų baigimo proga ruošia koncertą. Programą atliks svečiai iš Toronto — Skautininko Stepo Kairio muzikinis vietnetas. Ši dvidešimties jaunų Toronto lietuvių grupė su dainomis, kanklių ir birbynių muzika ir scenos vaizdeliais pasirodys čia pirmą kartą. Po koncerto kavutė. Parengimas įvyks gegužės 18, sekmadienį, 2:30 v. Glenn Dale mokykloje.

DĖMESIO

DOVANAS giminėms Lietuvoje ir USSR

PODAROGIFTS, INC.

yra vienintelė firma Amerikoje, siunčianti DOVANINIUS CERTIFIKATUS per VNIŠPOSYLTORGĄ

Perlaidų sumos neribotos
Be jokių tarpininkų, bankų ir t.t.

PODAROGIFTS, INC.

yra vienintelė firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNIŠPOSYLTORGU

Didelis dovanų pasirinkimas,
įskaitant šiuos AUTOMOBILIŲ modelius:

ZHIGULI VAZ 2101
ZHIGULI VAZ 2102 — Station Wagon
ZHIGULI VAZ 2103 — Naujas Modelis
MOSKVICH 408 IE
MOSKVICH 412 IE
MOSKVICH — Station Wagon — 426, 427
ZAPOROZHETS ZAZ 968.
MOTOCIKLUS, SĄLDYTUVUS, SKALBIAMAS MAŠINAS, TELEVIZIJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVAMAS MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat:

Taip pat: Drabužius, medžiagas, kailinius, rankinius laikrodžius, maisto produktus ir KOOPERATYVINIUS BUTUS.

Klientų patogumui užsakymus galima paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

Globe Parcel Service, Inc.
723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

Package Express & Travel Agency,
1776 B'way, N.Y., N.Y. 10019

Cosmos Parcels Express Corp.,
488 Madison Ave., N.Y., N.Y. 10022

arba mūsų pagrindinė kontora

PODAROGIFTS, Inc.

240 FIFTH AVE (tarp 27 ir 28 g-vės) NEW YORK, N.Y. 10001

TEL.: (212) 685-4537

Atidaryta kasdien iki 5 val., išskyrus sekmadienius

NAUJOS BEI NAUDINGOS KNYGOS IR PLOKŠTELĖS

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk Mus! Philadelphia's Lietuvių Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girjoto. Stereo 6 dol.

Tėviškos namai, Br. Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Šv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol. Clevelando vyrų okteto Nr. 2 Stereo 6 dol.

Dieve priegloba mūsų... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdines ir Velykų giesmės kaina 6 dol.

Jurātė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 16 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilavičiaus 5 dol.

Kun. Vyt. Gorino dainos. 14 lietuviškų dainų, paties solisto parašyta ir įdainuota, kaina 6 dol.

Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Broniaus Budriūno vyrų kvartetą (Detroit) 15 lietuviškos muzikos dainų. Stereo 6 dol.

O ramunėle pasakyk, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Laumės juosta, lietuviškos lengvos muzikos rinkinys, stereo, 6 dol.

Aidas, lengvos muzikos-dainų rinkinys, 5 dol.

Kalnuos dainuoja, kvintetas "Baltija" ir Neo-Lithuania orkestras, 12 dainų, 6 dol.

Kur lygūs laukai, lengvos muzikos 9 dainos, stereo 6 dol.

Su šoku ir daina, išleido Korp. Neo-Lithuania, stereo, 10 dainų, 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Užprenumeruok Darbininką savo draugam gimtadienių, vardiinių ir kitų švenčių proga.

NAUJAI IŠLEISTOS KNYGOS

Fragmentai iš praeities miglų. A. Rylskiško — 12.50, kietais — 15 dol.

Pėdos mirties zonoje, E. Juciūtės — 10 dol.

Sukilimas, K. Škirpos — 15 dol.

B. Sruoga mūsų atsiminimuose — 15 dol.

Pasakyta parašyta, A. Smetonos — 10 dol.

Vienas mažas gyvenimas, H. Lukaševičiaus — 5 dol.

Zumalistika, red. J. Prunskio — 6 dol.

Lietuvius savo Tautoje, Valstybėje, Bendruomenėje, S. Barzduko — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 6 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, paveikluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovana jaunimui ir suaugusiems visokioms progoms. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS VAIKAMS

Klementina ir Valentina — \$1.50

Peliukai ir plaštakės — \$1.50

Skraidantis paršiukas — \$1.50

Daržovių gegužinė — \$1.50

Kalėdų dovana — \$1.50

Miško viešnia — \$1.50

Lineliai — \$1.80

Rūtėlės aivaras — \$1.50

Kiškio pyragai — \$3.50

Gabriuko užrašai — \$3.00

Mano žodynas, vaikam, paveikluotas, su lietuviškais ir angliškais užrašais — \$5.00

Lietuvių istorija I ir II tomas — po \$5.00

Krikščionybė Lietuvoje, paveikluota jaunimui — 4 dol.

Persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

PAVASARIS

Žieduotos pavasario rankos
vėl palietė šaką ir diegą.
Išsiskleidė gelės prie kelio,
išlindę pro tirpstantį sniegą.

Auksinės saulėtekio strėlės
į žemę vėl smigdamos lūžta,
o medyje čiulba varnėnas,
sugrįžęs į gimtąją gūžtą.

Per lauką žiema nusiminus
link vasaros tyliai nueina,
o vėjai, žiedais apsikaisę,
dainuoja pavasario dainą...

*Eilėraštis ir nuotrauka
ROMUALDO KISIELIAUS*

MALDININKŲ KELIONĖ Į ROMĄ

1975 metai yra religinio atsinaujinimo ir religinio atgimimo metai. Jie turi būti taip pat religinio susimąstymo ir atsigrįžimo į Kristų metai. Jų pasisekimas ar nepasisekimas priklausys nuo mūsų pastangų religiskai atsinaujinti. Šie metai bus tiek šventi ir tiek skirsis nuo kitų, kiek pasistengsim susimąstyti, religiskai atsinaujinti ir Kristaus evangeliją įgyvendinti lietuviškoj erdvėj.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos centro valdyba kreipiasi į katalikų vadus, dvasininkus ir pasauliečius visuose pasaulio kraštuose, prašydama atžymėti šventuosius metus. Bet kaip?

Centro valdyba kartu su Kunigų Vienybe organizuoja šventųjų metų maldininkų kelionę į Romą. Birželio 30 Lietuvių Kolegijoj Romoj vyks viso pasaulio lietuvių kunigų suvažiavimas, kuris svarstys lietuvių sielovados reikalus. Suvažiavimas susipažins su lietuvių tikybine padėtim kituose kraštuose. Spręs ir Lietuvos Bažnyčios teises ir laisvės klausimus.

Liepos 1 pašvęsim visą dieną pasauliečių sprendimam, kaip padėti lietuviškajai sielovadai. Lietuviškoji sielovada nėra lengva. Ji nėra lengva dėl to, kad lietuviui tenka gyventi svetimos, nelietuviškos kultūros erdvėj. Ta aplinka kartais neigiamai atsiliepia ne tik į lietuvių, bet ir į religiją. Štai A. Maceina savo viešame laiške Ateitininkų Federacijos vadui sako, kad ateitininkų "užmojis duoti tinkamą atkirtį nutautinimo ir nukrikščioninimo veiksams niekad nebuvo toks gyvybingas ir toks reikalingas, kaip dabar."

Abiejuose suvažiavimuose bus labai naudinga išgirsti, kokius naujus kelius yra bandę ir kokių rezultatų pasiekę lietuviai įvairiuose kontinentuose,

skelbdami Dievo žodį ir stengdamiesi skelbimo metodus pritaikyti laiko reikalavimams. Ne visi maldininkai dalyvaus suvažiavimuose ir jų sprendimuose. Bet visi kartu melsimės ir lankysim šventoves. Kuone visi apsigyvensim Lietuvių Kolegijoj. Visi kartu būsim priimti Šv. Tėvo audiencijoj. Visi kartu melsimės Lietuvos Kankinių koplyčioj, katakombose, Šv. Petro bazilikoj ir kitose šventovėse. Kunigų Vienybės vardu kviečiu ir prašau visus kunigus ir pasauliečius keliauti su mūsų maldininkų grupe. Turim pasamde visą Pan American lėktuvą. Turim vietų 179 asmenim. Tai bus grynai lietuviška šeiminė ekskursija.

Išskrendam iš New Yorko birželio 19 vakarą. Nusileisim kitą rytą Frankfurte, Vokietijoj. Vokietijoj lankysim lietuviškas vietas. Autobusais važiuosim dar į Šveicariją ir į Italiją ligi Romos. Kelionėj lankysim Lucerną, Milaną ir Florenciją. Florencijoj matysim šv. Kazimiero altorių su relikvijomis katedroj, o Asyžiaus bazilikoj — šv. Pranciškaus karstą. Tretininkam verta įsijungti į mūsų kelionę. Romoj būsim visą savaitę. Kas norės, galės aplankyti Neapolį, Sorentą ir kitas vietas.

Šis lietuvių sąskrydis iš viso pasaulio yra istorinis bei epochinis. Kas tik gali, tevyksta tomis dienomis į Romą — birželio 27 ligi liepos 4. Jei nepatogu su mūsų maldininkais, tai kad ir su kita grupe, bet prašom jungtis į vieną lietuvišką didžiulę maldingą kelionę prie Šv. Petro Sosto, prie krikščioniško pasaulio — Šv. Tėvo. Kelkimės ir eikim į tėvo namus.

Jei nevyktumėt su mumis iš New Yorko, tai susitartų su savo agentūra, kad Romoj būtumėt arti Lietuvių Kolegijos ir čia kartu dalyvaustumėt suvažiavimuose, pamaldose, pobūviuose. Mes sugrįšim New Yorkan liepos 4 po pietų.

SUŠELPUSIEJI PERSEKIOJAMUS TIKINČIUOSIUS LIETUVOJ

L.K.R. Šalpai aukojusieji
1974.II.1 — 1975.I.31

Šalia asmeniškios paramos saviesiems Lietuvoj, lietuviai suteikė didžią paramą tikintiesiems, kurie neturi rėmėjų, bet kuriems reikia pagalbos. Geraširdžiai skyrė savo aukas nežinomiems broliam ir sesutėm, ypač paliegėliam ir skriaudžiamam dėl tikėjimo ir tėvynės meilės. Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa gavo stambių ir smulkesnių aukų, bet visos jų buvo duotos noriai ir su lietuviška artimo meile. Aukotojų eilėse yra ir nelietuvių geraširdžių. Visiems buvo pakvituota ir padėkota. Čia tik viešai reiškiam LKR Šalpos ir gavusiųjų paramą giliausią padėką. Dėkojam ir už skaitiką, nes tai buvo gailestingumo dovana, nors ir nepaskelbiam kiekvieno aukotojo. Kasdien yra aukojamos mišios už visus gyvuosius ir jau amžinybėj esančius geradarius.

PARAPIJŲ IR MISIJŲ AUKOS

Šv. Kazimiero, Los Angeles, Calif. — 3,789.50
Šv. Juozapo, Waterbury, Conn. — 2,270
Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo, E. St. Louis, Ill. — 1,166.50
Šv. Jurgio, Cleveland, Ohio — 938.20
Aušros Vartų, Hamilton, Kanada — 917.70
Lietuvių Misija, Sudbury, Kanada — 911.65
Prisikėlimo, Toronto, Kanada — 806
Šv. Kazimiero, Pittston, Pa. — 720
Apreiškimo, Brooklyn, N.Y. — 630
Nesiliaujančios Pagalbos Švč. Mergelės Marijos, Cleveland, Ohio — 598.43
Aušros Vartų, Worcester, Mass. — 584.17
Švč. Mergelės Marijos Gimimo, Chicago, Ill. — 558
Šv. Juozapo, Scranton, Pa. — 512
Švč. Trejybės, Wilkes-Barre, Pa. — 475
Šv. Pranciškaus, Athol, Mass. — 470.16
Lietuvos Kankinių, Mississauga, Kanada — 460
Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos, Chicago, Ill. — 402
Šv. Alfonso, Baltimore, Md. — 400
Šv. Petro ir Povilo Grand Rapids, Mich. 380.40.
Šv. Jurgio, Philadelphia, Pa. — 376
Šv. Jurgio, Albany, N.Y. — 368
Šv. Antano, Detroit, Mich. — 365
Šv. Kazimiero, Delhi, Kanada — 335
Švč. Mergelės Marijos, Kingston, Pa. — 325
Šv. Jurgio, Shenandoah, Pa. — 310
Šv. Onos, Luzerne, Pa. — 303.69
Karalienės Angelų, St. Catharines, Kanada — 301
Šv. Kazimiero, Amsterdam, N.Y. — 300
Šv. Petro ir Povilo, Hazleton, Pa. — 300
Šv. Kazimiero, Worcester, Mass. — 298.17

Mūsų grupės maldininkais rūpinasi Vytis International Travel Service. Kreipkitės į Romą Kežį dėl kainų, tvarkaraščių ir kita. Galima susitarti su juo dėl Paryžiaus, Liurdo ar Fatimos aplankymo.

Šie metai tebūnie atžymėti kaip lietuvių solidarumo bei pasaulio lietuvių vieningumo metai. Jau turim pažadį iš lietuvių Australijoj, Argentinoj, Brazilijoj, Kolumbijoj, Venecueloj, Kanadoj ir įvairiose Europos valstybėse.

Tad keliaukim kartu arba susitikim Romoj! Ligi pasimatymo!
Prel. Jonas Balkūnas

Šv. Jurgio, Norwood, Mass. — 293
Šv. Kryžiaus, Dayton, Ohio — 291.43
Dievo Apvaizdos, Southfield, Mich. — 266
Šv. Kazimiero, Lyndwood-Plymouth, Pa. — 253
Šv. Petro, So. Boston, Mass. — 246
Šv. Juozapo, Lowell, Mass. — 240
Šv. Antano, Bridgeville, Pa. — 239.20
Šv. Kazimiero, Brockton, Mass. — 235
Šv. Pranciškaus Asyžiečio, Lawrence, Mass. — 234
Šv. Pranciškaus, Miners Mills, Pa. — 231
Šv. Kazimiero, Providence, R.I. — 225
Šv. Kryžiaus, Mt. Carmel, — 218
Šv. Pranciškaus, Minersville, Pa. — 215
Šv. Kazimiero, Paterson, N.J. — 205
Šv. Andriejaus, New Britain, Conn. — 200
Švč. Trejybės, Newark, N. J. — 200
Šv. Antano, Omaha, Nebr. — 185
Apreiškimo, Frackville, Pa. — 173.15
Šv. Antano, Cicero, Ill. — 170
V. J. Atsimainymo, Maspeth, N.Y. — 170
Šv. Andriejaus, Philadelphia, Pa. — 165
Šv. Juozapo, Hanover, Pa. — 165
Šv. Juozapo, Mahanoy City, Pa. — 160
Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos, Cambridge, Mass. — 155
Šv. Mykolo, Scranton, Pa. — 151
Švč. Mergelės Marijos, Wana-mie, Pa. — 138
Aušros Vartų, Montreal, Kanada — 136
Šv. Antano, Forest City, Pa. — 130
Šv. Jurgio, Rochester, N.Y. — 123.48
Šv. Juozapo, Duryea, Pa. — 110
Šv. Kazimiero, Philadelphia, Pa. — 110
Šv. Mykolo, Easton, Pa. — 110
Šv. Kazimiero, St. Clair, Pa. — 106.50
Lietuvių Misija, Belmont, Calif. — 100
Šiluvos Švč. Mergelės Marijos, London, Kanada — 100
Šv. Kryžiaus, Schenectady, N.Y. — 100
Šv. Vincento, Girardville, Pa. — 85.60
Šv. Petro ir Povilo, Rockford, Ill. — 82
Švč. Mergelės Marijos, Ey-non, Pa. — 80.45
Šv. Petro ir Povilo, Tama-que, Pa. — 80
Šiluvos Švč. Mergelės Marijos, Maizeville, Pa. — 76.35
Švč. Jėzaus Širdies, New Philadelphia, Pa. — 75
Šv. Mykolo, Shamokin, Pa. — 72
Lietuvių Misija, Ottawa, Kanada — 60
Šv. Kazimiero, Sioux City, Iowa — 60
Šv. Petro ir Povilo, Sugar Nótch, Pa. — 55
Šv. Petro ir Povilo, Elizabeth, N.J. — 50
Šv. Jurgio, Brooklyn, N.Y. — 43
Šv. Antano, Reading, Pa. — 37
Karalienės Angelų, Brooklyn, N.Y. — 35

Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės Marijos, Sheboygan, Wisc. — 35.
Sopulingosios Dievo Motinos, Kearny, N.J. — 35
Šv. Jono, Coaldale, Pa. — 25
Šv. Izidoriaus, Braddock, Pa. — 17.50
Šv. Petro ir Povilo, Home-stead, Pa. — 17.50
Šv. Kazimiero, Montreal, Kanada — 15
Šv. Juozapo, Du Bois, Pa. — 10

Šv. Kazimiero, Gary, Ind. — 10
Šv. Kazimiero, Pittsburgh, Pa. — 10
KUNIGŲ DOVANOS
Kun. T. Palis, Pittsburg, Calif. — 2000
Kun. A. Grigaitis, Amsterdam, N.Y. — 300
Kun. G. Vilčiauskas, Waterbury, Conn. — 300
Kun. A. Rubšys, Bronx, N. Y. — 203
Kun. A. Račkauskas, Brooklyn, N. Y. — 200
Kun. V. Radvina, Fortuna, Calif. — 200
Kun. J. Stankevičius, Cicero, Ill. — 170
Kun. W. Stankūnas, Montreal, Kanada — 150
Kun. J. Tautkus, Omaha, Nebr. — 135
Kun. V. Martinkus, Providence, R.I. — 125
Kun. A. Sabas, Sudbury, Kanada — 125
Kun. L. Dieninis, Harrisville, Mich. — 100
Prel. A. Durand, Northfield, Minn. — 100
Kun. Pr. Manelis, Belmont, Calif. — 100
Prel. L. Mendelis, Baltimore, Md. — 100
Kun. J. Ruokis, Waterbury, Conn. — 100
Prel. J. Scharnus, Newark, N.J. — 100
Prel. A. Vasys, Putnam, Conn. — 100
Prel. J. Balkūnas, Maspeth, N.Y. — 85
Kun. V. Cukuras, Pomfret, Conn. — 75
Prel. V. Martusevich, Philadelphia, Pa. — 75
Kun. J. Pakalniškis, Maspeth, N. Y. — 75
Kun. N.N. — 75
Tėvai Jėzuitai, Hawthorn, Australija — 74.25
Kun. K. Senkus, Stuttgart, Vokietija — 70
Kun. V. Aleksonis, Selz, N. Dak. — 60
Kun. Č. Auglys, Chicago, Ill. — 60
Kun. V. Skilandžiūnas, Ottawa, Kanada — 60
Kun. N.N. — 60
Kun. A. Kardas, New York, N.Y. — 55
Kun. J. Grabys, Watervliet, N.Y. — 55
Kun. A. Arminas, Sao Paulo, Brazilija — 50
Kun. W. Banasiewicz, Esmond, N. Dak. — 50
Kun. V. Bartuška, Bronx, N.Y. — 50
Kun. P. Butkus, Sydney, Australija — 50
Kun. P. Daugintis, SJ, Sao Paulo, Brazilija — 50
Kun. A. Janiūnas, So. Boston, Mass. — 50
Kun. M. Kirkilas, Chicago, Ill. — 50
Kun. L. Klimas, Shirley, N.Y. — 50
Kun. Br. Liubinas, Kaiserslauten, Vokietija — 50
Kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa — 50
Kun. L. Musteikis, Plainview, Nebr. — 50
Kun. A. Petraitis, Schenectady, N. Y. — 50
Kun. J. Pragulbickas, Elizabeth, N.J. — 50
Prel. P. Ragažinskas, Sao Paulo, Brazilija — 50
Kun. A. Rubikas, Memmingen, Vokietija — 50
Kun. J. Šeškevičius, Sao Paulo, Brazilija — 50
Kun. V. Šiliauskas, Tustin, Calif. — 50
Kun. K. Širvaitis, Holland, Pa. — 50
Kun. A. Valiuška, Phoenix, Ariz. — 50
Kun. D. Pocus, Kearny, N.J. — 35
Kun. B. Ivanauskas, Cleveland, Ohio — 30
Kun. V. Karalevičius, Newark, N. J. — 30
Prel. V. Balčiūnas, Thompson, Conn. — 25
Kun. A. Baltrushunas, So. Boston, Mass. — 25
Kun. P. Raugas-Ruggles, Brooklyn, N. Y. — 25

ORGANIZACIJŲ PARAMA

Vyr. V. — LKRŠ Rėmėjai, Chicago, Ill. — 13,000
J.A.V. katalikų vyskupų metinė parama — 10,000
Clevelando LKRŠ Rėmėjų komitetas — 1,536.63
Sydney lietuviai, Australija — 902.33
Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo mokykla, Chicago, Ill. — 150
Liet. Kat. Moterų Draugija, Šv. Kazimiero par. skyrius, Delhi, Kanada — 100
Liet. Kat. Moterų Sąjunga, 29 kuopa, Brooklyn, N. Y. — 100
Memmingeno lietuviai, Vokietija — 100
Šv. Antano parapijos tretininkės, Detroit, Mich. — 50
Lietuvos vyčiai, 17 kuopa, So. Boston, Mass. — 40
Lietuvos vyčiai, 1 kuopa, Brockton, Mass. — 25
Lietuvos vyčiai, 29 kuopa, Newark, N.J. — 25
Lietuvos vyčiai, 26 kuopa, Worcester, Mass. — 25
Lietuvos vyčiai, 96 kuopa, Dayton, Ohio — 25
Švč. Jėzaus Širdies seselės, Honolulu, Hawaii — 25

PAVIENIŲ ASMENŲ AUKOS

N.N., Maspeth, N.Y. — \$1,500
P. Navadauskas, Waterbury, Conn. — 1,000
R. Subart, E. St. Louis, Ill. — 1,000
A.A. N.N., Chicago, Ill. — 500
A. Lukoševičiūtė, Grand Rapids, Mich. — 500
N. N., Brooklyn, N.Y. — 350
A. ir E. Garkai, Euclid, Ohio — 250
M. Kubilienė, Waterbury, Conn. — 250
Dr. A. Starkus, Brooklyn, N.Y. — 250
St. Radzevičiūtė, S. Euclid, Ohio — 212
K. Pabedinskas, Oak Park, Ill. — 150
M. Matulionienė, Cleveland, Ohio — 120
Dr. K. Alminas, Loup City, Nebr. — 111
F. Januškevičius, Sydney, Australija — 100
J. Kibickas, Sudbury, Kanada — 100
Dr. Kišonas su Ponia, Sydney, Australija — 100
Wm. J. Markalonis, Reynolds-ville, Pa. — 100
Dr. J. Masilionis, Dayton, Ohio — 100
S. ir B. Mažučiai, Chicago, Ill. — 100
Alg. ir J. Nakai, Southfield, Mich. — 100
N. N., Clifton, N.J. — 100
Dr. K. Rimkus, Chicago, Ill. — 100
N.N., Kearny, N.J. — 100
R. Shatai, Huntsville, Ala. — 75
M. Damijonaitytė, Boys Town, Nebr. — 70
P. Burokas, Sydney, Australija — 50
M. Daugėla, Freehold, N.J. — 50
F. Hirst, So. Boston, Mass. — 50
J. Jacobus, Fair Lawn, N.J. — 50
Em. Jurevičiūtė, Linden, N.J. — 50
E. Katilienė, Omaha, Nebr. — 50
Dr. J. Kriaučiūnas, Toledo, Ohio — 50
S. Kudirka, Locust, N.J. — 50
St. Masilionytė, Cleveland, Ohio — 50
Dr. B. ir A. Radzivanai, Richmond Hill, N. Y. — 50
Pr. Stončius, Chicago, Ill. — 50
R. ir J. Bružai, Far Rockaway, N.Y. — 47.50
A. Aleksis, Waterbury, Conn. — 45
Dr. A. ir E. Bridžiai, Cleveland, Ohio — 40
P. Šiaučūnai, Sandfly, Australija — 40
A. Žukauskienė, Cicero, Ill. — 35
M. Iešmantienė, Cleveland, Ohio — 30
Dr. J. Mačiulis, Lakewood, Ohio — 30
A. ir J. Audroniai, Los Angeles, Calif. — 25
M. Barčiauskienė, Simcoe, Kanada — 25 (nukelta į 9 psl.)

KAS JAUNYSTĖJE NEŠOKO — NEBUVO JAUNAS

Tik prieš savaitę mūsų kolonija atžymėjo Maironio šeštadieninės mokyklos 25 metų jubiliejų, ateinantį šeštadienį, gegužės 10, minės dar vieną reikšmingą, jaunyste pulsuojančią, New Yorko tautinių šokių grupės 25 metų sukaktį. Maironio šeštadieninė mokykla ir New Yorko tautinių šokių grupė įkurtos tais pačiais metais, todėl jų sukaktys taip arti viena kitos.

Svarbu pabrėžti, kad New Yorko tautinių šokių grupė neškirama sutapusi su Jadvygos Matulaitienės vardu, nes ji šią grupę įkūrė ir šiandieną tebėra jos vadovė.

1937 baigusi Kauno Aukštųjų Kūno Kultūros Kursus, diplomuota tautinių šokių ir kūno kultūros mokytoja Jadvyga Meiliūnaitė, dabartinė Matulaitienė, tautinių šokių mokytojos karjerą pradėjo Pilviškių gimnazijoje. Neužilgo tapo instruktore ir lektore vasaros mokytojų stovyklose, teisėja įvairiose tautinių šokių varžybose. 1938 su tautinių šokių grupe buvo pasiųsta į Prahą, Čekoslovakijoje, Sakalų šventėj reprezentuoti lietuvių tautinio šokio meną.

1944 nuo sovietinio teroro pasitraukė į vakarus. Kasselyje, Vokietijoje, gilino išraiškos šokio techniką.

Atsiradus pabėgėlių stovyklom Vokietijoje, tuojau pradėjo mokytojauti lietuvių gimnazijoje. Įvairiose lietuvių stovyklose organizavo tautinių šokių grupes.

J. Matulaitienė gerai atmenu iš Schwabish Gmundo stovyklos Vokietijoje. Su kokia meile ir atsidavimu ji dirbo su mūsų jaunimu!

1950 emigravo Amerikon. Tais metais Brooklyne buvo organizuojama Maironio šeštadieninė mokykla, į kurią ji buvo pakviesta mokyti tautinių šokių, žaidimų. Nedelsdama ji sudarė tautinių šokių grupę, kuri yra šių dienų New Yorko tautinės šokių grupės užuomazga.

Daugelio atmintyje paliko J. Matulaitienės Maironio šeštadieninės mokykloje ruošti Kalėdų vaidinimėliai. Kiek darbo į juos įdėta! Scenoje šoko, vaidino, deklamavo karalaitės, princai, nykštukai, visokie žvėreliai. Jų pasižiūrėti buvo įdomu ne tik vaikams, bet ir suaugusiems.

Dirbti su jaunimu J. Matulaitienei visada prie širdies. Tačiau būna ir sunkumų. Šokėjų sąstas visada keitėsi. Norint pasiekti repetitijų vietą, tenka nugalėti didokus atstumus. Tačiau vienokios ar kitokios kliūtys darbo nesustabdė. J. Matulaitienės stipraus profesinio pasiruošimo

Hartford, Conn.

Motinių pagerbimas

Visos motinos bus pagerbiamos specialiai tam skirtą dieną, gegužės 11, sekmadienį. Iškilmingos mišios bus aukojamos 10 val. Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje. Tuoj po pamaldų programa parapijos salė. Kartu įvyks ir liuanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas. Visus kviečia LB apylinkės valdyba.

Vitas Gerulaitis, teniso meistris, pas Floridos lietuvius. Iš k. Poviliukas Linartas, Juozas Linartas, Vitas Gerulaitis, Kristina Grabnickaitė, Rosemont Country klube Orlando, Fla.

ir patyrimo dėka jai sekasi iš šokėjų išgauti norimus rezultatus. Daug padeda jos šilta, miela, lietuviška asmenybė. Jaunimas ją myli. Patenkinti ir tėvai, kad jų vaikai jungiasi į tautinių šokių grupę ir tokiu būdu nenuolatsta nuo lietuviško kamieno. Mūsų džiaugsmui atsitinka, kad šokėjai čia susiporuoja, sukuria lietuviškas šeimas!

Šiandieną New Yorko tautinių šokių grupę sudaro 26 šokėjai: Šoka studentai, gimnazistai. Prireikus į pagalbą ateina ir "veteranai" — buvę šokėjai. Jaunimas turi šokti. Aukštaitijoje sakydavo: "Kas jaunystėje nešoko, nebuvo jaunas." Mūsų kolonijoje ruošiami Vasario 16 minėjimai, įvairūs pagerbimai, suvažiavimai neprašina be tautinių šokių programos. Daugelį kartų mūsų šokėjai buvo kviečiami atlikti programą gretimose lietuvių kolonijose. Puikiai jie pasirodė visose keturiose Tautinių šokių šventėse. Visi tvirtina, kad mūsų jaunimas tautinio šokio sukuryje tikrai žavus ir patrauklus. Iš scenos jis visada išlydimas katchių audra.

Mūsų tautiniai šokiai yra efektingiausia priemonė pagerinti Lietuvos vardą ir atskleisti savąją kultūrą kitataučiam. 25 metų laikotarpyje J. Matulaitienės paruošti šokėjai daugelį kartų buvo iššę į tarptautinę viešumą. Jie šoko metinėse tarptautinėse moterų parodose New Yorke. Buvo kviešti atlikti programą New Yorko garsiaame Madison Square Garden. Dalyvavo ukrainiečių, vengrų parengimuose. Viename lenkų pavasario festivalyje laimėjo pirmą vietą už Malūnėlį ir Sadutę. Šoko amerikiečiams Columbijos universitete. Neįmanoma suskaičiuoti visų jų išėjimų, nes jų buvo labai daug. 1964-1965 pasaulinėje parodoje New Yorke programą atliko net 14 kartų! Mūsų tautiniai šokiai, turėdami savitą charakterį, skirtingi savo struktūra ir kultūra, visada žavi ne tik savuosius, bet ir kitataučius. Tai nėra kokia beprasmiška makalynė, sukurta atsitiktinai, bet tai yra mūsų tautos šimtmečiais išgyventų nuotaikų išdava.

Drąsiai galime tvirtinti, kad J. Matulaitienė išskirtinai puiki tautinių šokių interpretatorė. Kiekvienam šokiui ji suteikia

BALTIMORE, MD.

Pirmosios komunijos iškilmės Šv. Alfonso bažnyčioje vyko gegužės 4, sekmadienį, per 8:30 val. mišias, kurias aukėjo klebonas prel. L. Mendelis. Po mišių pirmos komunijos vaikučiai nusifotografavo su parapijos kunigais.

Šeimų Komunijos diena įvyks gegužės II, sekmadienį, per 8:30 val. mišias. Tai viena iš gražiausių dienų Šv. Alfonso parapijos gyvenime. (Kiekvieną antrą gegužės sekmadienį per 8:30 val. mišias šeimos bendrai priima Komuniją.) Klebonas prel. L. Mendelis aukos mišias. Didysis choras, kuris giedoja per sumą kiekvieną sekmadienį 10 val., giedos per šeimos mi-

Jadvyga Matulaitienė, New Yorko lietuvių tautinių šokių grupės vadovė. Nuotr. V. Maželio

naujovės elementų, nenutildama nuo tautinės šokio dvasios, o šį talentą turi tik iš mažens augę lietuviškose tradicijose, neatitolę nuo lietuviško kaimo, baigę lietuviškas mokyklas. J. Matulaitienė kaip tik ir turi visus šiuos privalumus. Vadovaudamasis liaudies dainų motyvais, suchoreografavo Aušrelę, Šokių pygnę, Grėbėjęlę, Per girią girelę, Vakaruškas, Žolynėlius. Išieškotais, ritminiais judesiais šiuose šokiuose išreikštos jaunos nuotaikos dirbant lauko darbus, subatvakariais pramogaujant, mergelėm pinant trapias svajonėles. Nuometuotų jaunamarių šokių pirmą kartą pamatysime gegužės 10.

J. Matulaitienė, dirbdama su įvairaus amžiaus jaunimu, kiekvienais metais vadovaudama Dainavoj Mokytojų studijų savaitės tautinių šokių kursams, planuodama liuanistinių mokyklų tautinių šokių programą, pati jaunėja ir stiprėja savo profesijoje. Ji yra gilia žodžio prasme mūsų tautinių šokių žinovė ir autoritetas. 1973 jai užpelnė patikėtos Tautinių šokių Instituto pirmininkės pareigos. Tuo nuosirdžia didžiuojasi visa New Yorko lietuvių kolonija.

Minint 25 metų našaus darbo sukaktį, visi linkime Jadvygai Matulaitienei ir šokančiam jaunimui — gyvuokite dar ilgus metus ir būkite mūsų tautinės vilties žiburėliai!

I. Banaitienė

šias. Kunigai ragina visas šeimas dalyvauti.

Gegužės mėnesio metinė procesija, skiriama Marijos garbei, įvyks tą sekmadienį 4 val. popiet. Visi kviečiami gausiau dalyvauti ir tokiu būdu viešai pagerbti ir išreikšti savo meilę Dievo Motinai, Marijai. Sodaliu tės neš Marijos statulą. Jas lydės mokyklos vaikučiai ir parapijos draugijos. Procesija baigsis rožančiumi ir Švč. Sakramento palaiminimu.

Baltimorės vyrų choras Daina, kuris taip gerai pasirodė savo koncerte balandžio 26, šiomis dienomis repetuoja gražias Marijos giesmes, kurias giedos Šv. Alfonso bažnyčioje gegužės 18, sekmadienį, per lietuviškas mišias 8:30 val. Jie taip pat repetuoja dainas, kurias dainuos per lietuvišką festivalį Baltimorėje birželio 1.

Vyskupo F. Juozo Gossmano išleitusvė gegužės 13 gražio Civic Center salėj Baltimorės miesto centre, netoli nuo Šv. Alfonso bažnyčios, daro planus dalyvauti nemažas skaičius lietuvių. Šv. Alfonso parapijai bus paskirta apie 10 statų. Dalyvaus parapijos kunigai prel. L. Mendelis ir kun. A. Dranginis.

Lietuvių festivalį rengia Baltimorės lietuvių organizacijos bei draugijos gegužės 31 ir birželio 1 Baltimorės miesto centre esančioj Hopkins Plaza. Tėnai ir pernai lietuviams labai gerai pavyko festivalis. Kiekviena tauta turės savo savaitę. Lietuviam teko garbė festivalio sezoną pradėti. Lietuvių festivalis prasidės gegužės 31, šeštadienį vidudienyje su invokacija ir majoro Donald Schaeffer sveikini-

NEW YORKE ŠAUKIAMAS SRITINIS LB ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Dabartinė JAV LB krašto valdyba, vykdydama savo veiklos planą, išplaukiantį iš LB įstatų ir LB tarybos nutarimų, o kartu norėdama pagyventi LB veiklą, kartkarčiais šaukia sritinius LB apygardų bei apylinkių pirmininkų suvažiavimus, iš kurių patiria apie LB veiklą, o kartu pasidalina ir rūpesčiais, kuriais gyvena krašto valdyba. Tokių suvažiavimų metu ne kartą iškyla ir palaimingų minčių, kurios labai paveikiai prisideda prie LB veiklos planavimo ir vykdymo. Krašto valdyba, remdamasi praktiška patirtimi, tvirtai tiki šitokių suvažiavimų prasingumu. Deja, planuojant ir šaukiant tokius suvažiavimus, nėra lengva surasti tinkamą ir visom LB apylinkėm priimtina laiką.

JAV LB Bostono, Connecticut, New Jersey, New Yorko ir Pietryčių apygardų bei šias apygardas sudarančių LB apylinkių pirmininkų ar jų atstovų suvažiavimas įvyks gegužės 10 Kultūros Židiny, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Vienoj ar kitoj vietovėj tą dieną galimi renginiai neturėtų sutrukdyti LB apylinkės atstovui dalyvauti suvažiavime.

Netenka abejoti, kad suvažiavimui dėmesį parodys ir Rytinio pakraščio LB tarybos atstovai. Laukiami ir spaudos atstovai.

9:00-9:30 val. vyks registracija.

9:30-9:45 įvadiniai žodžiai, invokacija, prezidiumo ir nutarimų kom. sudarymas ir darbo tvarkės priėmimas.

9:45-3:00 (su pusvalandžio pertrauka) apygardų bei apylinkių pranešimai, diskusijos ir pranešimų susumavimas.

3:15-4:30 krašto valdybos veiklos pristatymas: LB organizacinius, jaunimo, kultūros, švietimo, visuomeninius ir finansinius klausimus referuoja krašto valdybos nariai.

4:30-6:00 diskusijos dėl pranešimų bei siūlymai LB veiklai gerinti ir nutarimų priėmimas.

6:15 suvažiavimas baigiamas Lietuvos himnu.

Vakare Kultūros Židiny vyks

BALANDŽIO AIDAI

Straipsniai: A. Rubšys — Šviesa iš Kumrano; B. Ciplijauskaitė — Skirtingi balsai, senos temos šių dienų poezijoje; M. Nasvytis — Requiem Picasso ir Lipchitz'ui; J. Maritain — Grožis ir modernioji tapyba (vertė P. Caučys).

Iš grožinės literatūros: Vl. Šlaitas — Eilėraščiai; A. Gustaitis — Kultūrinė vakaronė (feljetonas).

Apžvalgoje: Žlg. — Dviprasmiška detente; K. Nenortas — Amžina atilsį prof. I. Končiui; V.P. Zubas — Miesto ateities perspektyvoje.

Recenzijos: J. Girmius — Atsiminimai apie Balį Suogą; Vl. Kulbokas — V. Alanto "Sventaragis".

Viršelio 1 psl. — G. Rouault: "Mes turime mirti" (iš ciklo "Miserere"); 4 psl. — M. Chagall: "Aš ir kaimas" (1911).

Šis numeris iliustruotas Picaso, J. Lipchitz'o ir kt. užsienio modernųjų dailininkų darbų nuotraukomis.

Redaguoja dr. Juozas Girmius, 27 Juliette St., Boston, Ma. 02122, leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas — T. dr. Leonardas Andriekus, OFM, Franciscan Monastery, Me. 04046; administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

mo žodžių.. Publika galės pasigrožėti lietuvių rankų darbais, gintaru, drožiniais, knygom ir plokštelėm. Bus galima nusipirkti ir lietuviškų valgių. Meninę programos dalį atliks tautinių šokių grupės ir vyrų choras Daina. Visi maloniai kviečiami pranešti savo kaimynam ir draugam tame festivalyje dalyvauti.

Jonas Obelinis

J. Matulaitienės tautinių šokių grupės dvidešimtpenkmėčio minėjimas, kurio programa suvažiavimo dalyviams bus malonus ir prasmingas pajavairinimas.

Balys Raugas
JAV LB KV vykdomasis vicepirmininkas organizacijoms reikalsams

KEARNY, N.J.

Newarko arkivyskupija skelbia piniginių vaju "Lifeline 75". Norima surinkti 6 milijonus dolerių, kad arkivyskupija galėtų baigti jau pradėtus darbus socialinė, religinė ir mokslinė srityse, o taip pat išlyginti turimą finansinį nedateklį. Sopolingosios Dievo Motinos lietuvių parapijai uždėta 15,000 dol.

kvota. Vyskupo pageidavimu parapijose turės būti sudaromi komitetai aukų pasižadėjimams rinkti. Pasižadėjimai pristatomi arkivyskupijai.

Kun. Antanas Trimakas, išbuves šioj parapijoj dvejus metus, išvyko į Braziliją. Klebonui kun. D. Pociui atsineš laišką iš Imaculada Conceicao in Mana parapijos. Sakosi turis daug darbo, nes parapijoj 20,000 tikinčiųjų, o kunigų trūksta. Kun. Trimakas dėkoja kleb. Pociui už globą ir parapičiam už dvasinį bendradarbiavimą.

Parapijos metinė gegužinė (piknikas) šiemet rengiamas birželio 15. Gegužinė vyks parapijos sklypuose, apaugusiuose medžiais, kurie duoda gerą pavėsį. Gegužinė turėtų būti gausi, nes, be savų parapičių, atvyksta svečiai ir iš apylinkių.

Ekskursija į Hawajus ir Las Vegas organizuojama liepos 19. Kelionė truks dvi savaites. Ekskursijos reikalais rūpinasi klebonas kun. D. Pocius.

Parapijos pradinės mokyklos mokslo metų pabaiga birželio 6. Kitiems mokslo metų organizuojamas vaikų darželis. Darželį lankantieji vaikai bus lavinami mokslui ir gaus katalikišką auklėjimą. Sesele Clarita jau tvarko vaikų registraciją.

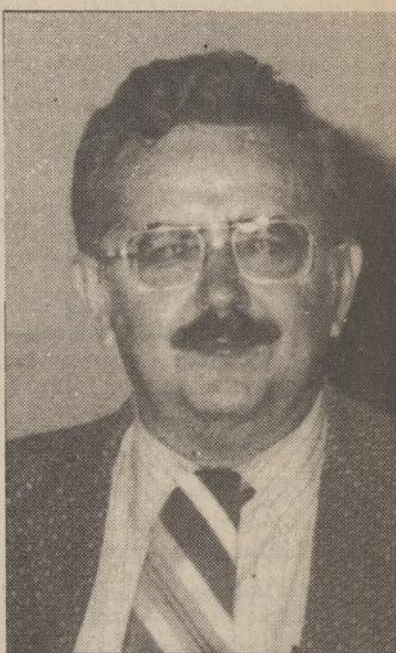
Elena Nakrošienė suorganizavo jaunųjų vyčių (berniukų ir mergaičių) tautinių šokių grupę. Ji tai grupei vadovauja ir moko. Jaunieji vyčiai su tautiniais drabužiais pasirodo per vyčių kuopos parengimus, kartais pašoka ir kitataučiam. Paskutiniu metu šoko The Slavic-East European dainų ir šokių festivaly Jersey City valstijos kolegijoje. Vietinis jaunimas kviečiamas priklausyti šiai šokių grupei.

J. Mel.

Vysk. M. Valančiaus sukaktį galime praturtinti jo raštais. Jo laidos seniai išsišai, bet Darbininko administracijos galima gauti "Vaikų knygelę", išleistą Gabijos 1952 m. Tai klasikiniai pasakojimai apie vaikų gyvenimą, parašyti reljefingu Valančiaus stiliumi. Čia ir Guvus Vincelis, ir Pranukas paukštvanagis, ir kiti populiariai charakteriai. Knygos kaina — 1 dol. Kreiptis į Darbininko administraciją.

Ginkim kalbą, žemę, jos būdą! Stokim į darbą kaip mišninai! Laimina Dievas sėjimą grūdą, Laimina vaisių: gema šimtai.

Maironis

Algis P. Raulinaitis, Craig bendrovės aukštas pareigūnas, gyvenas Burbank, Calif., tarnybos reikalais lankėsi New Jersey ir New Yorke. Su kolega amerikiečiu lankėsi Darbininko redakcijoj ir padovanojo savo bendrovės pagamintą diktografą.

JERSEY CITY, N.J.

LB apylinkės veikloj

Paskutiniame Lietuvių Bendruomenės apylinkės narių susirinkime, kuris įvyko balandžio 12 gražioose ponų Gražulių namuose Cliffside Park, N.J., apylinkės pirmininkas Albinas Žukauskas narius plačiai painformavo apie Europos saugumo konferenciją, kurios nutarimai gali būti žalingi Lietuvai, sovietinę okupaciją pripažįstant teisėta. Nariai nutarė visomis galimomis priemonėmis remti Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir centrinių organizacijų dedamas pastangas šį neteisėtą žygį sustabdyti. Visi vieningai nutarė iš savo iždo, kaip pradinį įnašą, paskirti 100 dol. ypatingajam fondui. Jie ne tik siunčia patys, bet skatina ir kitataučius siųsti šiuo reikalu laiškus ir telegramas JAV prezidentui, senatoriam ir kongresmanam.

Paremdama lietuviybės išlaikymą Amerikoje, apylinkė neatsakė nuo įsipareigojimų — paskyrė 50 dol. liuanistinei mokyklai Elizabethe ir 20 dol. Lietuvos Atsiminimų radijui.

.as .as.

AUKOS

(atkelta iš 8 psl.)

T. Bukness, Cleveland, Ohio — 25

P. Gauronskas, Santa Monica, Calif. — 25

Dr. V. ir V. Gruzdziai, Euclid, Ohio — 25

G. Juškėnas, Cleveland, Ohio — 25

N. Kardelis, Leduc, Kanada — 25

J. ir J. Kunevičiai, Parma, Ohio — 25

Dr. G. Matienė, Independence, Ohio — 25

E. Mickelienienė, Richmond Hill, N.Y. — 25

R. Nelsai, Fullerton, Calif. — 25

L. Remeikienė, Sudbury, Kanada — 25

M. Šaulienė, Paterson, N.J. — 25

Dr. D. Surantas, Rockford, Ill. — 25

E. Valeska, Toronto, Kanada — 25

Dr. S. ir H. Žmuidzinai, Glendale, Calif. — 25

Su padėka ir malda,

L.K.R. Šalpos Valdyba

ATSILYGINKITE UŽ

LKB KRONIKĄ

Už knygas, gautas pavieniui ar platinimui, prašom atsilyginti kaip galima greičiau. Pinigai reikalingi Kronikų vertimui į kitas kalbas: ispanų, portugalų ir antros dalies spausdinimui lietuvių kalba.

Kviečiame visus įsijungti į LKRŠ Rėmėjų eiles ir savo auka pagelbėti persekiojami Bažnyčiai okupuotoje Lietuvoje.

Rašyti ir aukas siųsti LKReliginės Šalpos Rėmėjų Vyr. Valdyba, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

LKRŠ Rėmėjų Vyr. Valdyba
P. INDREIKA — vicepir.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALŲS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori už dalelę reguliarios kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota,
greičiausias pristatymas

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2.60 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokiu kitu primokėjimu.

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo

**UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.**
125 East 23rd St.
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

**LABAI SVARBU
AUTOMOBILIŲ
ZEMOS KAINOS**
Pilnai garantuota
Greitas pristatymas
Pasirinkite iš šių
naujų modelių

ZHIGULI VAZ 2101
\$3706.00

Naujausias, patobulintas eksporto modelis
ZHIGULI VAZ 2103
\$4246.00

ZHIGULI VAZ 2102
Station wagon
\$4082.00

Eksporto modelis
MOSKVITCH 412 IE
\$3756.00

MOSKVITCH 408 IE
\$3454.00

MOSKVITCH 426 IE
Station wagon
\$3919.00

MOSKVITCH 427 IE
Station wagon
\$4205.00

ZAPOROZHETS ZAZ
968 \$2 368.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais.

Apartamentai
Naudoti draugiškai
Svečiam iš SSSR

Prašykite mūsų specialaus biuletenio. Šioje prekyboje mes turim 26 metų patirtį ir daug takstančių patenkinčių klientų!

CEMENT PAVING
Brick, Block & Stone Work
Call Mr. Thompson
(212) 493-4310

CHARMGLOW BARBECUE
SALES PARTS AND ACCESSORIES IN STOCK
ALM PLUMBING SUPPLY
8728 18th Avenue
Visit Our Showroom
Phone: 256-8775

JOSEPH'S PAINTING
INTERIOR & EXTERIOR. BRUSH, ROLLER AND SPRAY. ALSO FIRE RETARDING PAINT FOR BASEMENT CEILINGS ALL WORK INSURED
CALL FOR FREE ESTIMATE
(201) 451-2809

VIN'S HYDRAULIC JACK REPAIR
7401 17th Avenue Brooklyn, N.Y. 11204
449-7340
All Repairs Reasonably Prices 90 Day Guarantee on Parts Installed Fred Pick Up and Delivery in Brooklyn

**SCENIC
FOODERGLONG LODGE**
Modified American Plan
Color TV Pool Fine Dining Entertainment
Amish Tours Antiques Factory Outlets
Located 6 miles south of Exit 21 Penna. Turnpike
For colorful brochure write Fooderglong Lodge,
U.S. Route 272 Ephrata, Lancaster Co., Pa.
17522 Tel. 717 859-1131

**Darbininko administracijoje
galima gauti lietuviškų plokštelių. Skambinti: 827-1351.**

INSIDE — OUTSIDE PAINTING
BONDED, FULLY INSURED MOST HOMES UNDER \$100 WITHOUT TRIM FREE ESTIMATES
CALL FRANK NOW FOR SPECIAL MAY RATES
(201) 838-1669

RANDOM BACKPACKING
A recreational outdoor program and group living experience for young men and women ages 10-17. Operating from a base camp in N.H. stressing the development of non-competitive attitudes in challenging group activities with experienced leaders. June 28 — July 25 — July 30 — Aug. 26. For information contact: Cort Richardson, 47 Forest St. Newton Highlands, Massachusetts 02161, Call (617) 985-0609.

27 LEISURE PLACES
Stay at scenic OCEAN GROVE, N.J. 1/2 blk. to beach, bdwks, restaurants, Amusement Park, amusements, convention facilities & N.Y. bus. All beaut. redecor. rooms. Per week single occup. \$35, double \$55, monthly \$110, \$180, season \$350 & \$450. Call (201) 775-6319.

NOVIA SCOTIA BIKE TOUR
Also Penn Dutch — Washington, D.C. 2 & 3 weeks all ages, adult leader. Try something different this year! Bay State Wheelmen, Inc., brochure from leader:
JOHN MERZ, 79 GARNET RD., BOSTON, MA 02132, (617) 327-5886

*Spaulda
yra pats svarbiausias
ginklas, kovojant
dėl mūsų tautos laisvės.
Paremk ją savo auka!*

R.H. DRUKKER CONTRACTING
ASPHALT PAVEMENT SPECIALISTS COMMERCIAL RESIDENTIAL COMPLETE CONSTRUCTION RESURFACING, COLOR COATING LARGE AND SMALL JOBS. FREE ESTIMATES. (201) 529-5511

CEMENT WORK
BRICK WORK—BLOCK WORK—PATIOS STUCCO, ETC.
REASONABLE — FREE ESTIMATES
CALL (516) 226-4057

ROOFING
We do our own work. No subcontracting. Resident & Industrial. New roofs, re-roofing shingles & hot tar roofs. Seamless gutters, leaders, additions, alterations, gen'l contracting. Alum. siding & painting. Fully insured. Free estimates. Call Mr. Johnson, (201) 372-5427.

MASON WORK
PAINTING ROOFING LEADERS & GUTTERS GENERAL REPAIRS FULLY INSURED. FREE ESTIMATES MR. LADIKU (201) 676-4745

**NEW HAMPSHIRE
GIRLS GYMNASIIC CAMP**
Held at Pembroke Conference Center, Pembroke, N.H.
Instruction by top college gymnasts & coaches
Session I — June 29 — July 5
Session II — July 6 — July 12
Session III — July 13 — July 19
Session IV — July 20 — July 26
Session V — July 27 — Aug. 2
\$85 per week
For further information contact:
Dorell Gellert
Concord YMCA
15 North State St.
Concord, N.H. 03301
(603) 224-6351

COMPLETE RUBBISH REMOVAL
Demolition & Minor Repairs
(212) 389-3569
Serving You Is My Business

JOHNNY'S TRUCKING
AND CLEAN UP 7 DAYS ALL BOROS LIGHT MOVING AND DELIVERIES ANYTHING WITH LARGE STATION WAGON CALL 276-7267 OR 276-7255

P & A HOME IMPROVEMENTS
PRIVATE HOUSES INDUSTRIES BUSINESS, REPAIRING, PAINTING MASONRY, ROOFINGS, ADDITIONS SERVING NORTHERN N.J. & N.Y.C.
CALL FOR ESTIMATE (201) 947-8668

LEE & LEE WRECKERS
DEMOLITION WORK
DONE BY CONTRACT
(201) 461-5393

English-Western Riding
Camp for Girls. 6-16. Beginning and advanced horsewomen. June 26-Aug. 20. Qualified Instructors. For Brochure — Meta Kelley, Box 97A, Ivy, Va., 22945.
804-293-5549

ALPENTREK
Magnificently located at Tin Cup, Colorado. Rock Climbing Backpacking, Survival Skills, Wilderness Camping. For Young and Women 15-21 Yrs. Old. Basic and Advanced Courses in all phases of mountaineering. All equipment furnished. Expert professional leadership. Write for brochure and schedule: Bob Balch, 4117 Rothington Rd., Ft. Worth, Tex. 76116

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

**ANT AND ROACH PROBLEMS
INSECTS OR RODENTS**
Call (201) 365-3385 For Appt.
Free Estimates
Serving Northern N.J.

**PAINTING — GENERAL
CONTRACTING**
ALSO CARPENTRY. MASON WORK — FREE ESTIMATES — CALL NOW FOR SEASON LOW RATES.
(201) 374-1100 PAT SALERNO

**Rough It Western-Style at
STECKMAN'S KIDS' RANCH**
on the edge of Milford Lake the biggest lake in Kansas, with 163 mile shoreline. Horseback riding, riding lessons, swimming, archery, pack trips, hay rides and fishing. Eat from a real chuckwagon. Co-ed, 10-16. Write for brochure Ernie Steckman, Box 28, Milford, KA 66514

**MOVING — LOCAL OR LONG
DISTANCE**
**CARL'S THE BEST
CLIFFORD BROWN**
Call (212) 860-8821

THE CHURCH FARM SCHOOL

A college preparatory, boarding school for boys where the natural mother and father are no longer living together. Sons of active military personnel and clergy excepted from this requirement. Grades 7 through 12. Tuition, room and board \$700.00 per year. Located 25 miles west of Philadelphia, write: Headmaster, Box 5, Paoli, Pennsylvania 19301.

KITCHEN CABINETS & APPLIANCES
MODERN MAID BUILT IN RANGES — MODERN MAID DISHWASHERS — ROYAL CHEF RANGES HOT POINT REFRIGERATORS YORKETOWN KITCHENS — HOOD SINKS
FIVE STAR CABINETS (516) 825-6479
409 ROCKAWAY AVE., VALLEY STREAM, N.Y.

HOST MOTEL
Route 35 & New York Ave.
Neptune, New Jersey 07753
201 988-2200 David P. Reiser
Member of Timos Inn
800-447-4470

TONY PORZIO
153 WEST LINDSEY ROAD CEDAR GROVE NORTH JERSEY NEW JERSEY 07009 STATE LICENSED WILL DO PLUMBING OR HEATING JOBS NO JOBS TOO SMALL OR TOO LARGE WILL WORK ANY TOWN CALL 201 258-2214

MAC THE PAINTER
INTERIOR/EXTERIOR PAINTING
WALLPAPERING FREE ESTIMATE ALL WORK GUARANTEED
LIC NO. 692369
CALL MAC (212) 739-7008

NICK GRECO & SON'S
GENERAL CONTRACTING WORK
CONCRETE BRICK WORK CARPENTRY
FREE ESTIMATES
(516) 472-3681

AASCO ROOFING
SPECIALIZING IN SLATE & TILE LOWEST PRICES
FINEST WORK, FREE ESTIMATES FULLY INSURED. CALL (201) 438-4976

**MARIO'S AUTO INSPECTION
SERVICE**
MARIO DESANTIS, PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS, FRONT END WORK — ELECTRICAL WORK, TUNE-UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS. SHELL BAY ROAD — MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTION SYSTEM. PHONE: (609) 465-5607
CAPE MAY COURT HOUSE

**CARPENTER
DOES IT ALL**
From Burnt Out Apt's to Basements
Call 212 281-3417 or 690-1068

DON & JEANIE'S SUNOCO
Minor Repairs Road Service Tune Up Tires & Accessories Member A.A.A. Satisfied Customers are Our Best Ads.
THIRD & OXFORD ST. BELVIDERE, N.J.
CALL 201 475-4527
MR. DON & JEAN STULL OWNERS

CAVINO & SONS CONSTRUCTION
Concrete Work \$1.10 Sq. Ft. 4 Inches Deep Block Brick Tile Work,
Carpentry, Fully Insured
Call (201) 863-1611

EXPERT ROOFING COMPANY
NEW AND OLD REPAIRED, GUTTERS, LEADERS, STORM WINDOWS AND DOORS WORK AND MATERIAL GUARANTEED TO SATISFACTION
FREE ESTIMATES. CALL (201) 945-0318

HANDYMAN & REPAIR SERVICE
—All types repairs, remodeling, maintenance, 25 yrs. exp. as apt. house Super, 23 yrs as factory maintenance man. Now doing business on his own. Service is a pleasure. A satisfied customer tells his friends. Try us, you may like us. Estimates are free so keep us busy. Don's Handyman & Repair Service (201) 354-2910.

**PAPER HANGING & PAINTING
DONE EXPERTLY**
Reasonable Rates
Free Estimates
Call Franz (201) 265-3724

**Donellan's
RIVEREDGE**
FAMILY VACATION FUN BOX 30,
MOODUS, CONNECTICUT 06469
FAMILY VACATION FUN
Informal, country atmosphere. Pool, pri. beach free canoes, paddleboats, rowboats, water skiing, fishing, all sports. Eve. entertainment. 3 meals a day, air/cond. Din. rm. Heated rms. Rate incl. all. Gold and horses nearby. Color folder. Tel. (203) 873-8179

RENZO'S ORIGINALS
A Quality Line of Shoes
For Men

704 Morris Park Ave.
Bronx, N.Y.
Telef. 931-3830

COMPLETE LAWN MAINTENANCE
SPRING AND SUMMER CLEAN-UP NO JOB TOO SMALL OR TOO LARGE — EXPERIENCED ON ALL FACETS OF LAWN CARE. CALL: (201) 947-5481

GLADYS COIFFEURS
1289 N. GRAND AVE., BALDWIN (516) 623-9654

WE WOULD LOVE YOUR BUSINESS HERE'S WHAT WE WILL OFFER YOU TO GET IT:
Wash & set, \$2.75 Permanent \$8.50 Includes cut & style Mon., Tues., Wed. Only Yes we do blowers cuts. We make house calls if you can not come in

A. Norman Exterminating Serv. Co.
Lic. by N.Y. State Dept of Environmental conservation member of Nat'l Pest control. FHA & VA cert. Free termite inspect. guaranteed results. Special low, low rates. \$3.50/rm. 24 hr. serv. 7 days/wk prompt serv. call 740-3633.

SPARTA — Rašomos mašinėles jv. kaibomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Prašękite kuo interesuojatės ir flimų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Baity Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

HOWARD CONTRACTORS
6069 69th Place Maspeth
Quality Workmanship We Do
Everything In Contracting Work
Call (212) 651-4768

AUDREY'S SHADES
WITH THE WOMAN'S TOUCH CUSTOM WINDOW SHADES, FREE INSTALLATION & SHOP AT HOME SERVICE ESTIMATES ALSO GIVEN ON STORM WINDOWS & DOORS. CALL TODAY, DAY OR NIGHT (516) 599-8223

**PAINTING, DECORATING,
PLASTERING**
INSIDE & OUTSIDE, APTS & OFFICES
FREE ESTIMATES
(212) 449-7498

BRESSAR CONSTRUCTION CO.
GENERAL CONTRACTOR
Concrete Carpentry and Masonry
Free Estimates
Call (201) 437-1648

**Attics, Basements Cleaning
Garages & Yards. Lite Wrecking &
Hauling Construction Site Cleanups**
Free Estimate (201) 481-3070

J. PARSON MOVING & EXPRESS
LOCAL AND LONG DISTANCE HAULING
SHIPPING & PACKING
371 LENOX AVE. AT 129th ST. NEW YORK, N.Y.
10027 663-4377 Night 588-9164

**Care for the Elderly in Private Home
by Nurses Seashore Area Home Like
Atmosphere Temporary or
Permanent Catholic Church In Area**
Call (201) 681-6554

**SPAN LAWN
CARE AND LANDSCAPING**
The Best at the Least
Complete Professional Lawn Care
(201) 289-6589

EUROPEAN CARPENTRY
ALSO PAINTING. PAPER HANGING AND ALL REMODELING AT REASONABLE PRICES. CALL FOR FREE ESTIMATE (201) 371-0607 OR (201) 467-3413

**LIFE STYLE
LIMOUSINE
SERVICE**
24 Hours — Special Rates
Call 212 MU 7-6477 or 787-2982-3

CARPENTRY
COMMERCIAL — RESIDENTIAL NEW KITCHENS — BATHROOMS — ADDITIONS ALL WORK PERSONALLY GUARANTEED
CALL MIKE LOMBARDI (201) 752-4738

**BILL'S
PAINTING & DECORATING**
Interior, Exterior 212 337-6221
Reasonable Rates

PILGRIMAGE TOURS
**SAINT ANTHONY'S SHRINE
OF BOSTON offers**
(for details call (617) 542-6440)

JULY 13-27, Ireland, London & Rome
\$1247.00

SEPT. 7-21, Fatima, Rome (Canonization of Mother Seton), Lourdes & Paris
\$1135.00

SEPT. 28-OCT. 12, Rome and North Italy
\$1072.00

JUNE 30-JULY 7, Rome, Dubrovnik, Budapest & Prague, leader Fr. John Flynn
(617) 235-1060 \$1298.00

MAY 28-JUNE 14, ECUMENICAL MILITARY VETERANS, Rome, Lourdes & Ireland
\$1050.00

JULY 3-18, MARIST FATHERS, France & Italy
\$1250.00

OCT. 9-24, (same as above)
\$1145.00

SEPT. 11-25, THREE TOURS FOR CANONIZATION OF MOTHER SETON, the first American born Saint. Tour I, Rome and one week on your own; Tour II, Rome and Classic Italy; and Tour III, Rome, Paris and Dublin, from
\$674.50

OCT. 9-17, FOR CANONIZATION OF BLESSED OLIVER PLUNKETT, Rome
\$760.00

OCT. 9-23, FOR CANONIZATION OF BLESSED OLIVER PLUNKETT, Rome and Ireland
\$1120.00

NOTE: All tour prices include air transportation from Boston and are subject to change.

HOLY YEAR 1975
**ARCHDIOCESAN BOSTON
PILGRIMAGES offer**
(for details call (617) 864-7800)

JUNE 26-JULY 10, Rome, Turin, Lucerne & Dublin, leader Most Rev. John J. McEleney, S.J.
\$1225.00

AUG. 10-24, CARDINAL MEDEIROS PILGRIMAGE, Warsaw, Czestochowa, Krakow and Rome to be led by the Cardinal and accompanied by Monsignor Sypek
\$1260.00

AUG. 24-SEPT. 1, Paris, Rome, Lourdes and Dublin joining Cardinal Medeiros in Rome, leader Most Rev. Lawrence J. Riley
\$1265.00

AUG. 18-SEPT. 1, Rome and on your own joining Cardinal Medeiros in Rome
\$864.00

AUG. 18-SEPT. 1, Rome, Lourdes and Dublin joining Cardinal Medeiros in Rome
\$1249.00

AUG. 18-SEPT. 1, Rome and North Italy joining Cardinal Medeiros in Rome
\$1239.00

OCT. 1-15, Rome, Barcelona and Fatima, leader Right Rev. Edward C. Campbell, O.S.B.
\$985.00

DEC. 21-JAN. 4, Rome, Florence and Ireland, leader Rev. Georges Bissonnette
\$1125.00

INDEPENDENT PILGRIMAGES can be made at low group prices with frequent departures throughout the Holy Year, 1975.

UNIVERSITY TRAVEL CO., INC.
44 Brattle St. Cambridge, Mass. 02138
Tel. (617) 864-7800

**UŽEIKITE IR PAMATYKITE
SCHRAGER'S**
Moderniausias baldus!
**GERIAUSIA RŪŠIS
ŽEMIAUSIOS KAINOS**
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
SCHRAGER'S
Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempoms, Matracai, Vieniški Baldai.
SCHRAGER'S
336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),
New York City Tel.: TR 9-0400
Atidara kasdien iki 8 val.
antradi. ir šeštadi. iki 6 val.
Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą.

Kviečiame apsisistoti Miramar motely ant Meksikos įlankos kranto, privatus paplūdimys, modernūs vieno ir dviejų kambarių butai, gražiai apstatyti, su virtuvėmis, vonia, dušu, vėsintuvais, spalvota TV. Atidara visus metus. Kreiptis:

MIRAMAR MOTEL APARTMENTS
4200 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Tel. (813) 363-9964
A. ir E. Bacevičiai, Sav.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GINTARO KRAŠTAS IR ROMA LAUKIA JŲSŲ!

KELIONĖS VYKSTA:
GEGUŽĖS 16-30 d.d.
BIRŽELIO 20—LIEPOS 4 D.D.
RUGSĖJO 5-15 D.D.

Pasižavėsite Helsinkiu, Leningradu, Vilnium ir Roma! Kaip ir visados, Jus palydės ir jums visus kelionės reikalus sutvarkys

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Boulevard
Richmond Hill, New York 11418

Tel. num. (212) 846-1650

Kviečiame užėti arba paskambinti pasitarimui su mumis.
Prašome iš anksto rezervuoti vietą, nes grupės dalyvių skaičius ribotas.

UTRAV
For Reservation & information
call or write

MAIRONIO MOKYKLOS SUKAKTIS

New Yorko lietuvių lituanistinėi Maironio mokyklai švenčiant 25 metų veiklos sukaktį, balandžio 26 Kultūros Židiny surengtas balius. Dalyvavo arti 300 asmenų: buvo matoma jaunų tėvų, kurių vaikai lanko ar neseniai lankė šią mokyklą. Prie keletos stalų buvo susibūrę ir kai kurie šios mokyklos abiturientai iš vėlesnių laidų.

Skelbimuose ir bilietuose buvo įrašyta, kad pradžia 7 v.v. (tur būt, suprask, "valandą vėliau"), bet rengėjai pilnos valandos nevlavo. Pradėjo tik su 53 minučių vėlavimu.

Vakarą pradėjo tėvų komiteto pirm. Jonas Vazbys ir pakvietė rašytoją Praną Naujokaitį kalbėti. Per ketvirtį valandos buvo išdėstyta šios mokyklos istorija, ypač keletas pradinių metų.

Suminėti sveikinimai raštu: New Yorko tautinių šokių grupė, L.M.K. Federacija, V. Čičiūnas, A. Masionis.

Programą vadovauti perėmė Jūratė Jasinskienė ir pristatė solistę iš Bostono Birutę Oną Aleksaitę.

Solistė pirmą daly padainavo Pamylyjau vakar — S. Šimkaus, Dobilėli — A. Vanagaičio, Jūratės — ariją iš K.V. Banaičio operos Jūratė ir Kastytis. Pirmą kartą šią solistę girdint, labai keistai skambėjo jos perėjimai iš piano į forte. Net ir balso spalva visai pakisdavo — lyg antras asmuo būtų padėdęs.

Po pertraukėlės antrojo daly B. O. Aleksaitė padainavo Vilijos dainą iš Lehar Linksmosios našlės, Grafienės ariją iš St. Mauniušio Grafienės ir Muzetos valsa iš Puccini La Bohema. Čia jau buvo baisu, kai su tuo aštriu skardiniu balsu ėmė raižyti švelnųjį Puccini. Ir drąsa to merginos! Dar ir "bisui" pasiėmė kitą Puccini subtilią ariją — iš Gianni Schichi...

Pagerbiant visus šios mokyklos buvusius ir esamus mokytojus, plojimais ir gėlėmis buvo apdovanoti 7 ilgiausiai išdirbę. Tai 24 metus mokytojujanti Kazimiera Šventoraitienė, vienas iš mokyklos kūrėjų, išdirbęs 20 metų, kun. Jonas Pakalniškis, 10 metų vadovavusi mokyklai, o dėstanti jau 20 metų — Elena Ruzgienė, 20 metų čia dėsiusi tautinių šokių meną Jadvyga Matulaitienė, ilgametė mokyklos parengimų vadovė, išdirbusi

19 metų — Janina Gerdvilienė, jaunesniems mokiniams tikybą dėstęs 18 metų kun. Antanas Račkauskas, lietuvių kalbos dėstytoja ir pagrindinė aukštesniosios mokyklos iniciatorė Jadvyga Kregždienė, dirbanti 17-uosius metus.

Vėl po pertraukėlės tėvų komiteto pirmininkas pristatė LB New Yorko apygardos valdybos pirmininką Aleksandrą Vakselį, kuris aukštesniajai mokyklai paremti įteikė 1000 dol. čekį — Lietuvos Bendruomenės dovaną.

Salėj dalyvavo kvietas Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis su ponia. Maironio mokyklos, kaip tikrai lietuviškos įstaigos, 25-erių metų sukakties minėjimui tikrai tiko ir Lietuvos atstovo žodis. Deja, konsulas buvo "pamirštas" pakviesti kalbėti. "Pamirštas" pakviesti sukalbėti invokaciją ir anksčiau užprašytas vienuolyno viršininkas.

Loterijoj tarp įvairių daiktų buvo leidžiamas ir dail. Igno paveikslas. Vakariene paruošė Vytautas Beleckas. Šokiam grojo Amour orkestras, vadovaujamas Juozo Nako. — kbc.

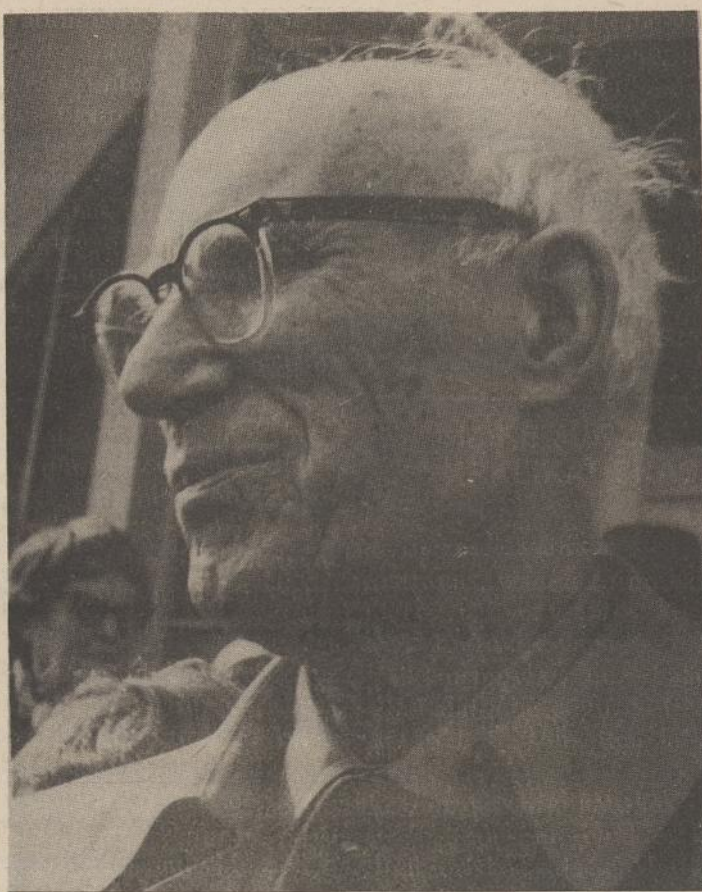
ŠACHMATAI

Vada K. Merkis

— Naująjį pasaulio čempioną Anatolijų Karpovą Maskvoj karūnavo FIDEs prezidentas dr. M. Euwe, įteikdamas jam aukso medalį ir apvainikuodamas jį laurų vainiku. Iškilnėse dalyvavo iš užsienio keliolikos Šachmatų federacijų atstovai.

— Las Palmas tarptautinis turnyras užbaigtas. Laimėjo jugoslavas Ljubojevič, surinkęs 11 taškų iš 15 galimų; brazilas Mecking, švedas Andersson ir rygtietis buv. pasaulio čempionas M. Talis po 10, čekas Hort ir islandas Olafsson po 9.5, maskvietis Petrosianas 9 tš.

— Lietuvos šachmatų pirmenybės Vilniuj artėja prie pabaigos. Po 13 ratų pirmavo ir buvo jau nebepavejamas kaunietis A. Butnorius, turėdamas 9.5 (1), Popovas iš Kišiniovo 8.5 (1), Krutianskas (Leningr.) ir rygtietis Petkevičius po 8 taškus. Svečiam medaliai neįteikiami, todėl į prizines vietas galės patekti vilnietis Žemaitis (7 iš 13)

Kazimieras Krušinskas prie Maspetho lietuvių bažnyčios, kai ten vyko Kat. Federacijos seimelis. Balandžio 20 jis atšventė 95 metų sukaktį. Nuotr. P. Ažuolas

KAZIMIERUI KRUŠINSKUI — 95 METAI

Balandžio 27 Kat. Federacijos seimelyje Maspetho parapijos salėj atsilankęs Kazimieras Krušinskas pasakė trumpą ir gražią sveikinimo kalbą. O niekas ir nepagalvojo, kad balandžio 20 jam suėjo 95 metai. Tai vienas seniausių lietuvių veikėjų New Yorke.

Jis yra gimęs 1880 balandžio 20 Krušinskų kaime, Zapyškio valsčiuje, Kauno apskrityje. Į Ameriką atvyko 1899 ir tuoj

ir kaunietis Žitkus (6.5 iš 13). Moterų varžybose pirmąją Kaušilaitė su 7-4 (2) ir Buršteinaitė su 6.5 tašku.

— National HS pirmenybėse New Yorke balandžio 18-20 dalyvavo daug šimtų moksleivių. Iš lietuvių pasirodė Bostono ir Washingtono moksleiviai. Iš New Yorko — niekas. Novice grupėj Jonas Aleksonis (Bostonas) pelnė 6 taškus iš 8 galimų, o Čižauskas iš Washingtono — 5 taškus. **Championship** grupėj buvo per 300 dalyvių, jų tarpe keli meistrai ir daug ekspertų. Tomas Girnius atstovavo Bostono Latin mokyklai, kuri laimėjo trečią vietą, bet į mokyklos rinktinę nepateko dėl pustaškio, nes surinko 4.5 taško, o reikėjo 5. Ar dalyvavo daugiau lietuvių iš kitų vietovių — žinių neturime.

— Švedijos didmeistris Andersson šiemet laimėjo Kapa-blanks atminimo turnyrą priešąky sovietų didmeistrių Balašovo, Vasiukovo ir kt., o Stockholm sudorėjo Danijos didmeistrį Larseną santykiu 5-2.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

įsijungė į lietuvių draugijų veiklą. 5 metus pirmininkavo Šv. Kazimiero draugijai, 1906 įstojo į L. Romos Katalikų susivienijimą ir 6 metus buvo centro valdybos sekretorius ir skyrių organizatorius bei susivienijimo spaudos platintojas. 1912 pasitraukė iš sekretoriaus pareigų ir liko valdyboje vicepirmininko pareigose. Buvo vienas iš Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos steigėjų ir žymus veikėjas. 1916 Lietuvos Dienos rinkliavos komiteto narys, 1918 vienas iš New Yorko lietuvių seimo organizatorių, 1919 Tautos Fondo sekretorius, 1923-35 Lietuvos konsulato sekretorius. Buvo vienas iš Garso laikraščio pradininkų ir steigėjų. Rėmė materialiai lietuvių krikščionių demokratų veiklą Lietuvoje.

Dabar gyvena Woodhaven, N.Y.

Tai malonus ir drauge išmintingas žmogus, turįs labai daug ko papasakoti apie senovės laikus. Visi Darbininko skaitytojai sveikina suakutvininką ir linki kuo geriausios sveikatos!

MIRĖ JUOZAS KRALIKAUSKAS

Juozas Kralikauskas, didis patriotas, visuomenininkas, labdarys ir pasišventęs kovotojas dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, mirė balandžio 28. Palaidotas gegužės 1 Newark, N.J., kur jis ilgą laiką gyveno.

Juozas Kralikauskas gimė 1878 liepos 21 Asiuklės kaime, Balbieriško valsč., Marijampolės apskr. Į Ameriką atvyko 1893 liepos mėn. ir čia praleido savo turiningo gyvenimo 81 metus.

Palūžo Suvalkijos lygumų ažuolas, didis lietuvis, 98 metų amžiaus naštos prislėgtas.

Savaitraštis Keleivis balandžio 27 iškilmingai minėjo 70 metų sukaktį Lietuvių Piliečių D-jos abiejose salėse. Minėjimą pradėjo rengimo komiteto pirm. rašytojas Stasys Santvaras. Apie Keleivio sukaktį kalbėjo prof. dr. Pranas Šveikauskas. Jis palygino Amerikos nepriklausomybės 200 metų ir Keleivio 70 metų sukaktis. Gauta sveikinimų, raštu, daugelis sveikino žodžiu. Keleivio dabartinis redaktorius Jackus Sonda padėjo atsilankiusiems, ypač dėkojo minėjimo sumanytojiui ir puoselėtojiui Jurgiui Jašinskui. Meninę programą

KULTŪROS ŽIDINIUI (FORTEPIJONO FONDUI) AUKOJO

500 dol. — dr. M. ir A. Žemaičiai, Leonia, N.J.

Po 100 dol. — dr. K. ir L. Valiūnai, New Rochelle, N.Y.; Elena Mickeliūnienė, R. Hill, N.Y.; G. & V. Ruteniai, Chesterfield, Mo.; dr. B. Jankauskas, Brentwood, N.Y.

80 dol. — J. Rajauskaitė-Petruskienė, Hillside, N.J.

Po 50 dol. — Eug. Kezienė, Woodhaven, N.Y.; E. ir L. Ramončioniai, Brooklyn, N.Y.; Sigita Leimonas, Arlington, Virg.

Po 25 dol. — Agota Raulinaitienė, Woodhaven, N.Y.; Petras Micevičius, Toronto, Kanada.

Po 20 dol. — A. ir I. Vakseliai, R. Hill, N.Y.; A. ir A. Masioniai, Elmwood Park, N.J.; Antanas Pumputis, Glendale, N.Y.

Po 10 dol. — M. & V. Simonaičiai, R. Hill, N.Y.; P. Jakaitis, Philadelphia, Pa.; N.N., R. Hill, N.Y.

mą atliko Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas muz. Juliaus Gaidelio, solistas Norbertas Lingertaitis ir solistė Birutė Aleksaitė. Akomponavo dr. Vytenis M. Vasyliūnas. Programa buvo gerai suorganizuota ir pravesta. Po programos buvo šokiai ir vairsės.

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės metiniam susirinkime balandžio 25 valdybos rinkimuose vietoj pasitraukusio inž. A. Lapšio įėjo naujas — Marius Žiaugra. Valdybą sudaro: Antanas Matjoška, Bronius Kruopis, Bronius Paliulis, Marius Žiaugra, Gintautas Vaičaitis, Henrikas Čepas ir Stasys Augonis.

Bostono Altos skyriaus sušauktame pasitarime kalbėjo pirm. Stasys Lušys. Jis papasakojo apie veiksmų konferenciją Chicagoj ir Baltijos valstybių sovietam pripažinimo pavojus. Visi ir toliau raginami rašyti laiškus senatoriam, kongresmanam ir prezidentui. Netrukus Bostone bus renkamos aukos specialiam fondui, kuris bus Vliko žinioj.

Stepono ir Valentinos Minkų vadovaujama seniausia lietuviška radijo programa Naujojo Anglijoj rengia metinę gegužinę — pikniką Romuvos Parke, Montelloj, rugpiūčio 10. Visi kviečiami čia praleisti laiką ir palaikyti radijo programos veiklą.

FREE DELIVERY IN NEIGHBORHOOD 849-8930

J. & J. FISH MARKET, INC. CLAM BAR

85-03 JAMAICA AVE. WOODHAVEN, N.Y. 11421

TROPICAL SHORES APARTMENTS MOTEL

635 Corey Ave. St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Tel. (813) 360-9513

Savininkai Edvardas ir Regina Verbai kviečia pasisvečiuoti prie Gulf of Mexico puikioje kurortavietėje, žavingoje saloje. Butai pilnai aprūpinti. Žemos kainos. Nuomojama savaitėmis, mėnesiais arba sezonui užsakant iš anksto.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Kaina nuo \$739.—

IŠVYKSTA:

birželio 11	liepos 16 (Dainų šventė)
birželio 25	liepos 18
birželio 30	rugpjūčio 20
rugsėjo 3	rugsėjo 19
lapkričio 21	gruodžio 19

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų papildomu mokesčiu: pav., vykstantiems iš Chicagos 119 — Clevelando 84 — Detroito 74 — daugiau

PATARTINA REGISTRUOTIS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės į: TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P.O. Box 116 So. Boston, Mass. 02127 Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniene

Air fares subject to Government approval

Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus iškvieltimo dokumentus.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5% %	• 1 year Term Deposit — 5% %
• Special Notice a/c — 5% %	• 2 year Term Deposit — 6% %

— All Accounts Compounded Daily —

Clove Lakes Nursing Home and Health Related Facility

Accredited by the Joint Commission on Accreditation of Hospitals

COUNCIL OF LONG TERM FACILITY A New Modern Concept of Health Care RANGING FROM INTENSIVE NURSING CARE TO RESIDENTIAL ACCOMMODATIONS

- Registered Nurses 24 Hours
- Full Therapeutic & Restorative Program
- Color TV • Luxury Facilities at Moderate Rates
- Central Air Conditioning
- Magnificent Views
- Beautiful Gardens
- Recreation & Entertainment Program
- RN Supervision
- Toilet Facilities in Every Room
- Beauty & Barber Shop on Premises
- Accommodations for Couples
- Gift Shop
- Full Time Social Worker
- Special Diets

BROCHURE ON REQUEST 761-2100

25 FANNING ST., STATEN ISLAND 10314 off Staten Island Expressway, 3 miles from Verrano Bridge

PLANUODAMI ATOSTOGAS, ATSIMINKITE PRANČISKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORT, MAINE

Vasarvietė — prie pat Atlanto, Labai gražus parkas, Maudymosi baseinas, Teniso aikštė.

Maistas geras, kambariai patogūs, Kainos prieinamos.

INFORMACIJAI ADRESAS:

Rev. Superior Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine 04046 Tel. (207) 967-2011

Mielam Perkūno choro nariui

PETRUI PETRAIČIUI,

Jo mamytel mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Perkūno choras

Ketvertą metų sunkiai sirgusi ir seselių rūpestingai slaugoma Matulaičio namuose, sulaukusi 85 metų amžiaus, balandžio 30 mirė

MARIJONA PETRAITINĖ

Gili užuojauta jos sūnams: Tėv. marijonui Juozui, Petrui, Jonui ir dukrai Ninai Stasaitienei

Pranė ir Petras Ažuolai
Dalia ir Pranas Ažuolai
Viktorija ir Eugenijus Ažuolai
Marija ir Rimas Budraičiai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Visų New Yorke esančių lietuviškų patriotinių organizacijų atstovų pasitarimą Kultūros Židiny gegužės 9, penktadienį, 7:30 val. vak. kviečia New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba ir LB New Yorko apygardos valdyba. Bus išdalinti nauji Lietuvos reikalai laišku pavyzdžiai ir tariamasi svarbiais lietuviško gyvenimo reikalais.

Vaižganto Kultūros Klubas popietės ateinančiam sezone — 1975-76 numatytos ir patalpos užimtos Kultūros Židinyje: rugsėjo 21, spalio 19, gruodžio 14, 1976 kovo 14, balandžio 4 ir gegužės 16. Popietės būna sekmadieniais 4 v. popiet Židinio mažojo salė.

Emilija Putvytė, kuri profesoriauja prie Providence, R.I., birželio 15 atvyksta į New Yorką ir skaitys paskaitą apie Sibirą, drauge parodys ir skaidrių. Tuo pačiu bus paminėta ir didieji birželio trėmimai į Sibirą. Minėjimą su paskaita rengia Simo Kudirkos šaulių kuopa.

N.Y. Tautinių šokių grupės šventė rengiama šį šeštadienį, gegužės 10, Kultūros Židinyje. Pradžią 7:30 v.v. Bus didelė šokių programa, dainuos solistė Jūratė Veblaitytė. (Žiūr. skelbimą).

Kęstutis Čerkeliūnas surengė gražų tautinių šokių grupės leidinį, skirtą tos grupės 25 metų sukakčiai paminėti. Grupės sukaktis minima gegužės 10 Kultūros Židinyje.

Elena Mickeliūnienė parengė nemokamai vaišes per K. Židinio kambarių dedikacijos šventę. Vaišės buvo Perkūno choro kambaryje. Visi svečiai buvo gražiai pavaišinti. Tai ne pirmas kartas, kai ši kultūrinė ir visuomeninių reikalų mecenatė surengia vaišes, nieko už tai neimdama.

Jaunimo pamaldos buvo gegužės 4 Kultūros Židinyje. Jaunimas per pamaldas grojo gitaromis, vargonėliais ir giedojo. Gaila, kad šį sykį jaunimo buvo mažokai. Didesnę dalį sudarė vyresnieji. Tuoj po pamaldų buvo vysk. Valančiaus 100 metų mirties sukakties minėjimas, pritaikytas jaunimui. Apie vyskupą trumpai kalbėjo Paulius Jurskas ir per garsiakalbius pademonstravo Palangos Juzės plokštelės ištrauką. Po to visi perėjo į apatinę salę, kur buvo vaišės. Visi pasisvečiavo iki 1 val. Tada perėjo vėl į didžiąją salę, kur vyko dedikacijos iškilmės. Kitos jaunimo pamaldos bus birželio 8 d., 1 v. popiet. Jos bus sujungtos su Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaiga.

Didįjį fortepijoną — Steinway į Kultūros Židinį atgabeno gegužės 5, pirmadienį priešpie, ir jį užkėlė ant scenos. Gi scenoje buvusį mažąjį fortepijoną tie patys darbininkai perkėlė į mažąją salę apačioje. Ten dabar bus galima įsivesti ir piano muzikos parengimų programose.

New Yorko ir New Jersey

DANTŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA

šaukia visuotinį narių susirinkimą gegužės 18, sekmadienį, 3 val. po pietų dr. J. Snieskienės bute — 28 Ashford St., Brooklyn, N.Y. Vaziuoti QJ traukinio iki Cleveland stoties.

Paskaitą skaityti maloniai sutiko dr. A. Snieska.

NEW YORKO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS, VADOVAUJAMOS JADVYGOS MATULAITIENĖS, 25 METŲ SUKAKTUVINIS

KONCERTAS-BALIUS

įvyks gegužės 10 d. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Pradžią 7 v.v.

Programoje:

N.Y. Tautinių Šokių Grupė, vad. J. Matulaitienės (akomponuoja Gutauskų orkestras)
 Solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield (akomponuoja Albinas Prižgintas)

Po programos: Banketas ir šokiai grojant Gutauskų orkestrui

Įėjimo auka — \$12.50

Stalus užsakyti pas:

Danutė Birutienė — TA 7-8231

Giedrė Stankūnienė — 479-2913

Visus kviečia atsilankyti

Rengimo Komitetas

Moterų Vieniybės tradicinis pavasario balius buvo gegužės 3, šeštadienį, Kultūros Židinio didžiojo salė. Publika atsilankė per 200. Balių pradėjo trumpa kalba Moterų Vieniybės pirmininkė Elena Andriušienė, kviesdama visus vaišintis ir linksintis. Buvo duodama karšta vakarienė, buvo daugybė loterijų, šokių varžybos. Buvo atsilankę svečių iš miesto savivaldybės. Vieną stalą sudarė Stamfordo svečiai. Balius praėjo nuotaikingai ir linksmai.

Šeštynės yra šį ketvirtadienį, gegužės 8. Tą dieną Darbininko redakcija bus uždaryta.

Marijona Petraitienė, 85 metų, mirė balandžio 30 Matulaičio senelių namuose Putname. Palaidota gegužės 3 seserų vienuolyno kapinėse. Nuliūdime liko sūnūs kun. Juozas, MIC, Argentinoj, Jonas su šeima Lietuvoj, Petras su žmona, ir dukra Nina Stasaitienė su šeima.

Motinių pagerbimą surengė LB I-jį apylinkę gegužės 4, sekmadienį, tuoj po sumos Angelų Karalienės parapijos salė. Paskaitą skaitė Alfonsas Samušis, įpindamas gražių eilėraščių. Šatrijos jaunųjų šokėjų grupė, vadovaujama Birutės Radzivanienės, pašoko šokį motinai. Tai buvo lyg koks vaizdelis. Petras Sandanavičius labai vaizdžiai, su humoru paskaitė Birutės Lukoševičienės vaizdelį. Gintarėlių, vaikų darželio lankytojų, darbai buvo iškabinti sienoj. Tai buvo kortelės, sveikinimai mamai. Žmonių atsilankė apie 40.

ALTS-gos 1-mas skyrius New Yorko balandžio 13 minėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. 11 val. Kultūros Židiny buvo pamaldos už mirusius skyriaus narius, 3 val. Congregational bažnyčios salė Woodhavene buvo akademinė dalis. Paskaitą apie A. Smetonos "Pasakytą parašytą" II-tąjį tomą skaitė dr. Bronius Nemickas, ištraukas iš tos knygos skaitė Irena Veblaitienė, gi poetas Leonardas Zitkevičius paskaitė humoristinių eilių. Po visos programos buvo kavutė.

DĖL MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS PUTNAME

Buvo organizuojama mokytojų studijų savaitė Putname, kur galėtų dalyvauti daugiau šio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų. Dabar studijų savaitė nukeliama į kitus metus, nes paaiškėjo, kad yra mažoka vietos, ir todėl negalėtų dalyvauti šeimos su vaikais.

Kita studijų savaitė bus organizuojama kitais metais. Iš anksto bus ieškoma vietos, kur galėtų atvykti ir šeimos su savo vaikais.

Visi, kas planavo dalyvauti šioj studijų savaitėj, prašomi registruotis ir dalyvauti savaitėj, kuri rengiama Dainavoj. Ypatingai prašomas jaunimas, kuris mėgsta mokytojo darbą ir kuris norėtų mokytojauti lituanistinėj mokykloj. Tokioj studijų savaitėj įsigysite daug naudingų žinių, kaip dirbti klasėj. Lietuvių Bendruomenės vienetai tegu pasirūpina, kad iš jų vietovės kuo daugiau galėtų lankytis tokias savaites. Prašom paraginti ir vykstančius paremti.

NEWARK, N.J.

Švč. Sakramento garbinimo pamaldos Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioj, 207 Adams St., vyks gegužės 18. Pamaldos prasidės tuoj po 12-tos valandos mišių ir Švč. Sakramentas bus išstatytas visą dieną. 7:30 val. vak. bus iškilingi mišparai, procesija ir palaiminimas. Pamokslą sakys kun. L. Budreckas. Giedos Šv. Cecilijos choras, diriguojamas Klemenso Bagdonavičiaus. — F.V.

Richmond Hill prie pat parko išnuomojamas modernus butas iš 6 erdvių kambarių. Tel. 847-8692.

Manhattan-Inwood sekcijoj išnuomojamas gražiai įrengtas butas iš 4 kambarių. Nuoma mėnesiui 175 dol. Skambinti po 7 val. vakarais tel. 781-9746.

Moksleivių ateitininkų šventė rengiama gegužės 18. Bus svečių ir iš kitų vietų. Gegužės 17 programoj bus sportas, užsiėmimai, inž. Antano Sabalio paskaita, vakarinė programa ir bendri jaunimo šokiai. Sekmadienį pamaldos V. Atsimainymo bažnyčioj, iškilmingas posėdis K. Židinyje. Į sekmadienio iškilmes iš Chicago atvyksta Ateitininkų Federacijos vadas dr. Petras Kisieličius, iš Toronto atvyksta Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdybos atstovė Ramutė Birgelytė. Šventę rengia Marijos Pečkauskaitės ateitininkų kuopa.

Liet. Kat. Mokslo Akademijos New Yorko Židinio metinis susirinkimas vyko balandžio 20 Kultūros Židinio bibliotekoj. Rašytojas Pranas Naujokaitis labai išsamiai kalbėjo apie vysk. Motiejų Valančių. Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM, apibūdino šio židinio dviejų paskutinių metų veiklą. Perrinkta ta pati valdyba: pirm. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, vicepirm. Tėv. dr. V. Jaskevičius, SJ, sekr. ir ižd. Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Šio susirinkimo vaišes parūpino mecenatė Elena Mickeliūnienė.

Liet. Dailininkų Sąjungos susirinkimas buvo gegužės 4 pas dailininkus Aleksandrą ir Vytą Kašubus Manhattane.

LAK šachmatininkai: Staknys, Sakalas, Simonaitis, Mičiulis, kartu su Merkiu iš Bostono sudarė Rytų apygardos komandą Š. Amerikos žaidynėse Rochestery. Dveiose rungtynėse nugalėjo Kanados apygardą 7,5:2,5 ir tapo Š. Amerikos čempionais.

PIANISTAS A. SMETONA KONCERTUOJA TOWN HALL SALĖJ

Pianistas Antanas Smetona iš Clevelando atvyksta į New Yorką ir gegužės 10, šeštadienį, 2 v. popiet koncertuoja Town Hall salėj.

Jo programoj bus Chopino, Schumanno, Čiurlionio, Beethoveno, Bacho kūriniai. Čiurlionio skambins 5 trumpus dalykėlius.

Siųsdami Darbininko prenumeratą parėmė mūsų spaudos darbus savo aukomis: po 10 dol. P. Kunigėlis, Williston Pk., N.Y., Al. Gyls, Olympia, Wash., Capt. P. Vainius, Laughlin, Afb., Tex., L. Vaitkevičius, Woodside, N.Y., kun. V. Martinuskas, Providence, R.I., F.I. Andriūnas 20 dol. Visiem aukotojams maloni padėka už spaudos paramą. Dėkoja Darbininko administracija.

Už a.a. Marijos Daubulienės vėlė mišios lietuvių pranciškonų koplyčioj bus aukojamos gegužės 21. Užprašė Petras Šlapikas.

Maironio lituanistinėje mokykloje prasidėjo 8 skyriaus egzaminai, kurie tęsis iki mokslo metų pabaigos. Mokslo metai baigiami birželio 8.

Anelė Kasulaitienė, 78 m. amžiaus, gyv. Richmond Hill, N.Y., mirė balandžio 3. Palaidota iš Apreiškimo bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Paskutiniu laiku gyveno kartu su sesers dukra Petronėle Kvarinskiene. Taip pat paliko daug anūkų ir kitus gimines. Šermenimis rūpinosi Shalins Funeral Home Woodhavenė.

M.K. ČIURLIONIO MINĖJIMAS IR LB QUEENSO APYLINKĖS METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

ĮVYKS

GEGUŽĖS 11, SEKMADIENĮ, 3 VAL. PO PIETŲ
 DR. IR P. LEGECKIŲ REZIDENCIJOJ, 85-19 164 ST., JAMAICA, N.Y.

Apie Čiurlionio kūrinius kalbės dail. V.K. Jonynas
 Čiurlionio kūrinius skambins pianistė Aldona Kepalaitė

Metiniame susirinkime bus valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, dalies valdybos rinkimai, klausimai ir sumanymai.

Po programos — užkandžiai, kavutė ir pabendraavimas.

Pradedama punktualiai.

Visi lietuviai, kurie norėtų išgirsti gerą Čiurlionio minėjimą, kviečiami dalyvauti.

LB Queenso apylinkės valdyba

HARTFORDO LIETUVIŲ KLUBAS

RENGIA

PAVASARIO BALIŲ

PROGRAMĄ ATLIEKA

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS SU SOLISTE IRENA GRIGALIŪNAITE

GEGUŽĖS 10 D.

7:30 V.V.

227 LAWRENCE ST. HARTFORD, CONN.

VEIKS BUFETAS ŠOKIAI

AUKA \$5.00 — STUDENTAMS \$3.00

STALUS GALIMA UŽSISAKYTI KLUBE

TEL. 247-3501

Mūsų specialybė aptarnauti automobilistus gazolinu greit ir gerai. Tai pati artimiausia ir patogiausia vieta nuo Lietuvių Kultūros Židinio

TEXACO

Gas station, 594 Jamaica Ave.-Highland Blvd. sankryža. Brooklyn, N.Y. 11208. Tel. 385-9547. Galima pirkti kredito kortelėmis: Texaco, Bankamericard, Mastercharge. Kainos ne aukštesnės palyginus kitose vietose: Regular — 53.9 Hitest — 58.9

GAZOLINO PARDAVIMO LAIKAS:

Pirmadieniais — Penktadieniais 7-7

Šeštadieniais 8-6

SEKMADIENIAIS 8-3

METROPOLITAN OPEROS IR NEW YORK CITY OPEROS PRIMADONOS MARALIN NISKA IR JOS VYRO SMUIKININKO WILLIAM MULLEN DIDYSIS PAVASARIO KONCERTAS

įvyks š.m. gegužės 31, šeštadienį, 8 v.v. Kultūros Židiny.
 Po koncerto bus vaišės ir pasisvečiavimas su ponais Mullen.
 Visos vietos rezervuotos.
 Auka: 10 dol. Moksleiviams ir studentams — 3 dol.
 Vietas prašom rezervuoti pas:

Dr. A. Radzivaniene. telef. 441-9720
 Eleną Andriušienę, telef. VI 7-4477
 Ireną Alksnienę, telef. TU 6-5695
 Dr. J. Vytuvienę, telef. VI 6-2980
 Ireną Veblaitienę, telef. 201 687-4943

Šiuo pavasario koncertu yra pradeda serija koncertų, kurių visas pelnas skiriamas koncertiniam Steinway pianinui įsigyti. Koncertus nemokamai jau yra pasižadėję atlikti: ponai Mullen, sol. K. Jakutis, muzikas A. Prižgintas, pianistė J. Rajauskaitė-Petrauskienė, pianistė A. Kepalaitė.

Pasukoje šiam tikslui 100 dol. ar daugiau, tampa pianino mecenatais ir gauna nemokamai bilietus sau ir savo šeimai į visus šiam tikslui rengiamus koncertus.

Visos aukos atskaitomos nuo valdžios mokesčių. Aukos prašom siųsti: Franciscan Fathers Building Fund, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GEGUŽĖS 17, ŠEŠTADIENĮ,
 7:30 V.V. ĮVYKS

PRIEBLANDOS ŠOKIAI

KULTŪROS ŽIDINIO
 APATINĖJE SALĖJE.

VEIKS BARAS

ĮĖJIMAS 2 DOL.

KVIEČIAMAS VISAS JAUNIMAS!

MOKSLEIVIAI IR STUDENTAI ATEITININKAI